

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér. Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

A kötekedő nunczius.

Budapest, június 25.

A pápai szentszék, hogyha praktikus érzelme volna a saját érdekei iránt, nagy sietve visszahívna Granito de Belmonte bécsi nuncziust. Mert az osztrák-magyar monarchia területén senki sem árthat annyit a pápai érdekeknek, mint ez a két balkezű, ballábu papiember, aki minden fölmerülő ügyben úgy ártja be magát, ahogyan az a legkárosabb és legszerencsétlenebb. Kezdte a Wahrmond-ügygel és arra merészkedett, hogy amikor egy egyetemi professzor neki nem tetsző dolgokat tanított, megkereste az osztrák kormányt s követelte annak a vakmerő férfiúnak a szigorú elcsapatását. Holott duplán nem volt joga ehhez, először azért, mert az egyetemeknek autonómiájuk van s a tanítás szabad; másodsor pedig azért, mert neki mint idegen állampolgárnak, sőt mint egy idegen személyiség extra jogokat élvező képviselőjének durva ildomtalanlás volt az osztrák belügyekbe beleavatkoznia. A pápai szentszék, — hogyha lett volna benne praktikus érzék — már akkor vagy sietve visszahívta volna Granito de Belmontét mondván:

— Oh jaj nekünk! Hiszen ez a minden nemzetközi jogszokástól elrugaszkodott tulbuzgó papi ember bennünket agyonprotezsál!

A római szentszék azonban nem látta be, milyen kára minden ügynek, hogyha azt valaki tulságos buzgósággal kompromittálja s meghagyta helyén Granito de Belmontet. Amire a nunczius azzal tetőzte az első baklövést, hogy keményen összevezett az osztrák kormányral s Aehrenthal külügyminiszterrel s ezzel bevágta a lehetőségét is annak, hogy a szentszék addig, amíg ő Bécsben van, a monarchia külügyi vezetőivel barátságosan érintkezhesék. Most pedig — mindenek koronájául — magát az uralkodót is megsértette, mert visszautasította a császári jubileumra való meghívást azon a czimen, hogy őt csak a rendező bizottság invitálta meg, míg a diplomáciai kar többi tagja a külügyminiszteriumtól kapott meghívót.

Nincsen beleszólásunk abba, hogyha a római szentszék kifogás nélkül hagyja azt, hogy ügyvivője ilyen kanapé-pörökkel mulat és veszélyezteti a rá bízott érdekeket. Az osztrák császári jubileum díszén esett csorba miatt sem fáj a fejünk, legfeljebb csodálkozunk azon, hogy a pápai nunczius ilyen konok következetességgel meri provokálni azt a hatalmat, amelyiknek a vendégjogát élvezi.

A monarchia külügyminiszterével azonban már lenne egy kis számadásunk, mert a monarchia külügyminisztere, —

hogyha nem is sok örömről telik benne — felében a miénk s bennünket is érint, hogyha az ő állásában megszemélyesülő tekintélyt gyámoltalanul elfecsérel. Miért téri a külügyminiszter egyik provokálást a másik után, anélkül, hogy szava lenne hozzá? Miért nem követelte Granito de Belmonte visszahívását már akkor, amidőn ez az ur Wahrmond-ügybe illetéktelenül beleavatkozott? És miért késlekedik a megtorlással most is, amikor az uralkodó személye ellen elkövetett sérelem már napokkal ezelőtt megtörtént?

Beszélik, hogy a külügyminiszterium ebben az ügyben hivatalos nyilatkozatra készül. Most azonban, amikor a késő éjjeli órákban ezeket a sorokat írjuk, ez a nyilatkozat még mindig nem történt meg és sejteni sem lehet, vajjon csakugyan megtörténik-e és hogyha megtörténik, alkalmas lesz-e az arra, hogy a monarchia tekintélyét megvédelmezze?

Tapasztalatból tudjuk, hogy Aehrenthal ur csak akkor szokott erélyt kifejteni, amikor Magyarországgal áll szemben. Ilyenkor bátor, harcias, sőt pökhendi. Am mihelyt kifelé kellene megmutatni a fogaféherét s némi koczkázattal járna a bátorság, megalkuvó, sőt meghunyászkodó és lágygerincű. De még őt sem láttuk soha ennyire hajladozóknak és ingatagnak, mint most Granito de Belmonteval szemben. Mi az oka ennek? Mi okozza azt, hogy az egyszerű reverendás papijövevény oly

Urhatnamság.

Irta: Ághy Endre.

(Utánnomlás filoz.)

I.

Nagy dologba fogott Cseresznyés Imre, ur akart lenni. Négy vásárt járt, oszt nem hozott haza portékát, így hát megszaporodott a pénze; a ládafiában is volt még egy pár száz forintja, amely az anyjukom után maradt, nem csoda, hogy elfogta a vágy az uraság után. Mert ugy tudta ő is, hogy urnak bizony jó lenni. Kiváltképp, ha van miből.

Azután meg a májszterné asszony, de a leánya is folytonosan nógatták, hogy így-ugy, nem élet az ebben a kuczakóban, alacsony házban, amiről lehullott a vakolat is, ebbe ugyan be nem téved senki ember fia — háztűznézőbe. Pedig szó ami szó, ráférne már a Juditra, mert bizony ma-holnap elmúlik a szépsége, meg az ifjusága.

Igy az asszony, meg a leány is.

Cseresznyés Imre csak hallgatta a sok szóbeszédet, de nem hiába, mert ő benne is megmozdult az urhatnamság.

— Hát jól van, nem bánom, legyen meg, — mondotta. — Hogy né mi legyünk az utolsó emberek a faluban, hát majd megmutatja Cseresznyés Imre, kicsoda-micsoda ember ő. Hogy nemcsak májszter ur, de igazi ur, aki a maga emberségéből lett valamivé.

Igy biztatta önmagát és egy szép napon elhozatta a szentgyörgyi pallért, hogy kimérje az új háza helyét.

Amint méréséltek, hangosan tárgyaltak, átszólt a kerítésen Bogdán, a szomszéd.

— Építkezik, májszter ur, építkezik? Jól teszi, csak azután valahogy bele ne mérjenek az én telkembe.

Cseresznyés megfogta a szót.

— A maga telkébe? Kellene a majd megmondiam kinek, az a könnyen szerzett föld. Sok szegény ember sir az után.

— De magam szereztem, nem az anyjukom.

— Csalással.

— Észszel és szorgalommal, nem a mások jóvoltából, örökségből.

Igy folyt közöttük a szó, amíg csak fel nem mérték a telket.

— Aztán szép, nagy ablakos ház legyen ám, — biztatta a pallért Cseresznyés, — hadd pukkadjon az a zsugori Bogdán.

Vasárnapra, amire elkészült a terv, Cseresznyés Imre is kiczirkalmazta az eszében, hogy milyen legyen az új ház.

Két szobás, közepén nagy konyhával, tornácczal végig az udvari fronton, oszt nagy ablakokkal, mint amilyeneket a városban láttott.

Igy is volt. És pár napra rá már hordták is a sok téglát a szentgyörgyi téglaházból s végig rakodtak velök az utcán is, az udvaron is.

Cseresznyés Imre boldogan járt le-fel a téglarakások között. Tetszett neki, hogy megszólították, hogy végre épít már, megint szebb lesz egy házzal a falu s ha kérdezték, hogy sokba fog-e kerülni, büszkén hangoztatta, hogy bizony sokba, mert olyan ház lesz az, amilyen még nincs a faluban.

Természetes, hogy amíg az építkezés folyt,

a májszterség is abba maradt. Mert csak nem varrhat csizmát az, akinek a háza épül, — tartotta Cseresznyés, — de különösen a felesége. Meg azután, utána is kell ám nézni a mesterembereknek ebben a czuczilista világban, hadd menjen a munka, ha már a pénz annyira megyen. Mert bizony olyan nagy házba kell ám anyag és azt mai napság jól meg kell fizetni.

A májszterné asszony, meg a leánya is csak úgy ögyelegtek egész nap az épülő ház körül, mint Cseresznyés uram. És ha már nem volt kinek, egymásnak dicsekedtek, hogy milyen nagy uraság is lesz az, ilyen szép magas házban lakni, padlós szobában járni-kelni; ide ugyan bejöhet még a gazdag Bogdán Mihály fia is.

— Nem jön az, — így a Judit.

Mire az apja kivágta:

— Ne is jöjjön, mert leültöm a derekát.

— Pedig hallod-e, Imre, — szólt az asszony, — nem volna rossz és úgy látom, hogy a Judit tetszik is neki.

— Csitt, többet egy szót sem erről, — tüzelt Cseresznyés. — Majd, hogy ilyen sült parasztnak adjam a leányomat, meg hogy az apja azt mondja, hogy rászorultunk. A városból, fiam, a városból hozok majd a számodra valakit, urifajta, hivatalnok embert, az való hozzád.

A Judit elbiggyesztette az ajkát, látszott, hogy nincs nyére ez a beszéd.

— Ami azt illeti, — felelt pedig az asszony, — az sem volna megvetendő.

— Azért mondom, — szólt Cseresznyés.

Két heti munka után ablakpárkány-magaságig jutottak az új házon.

Nézte, számolta a pénzt Cseresznyés Imre,

ovicska
ARTA-1616,
0, 4 liter
rmonivo.
ZEBVGYAR
SM 26973

YEN
titoktartással
akos ábrás

MI
rői szülő ár-
unket.

LHOLYAG
14 kor. tozta
valódi indiai
ferfi különle-
a 12 korona.
-Spray
legesség 14 kor.
OCLUS
9-11 kor.

JTEMÉNY
ob óvszer 4k.
3 koronától
10 koronáig

YEN
ak
bak
ezek
épek
ötök

gnyabb nagy
yakunket

sális
ötök

s anyha nyol-
val a legnao
a elzárható.
Gummiharig-
nyak stb.
kézrejtetnek.
MÜZSER-
VOSI — TAR-
Rákdoz-ut 32.
és a város
szelünk.

TER
B. MINT
DELT PÉNYKÉP
TASOK
LETNAGYSÁB
ORONAÉRT
SZPARTUVAL
A. NAGYSÁGBAN
VA. SZINES

KORONA
MINDENÜTT
ÉTETHEK

NYANBAN
KÉPNAGYVITÓ ÉS
SZETI MŰTEREM
A ROTTENBÜLLER-ÚT 40
E AZ 1908. ÉVI PÁRISI
KÖZI KIÁLLÍTÁSON
ELKÉRESZTTEL ÉS
Y-ÉREMMEL

annyira felébe nőhet a hatalmas külügyminiszternek, aki pedig a maga portáján áll s két országtól kölcsönzi a tekintélyt?

Talán az az oka, ami Granito de Belmontet a provokáló merészségre ösztönözte. A papi jövevény úgy látszik nem érzi magát idegen portán, mert megszimatolta, hogy Lajtán innen, Lajtán túl otthonias illatu szellők járnak. Fojtó, tömjénillatu szellők, talán némiképp dohos szaguak, de ez a szag kedves azoknak, akik annak idején sem látták szívesen, hogy az ultramontán reakció kriptákba börtönözött. Ugy látszik megrepedeztek ezek a kripták, mert Ausztria, Luegerék Ausztriája már egészen dohos a sirból visszajáró reakciótól, Magyarországon pedig szintén azt mutatják a jelek, hogy lopva, észrevétlen a közélet minden vonatkozását újra behálózza az ultramontánizmus.

Valószínű, hogy ugyanabból az egy gyökérből sarjadzik a Granito de Belmonte merészsége és az Aehrenthal pipogya gyávasága. Az első feleslegesnek lát minden ildomos tartózkodást és óvatos elburkolást, olyannyira biztosnak érzi lába alatt a talajt. A másik viszont annyira nem biztos a maga dolgában, hogy kényes baráttánczot jár és folytonosan attól reszket, nehogy darázsfezszekbe tegye a lábát.

Mind a kettőt föl kell világosítani arról, hogy téved.

Aehrenthal meg kell érteni, hogy ő nem Luegeréknek, hanem a monarchiának minisztere. Granito de Belmontet pedig ki kell oktatni arra, hogy az ilyen hepciáskodó vendégnek ajtó mögött a helye.

Budapest, június 25.

A képviselőház holnap délelőtt 10 órakor ülést tart, amelyen folytatja a szeszdó-javaslat részletes tárgyalását.

mennyi ment el és mennyi fog még kelleni; két árkus papirozt is tele irt egy este számokkal, a végén még sem birt aludni késő éjszakáig. Mert mintha valamiképpen nem egyezett volna az a számolás.

S másnap alig lehetett vele birni, tombolt, kiabált.

— Hol volt a fejem, amikor belekezdtem! úgy kell, mért hallgattam rátok.

A Judit szölt először.

— Hátha szerencsét hoz az a ház? Hivatalt édes apámnak, nekem meg uri férjre.

— A bizony, mert olyan nem lesz az egész faluban, — így az asszony. — Bejöhet ebbe még a szolgabíró ur is.

— Az a szép ember, édes anyám? — kérdezte a leány.

— Az, az, pedig még legény; öregebb, de legény.

— Lássá, édes apám, mondom, hogy még szerencsét hoz az új házuk.

Erre a beszédre Cseresznyés megnyugodott egy kicsit.

— Mind szép ez, — mondotta, — de amikor minden pénzünk rá megy, vagy talán elég sem lesz.

— Kaphatunk rá, — szölt az asszony.

— Mit? Adósságra, ugy-e?

— Kamat nélkül. A Bogdán is adna, visszafizetjük a mesterségből, vagy a Judittal.

— Hogy hozzáadjam ugy-e, ahhoz a sült paraszthoz. Soha, történiék bármí.

Már a felédszéket is felrakták az ácsok az új házra, akkor jutott csak eszébe a majszter urnak, hogy be is kellene fedetni. De mivel? Mert

A horvát bán Budapesten. Báró Rauch Pál horvát bán a király valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki. A kinevezés okirata már Budapestre érkezett. A bán ma délelőtt is a képviselőházban volt és hosszasan tárgyalt Wekerle Sándor miniszterelnökkel és Josipovich Géza horvát miniszterrel, később pedig a folyosón beszélgetett több függetlenségi képviselővel, akiket arra kért, hogy legyenek türelemmel, nagy munka most Horvátországban békét csinálni, de neki reménye van arra, hogy már az ősszel is valami konkrét eredményt mutathat föl.

— Horvátországban — mondta a bán — a rend helyreállítása és a felkavarodott közvélemény lecsendesítése óriási munkával jár. Ennélfogva amiatt, hogy még nem sikerült pozitív eredményeket elérni, nincs semmi ok az aggodalomra. Kérem az urakat, bizzanak bennem, a magam részéről mindent elkövetek a béke érdekében. Ahhoz a nagy feladathoz, amelyre én és a horvát kormány vállalkozott, sok idő kell s ezt türelemmel ki kell várunk. A magyar kormánnyal teljes egyetértésben állapítottuk meg a programot s ehhez szigorúan ragaszkodunk. Remélem, hogy őszre konkrét eredményeket is felmutathatok.

Wekerle Sándor miniszterelnök is nyilatkozott a horvát kérdéssel. Azt mondta a folyosón a függetlenségi képviselőknél, hogy legyenek nyugodtak, a horvát kérdést megoldják.

A bán ezután a kereskedelemügyi miniszteriumba ment, ahol Horvátországot érdeklő kereskedelmi és vasutügyi dolgokról tanácskozott Sztérényi József államtitkárral. Ma este a bán visszautazott Zágrába.

Küldöttségek a képviselőházban. Jászberény város küldöttsége járt ma délelőtt a képviselőházban. A küldöttség avval a kérelemmel jött, hogy Jászberény városa a vasuti beruházásnál több kedvezményt nyerjen, többek között az ujszász-hatvani vonal második sínparját kiépítsék és a jászberényi pályaudvart kibővítsék. A küldöttség kérvényét Hódj Gyula orsz. képviselő vette át, aki holnap fogja azt átnyújtani Sztérényi József államtitkárnak. — Marisel község előjárósága és közbirtokosságának küldöttsége tisztelgett ma délelőtt Darányi Ignác földmívelésügyi miniszternél, akitől azt kérték, hogy a fa-háziipar terén a régi ugynevezett bárcza-rendszert állítsák vissza. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter igen szívesen fogadta a küldöttséget, melegen érdeklődött a kisipar iránt és kijelentette, hogy kérésüket a legnagyobb jóakarattal fogja elintézni. Egyszersmind kérte a küldöttséget, hogy intézkedéseinek hatásáról a köz-

ségi előjáróság annak idején értesítse őt. A küldöttség meglelégedéssel vette tudomásul a miniszter válaszlát.

Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszternél ma a Duna jobboldali budapesti kerületiek képviselői küldöttségileg tisztelegtek a II. kerületi állami főreáliskola kibővítése érdekében. A küldöttség tagjai voltak: dr. Németh Imre, dr. Szébeny Antal, dr. Botzenhardt János országgyűlési képviselők és dr. Szekeres Kálmán, a II. kerületi állami főreáliskola igazgatója. Németh Imre, a küldöttség vezetője kifejtette, milyen elődázhatatlan szükség van arra, hogy a II. kerületi állami főreáliskolát megnagyobbítsák és a kor követelményeinek megfelelő lássák el. Gróf Apponyi Albert átvette a küldöttség memorandumát s nagyon szívesen fogadta a küldöttséget. Kijelentette válaszában, hogy egyelőre nincs abban a helyzetben, hogy a kérdés teljesítése tekintetében pozitív ígéretet tehetne, azonban biztosíthatja a küldöttség tagjait arról, hogy amennyiben ezt az ország pénzügyi körülményei megengedik, nem fog elzárkózni Buda városának kérelme elől. A küldöttség a miniszter biztató válaszlát örömmel tudomásul vette. A kultuszminiszternek átnyújtott memorandumot több Budán lakó országgyűlési képviselő is aláírta, köztük ifj. dr. Wekerle Sándor, a miniszterelnök fia is.

A miniszterelnök köszönete. Makóról jelentik: Csanádmegye törvényhatósága megleghangu bizalmi feliratot intézett a kormányhoz, amelyre Wekerle Sándor miniszterelnök a következő megleghangu válaszlát küldte: „Örömmel töltött el Csanád vármegye tisztelt közönségének f. é. május 15-én kelt megleghangu felirata, amelyben a vezetésem alatt álló kormány iránt érzett megtisztelő bizalmukról és odaadó támogatásukról biztosítanak. Fogadja ezért a vármegye t. közönsége ugy a magam, valamint miniszter társaim őszinte és hálás köszönetét. Wekerle.”

A szeszdójavaslat tárgyalása. A képviselőház folyosóján ma azt híresztelték, hogy a szeszdójavaslat nem léphet addig életbe, amíg az osztrák reichsrath el nem fogadja a javaslatot. Erre a hírre vonatkozólag Wekerle Sándor miniszterelnök nagyobb csoport képviselő előtt nyilatkozott, hogy a kormány megállapodásra jutott az osztrák kormánnyal arra az esetre, ha Ausztriában a nyár előtt le nem tárgyalhatnák a szeszdójavaslatot. Egyébként pedig úgy tudja, hogy remény van arra, hogy az osztrák képviselőházban is még a napokban elintézik a javaslatot. Így aztán minden komplikáció és ahhoz fűzött minden kombináció elesik.

Az a reménykedés, hogy a horvátok most miár nem fognak akadályokat gördíteni a szeszdó-javaslat gyors letárgyalása elé, úgy látszik nem fog valóra válni. A horvátok tovább folytatják az obstrukciót. A horvát-szerb koalíció ugyanis ma délután

Beletörődött abba is, hogy apjához hasonló mesteremberhez sem mehet férjhez, nehogy csorba essék az uraságon.

Igy jutott a fővárosba, — mint az apja mondta, — szerencsét próbálni.

Ősz volt, amikor eljött, azóta csak egy tél és tavasz mulott el, de amire most pünkösöd előtt hazajött, alig lehetett ráismerni. Ugy megszépült, sovány termete gömbölyüvé vált, uri dáma ruhában járt-kelt, mint a páva s az ujjai tele voltak rakva gyűrűkkel.

Csodájára jártak a szomszéd asszonyok.

Cseresznyés Imréné pedig alig győzött dicsekedni vele, hogy milyen szerencse érte a leányát, ma-holnap férjhez megyen, nagy, gazdag emberhez és akkor ők is itt hagyják a falut, ők is fel mennek a nagy városba.

— Mert csak látogatába jött, — mondotta az egyik alsó szomszédjának Cseresznyésné

— Szolgál? — kérdezték.

— Dehogy szolgál, leltem, nagy kisaszszony az.

— Vagy talán eltartják?

— El bizony, még pedig urasan. Nem kell dolgoznia, csak sétál, kocsikázik egész nap.

A szomszédok sunyi ábrázatot vágtak a szertelen dicsekedéshez.

— Jól mehet a dolga, — mondotta az egyik, — csak osz' ott ne hagyja a becsületét.

Cseresznyésné felpattant.

— Nem olyan faitából való az, van annak magához való esze.

A szomszédban, a Bogdánék udvarán nagyot köhintett erre egy vastag hang, aki végighallgatta a fenti beszélgetést.

cserépre nem tellett, se zszindelyre, de még nádra sem, úgy állott a háza sokáig, fedetlenül.

Már boszantani kezdték a falusiak Cseresznyést, hogy mikor tesz süveget a házára s ő alig győzte a kibeszélést.

Vége határozott. Ami kevés pénze még megmaradt, azon kifestette, bebutorozta a szobákat, a nagyablakos téglaházát pedig befedette — szalmával.*

Akkoriban hamarosan híre ment a vidéken a madarasi szalmafedeleles háznak. Idősen, ha kereszttül ment a falun, megállott s az is elmézte és valószínűleg utána gondolta, hogy ennek a gazdájában is nagyobb volt az urhatnáság, mint a tehetőség.

II.

Beköltözött az új házba Cseresznyés Imre, a házafalára ékes, szép aranybetűs czimtáblát tétetett és nekilátott a munkának. De minha minden szerencsége elhagyta volna. Az uri munkáján, (mert felhagyott a csizmavarrással s finom uri cipellőket csinált), alig tudott tudadni.

A szép Cseresznyés Judit pedig hiába várta a finom uri gavallért, az nem jött, még a szolgabíró ur sem állott meg a házuk előtt, hiába volt azon nézni való. A fenn az ernyő nincsen kas.

Az urhatnáságban pedig már benne voltak. Divatos ruha a leánynak, asszonynak, a városi atyafiság látogatása, jobb koszt, megymás, bizony belejött valamibe. Haszna meg kevés volt.

Mert bizony sokáig maradt még leány a Judit. Az az ellenszenv, amivel apja viseltetett a Bogdánék iránt, kizárta, hogy a leány a Bogdán fiáé lehessen s később már ő sem gondolt erre, bármennyire is fáj ez neki.

Ismét értekezletet tartott, melyen kizárólag a szeszadó-javaslat részleteivel foglalkozott. A horvátok egész sereg módosítást szándékoznak beadni és ehhez képest beható vitát provokálni, ugyszólván minden egyes módosítványuk felett. Holnap Pribicevics Szvetozár a 4-ik szakaszhoz szándékozik határozati javaslatot benyújtani és azt hosszabban indokolni. Ilyen körülmények közt kétséges, vajjon sikerülni fog-e a javaslatot a hét végeig elintézni.

Két 8-t megszavaztak.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, június 25.

Popovics Dusán horvát képviselő elmondta záróbeszédét, mire a képviselőház a szeszadó fölemeléséről szóló törvényjavaslatot általánosságban elfogadta. A benyújtott határozati javaslatokat és módosításokat elvetették.

A részletes vita sem ment olyan gyors tempóban, mint ahogy gondolni lehetett volna. Mindiárt az első paragrafusnál, mely az adótételt megszabja, széles disputát provokáltak. A horvátokon kívül Farkasházy Zsigmond és Bozóky Árpád beszélt. Bozóky azt mondta, hogy a kormány becsapja az országot. Az elnök Rakovszky István ezt durva sértésnek minősítette és mindiárt megvonta tőle a szót. E szó-megvonás nyomán nagy hárszabály-vita kerekedett, melyben Farkasházy Zsigmond, Nagy György és Bozóky Árpád vett részt. A balpárt erősen zajongott ezalatt, de a vitának más következményei nem voltak. Néhány horvát felszólalás után Wekerle Sándor válaszolt az első paragrafus ellen fölhözött kifogásokra. Beszéde után az első paragrafust a Ház változatlanul fogadta el.

A második paragrafusnál ismét a horvátok és Farkasházy Zsigmond, meg Bozóky Árpád beszélt. Farkasházyt türelmetlenül hallgatták és sűrűn szakították félbe. Különösen azt vetették szemébe, hogy gyakran megismétli azt, amit egyízben már elmondott. A miniszterelnök ismét reflektált a felszólalásokra. Föltűnést keltett az a megjegyzése, hogy a sajtó-támadásokra nem reflektál. Ha majd a sajtó ügye napirendre kerül, el fogja mondani, mely rugók

Cseresznyésné arra nézett s úgy mondta, szinte kiabálta:

— Csak nagyobb szerencse ez, mintha ahhoz a sült paraszt Bogdán-fiuhoz megy férjhez.

— Ühüm, — szolt át ismét Bogdán Mihály.

Tovább folyt a szó, mire kijött a házból a Judit is. Rikító piros pongyola volt rajta, apró cipellő, nagy kalap a fején, úgy lejtett végig az udvaron.

Pipaszóval kísérte a leányát Cseresznyés Imre.

— No mit szólnak hozzá? — lépett a beszélgető asszonyok közé, — ki gondolta volna azt a nagy szerencsét.

— Milyen szép leány lett, — így az anyja.

— És jó leány, még haza is küld a keresményéből.

Ezt már alig értették meg a szomszédok, amint hogy nem értette a faluban senki a Cseresznyés Judit nagy szerencsáját.

Az udvar végében, a kis gyümölcsös kert fái alatt ült egy este Cseresznyés Judit. Magába mélyedve, szomorúan nézett maga elé, kifestett arcáról mély bánat tükröződött vissza. Valami mintha bántotta volna, olyan volt. Szerette a magányt, mintha nem mert volna az emberek szemébe nézni, mindig az egyedüllétet kereste, erőltetett mosoly csak akkor vonult ajkaira, amikor valakivel beszélgetett.

Most is szomorú arcát mosoly váltotta fel. Bogdán Elek, a Bogdán Mihály fia lépett elé, megtudván, hogy idehaza van.

— Hogy megszépültél, Judit, — mondotta.

— Jót tesz a város, a nyugalmas uri élet.

— És nem is gondolsz soha haza?

— Soha, eszembe sem jut itthon senki sem.

mozgatják bizonyos sajtóközleményeket. Wekerle beszéde után a második paragrafust is elfogadták, természetesen változatlanul. Holnap folytatják a vitát.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött délelőtt tíz órakor. —

Elnök: Justh Gyula és Rakovszky István.
Jegyzők: Thorotzkay Miklós és Szentkirályi Zoltán.

Az elnök: Az ülést megnyitja.
Wekerle Sándor miniszterelnök törvényjavaslatot nyújtott be Pozsony, Fiume és Zágráb városok kölcsönfelvételéről.

A szeszadó.

Ezután áttértek a szeszadójavaslat tárgyalásának folytatására.

Az utolsó záróbeszéd következett: Popovics Dusán.

Az elnök kétszer is kénytelen volt meginteni, hogy ne térjen el a tárgytól, mire Popovics Dusán sietve befejezte a beszédét.

Pilisy István nem élt a zárószó jogával s így következett a szavazás.

A többség a javaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

Az összes benyújtott indítványokat s határozati javaslatokat mellőzték.

A részletes tárgyalás.

Rölc Milán horvátul beszélt.

Ugyancsak horvátul beszélt Muacsevics Vazul, Mazuranics Bogoszláv is.

Farkasházy Zsigmond: Lelkiismeretlenek, néprontónak mondja a javaslatot. Kérde: igaz-e, hogy szeptemberben nem fogják életbe léptetni a törvényt?

Lázár Pál: Nem kell adni a lapok hírére.

Farkasházy Zsigmond: Ugy látszik, Lázár Pál ur a sajtót cizkeli után itél. (Derültség.) Indítványozza, hogy az adótételt 1 korona 20 fillérré, illetve 1 korona 40 fillérré szállítsák le.

Magdics Péter horvátul beszélt a javaslat ellen.

Bozóky Árpád: Az általános politikai helyzetet vizsgálja. A koalíció átmeneti kormányzásra vállalkozott, adóemelésre nincs joga. Ez erkölestelen dolog!

Az elnök figyelmezteti a szót, hogy a javaslat első szakasza van napirenden. Tessék a tárgyhoz szólni!

Bozóky Árpád: Én a tárgyhoz szólok!

Hoffmann Ottó: Tán nem tetszik, hogy az adóemelésről beszél? (Zaj.)

Bozóky Árpád: Egyenes becsapása az országnak, hogy a függetlenségi párt, amely programját a szögre akasztotta s átmeneti kormányt vállalt, most új adót szó az ország nyakába.

— Én pedig még mindig szeretlek és ha akard, elmegyek utánad akárhová.

Judit felkaczagott.

Csak az tud úgy kacagni, aki minden férfi oldalán otthon érzi magát s akinek minden férfi egyforma.

— Szegény ember, — mondotta, — ahová te velem jönnél, ott hamarosan elfogy a pénzed.

— A pénzem? — kérdezte a fiu, — hát az kell a szerelemhez?

— Csakis az kell, mert én minden férfinél csak a pénzt szeretem.

Bogdán Elek bambán bámult maga elé és hosszasan elgondolkodott. De bármennyire forgatta eszében a leány szavait, nem tudta megérteni azokat.

— Hát nem szeretsz? — kérdezte később.

— Már nem, már senkit sem tudok szeretni. Többet ide vissza sem jövök soha, mert ez a világ olyan más itt, mint az én világom odafönt a nagy városban. Itt bánatomban még hamarabb hervadnék el, mint odafönt.

Ezzel másnap el is ment hazulról Cseresznyés Judit, hátrahagyván egy nagy csomó pénzt a szüleinek az uralásához.

És azok örültek a leányuk szerencsésén, falusi eszükkel nem látták át, hogy ez az uralás olyan mulandó, mint egy pünkösdi királyság. A házuk szalmafedelét is kicseréltették később; cseréppel fedették be a nagyablakos portát, gond nélkül éltek uri módra; odafent pedig ennek az uralásnak az árán oly gyorsan hervadt a leányuk, mint késő ősszel a virág

Az elnök: A képviselő úrtól e durva sértés miatt megvonom a szót! (Élénk helyeslés.)

A durva sértés.

Nagy György: Miféle durva sértés? Birálni sem lehet? (Zaj.)

Az elnök: Nagy György képviselő ur, ne zavarja a tárgyalást, mert kénytelen leszek a Háztól kizárását kérelmezni. (Nagy zaj.)

Hoffmann Ottó, Farkasházy Zsigmond: Még ehhez is joga van!

Bozóky Árpád: Viccel az elnök!

Nagy György: Hát a mandátumomat nem kobozná el? Tudom jól esne, ha lehetne!

Farkasházy Zsigmond: Rakovszky ur először a javaslat ellen iratkozott fel. Most meg ennyire kiteszi magát érte! Ez aztán következetesség!

Bozóky Árpád: Rakovszky ur beszél durva sértésről? Ó sértette durván a függetlenségi pártot a delegációban! Arról beszéljen. (Folytonos nagy zaj.)

Az elnök ismételten rendre inti a zavargó képviselőket.

Novoszeló Mátyás horvátul a szakasz ellen beszél.

Nagy György a hárszabályokhoz kér szót. Kifogásolja, hogy az elnök az imént Bozókytól megvonta a szót. Nem igaz, hogy a koalíció kirabolta illuziójából az országot? Ezt mondta el a lélek haragos indulatában Bozóky. (Derültség, gúnyos lármá.) Nem tehet róla, hogy nem tanulta el a miniszterelnöktől az ügyes körülírást. (Derültség, zaj.)

Bozóky Árpád: A sürgősséget nem tudták megcsinálni, ezért szömevonnással segít a dolgon.

Nagy György: A koalíció tetteit szabad bírálni!

Fölkialítások: Beszéljétek ezt Pakson! (Zaj.)

Nagy György: Ha Rakovszky eljárását a többség helyesli, még meg fogja siratni! (Nagy zaj. Élénk felkiáltások: Eljen Rakovszky!)

Az elnök: A hárszabályok előírják, hogy durva sértés esetén, az elnök nyomban megvonhatja a szót a szónoktól. (Helyeslés.) Bozóky durván megsértett egy egész pártot, amikor azt mondta, hogy becsapta az országot. (Ugy van!) A jó magyarság nem egy a durvasággal. (Zajos helyeslés és éljenzés.)

Farkasházy Zsigmond a hárszabályokhoz kér szót. A mostani szömevonnásokról beszél.

Az elnök: Tessék a hárszabályokhoz szólni!

Farkasházy Zsigmond: Ezeket a tényeket konstatálni kívánja.

Az elnök: Ne konstatáljon semmit, szóljon a hárszabályokhoz!

Förster Ottó: Elvégre ki itt az ur, mi vagy Farkasházy?

Farkasházy Zsigmond: Az elnök eljárása helytelen volt. (Nagy zaj.)

Az elnök Farkasházytól megvonia a szót. (Zajos helyeslés.)

Farkasházy Zsigmond: A hárszabályokhoz kér szót. (Nagy zaj.)

Förster Ottó: Ebben már egy kis arrogancia is van!

Az elnök: Bozókyt illeti a szó.

Bozóky Árpád az elnök eljárását kritizálja, az elnök azonban ismételt figyelmeztetés után megvonia tőle a szót.

Farkasházy Zsigmond: A hárszabályokhoz szolt. A durva sértés fogalmát fejtegeti. Azt mondja, hogy Bozóky csak általánosságban használta az inkriminált kifejezést. (Zaj.)

Az elnök: Ez nem felel meg a valóságnak. Bozóky világosan a függetlenségi pártot vádolta az ország becsapásával.

Farkasházy Zsigmond: Az elnöki szék pártatlansága még soha olyan veszedelemben nem forgott, mint mióta Rakovszky ur szokott elnökölni. (Zaj.) Meg kell hallgatni a mi véleményünket is!

Förster Ottó: Nem vagyunk rá kíváncsiak!

Farkasházy Zsigmond: Tiltakozik Rakovszky eljárása ellen.

Az elnök (lágy, kérdő hangon): Szólásra következik? (Élénk derültség.)

Bozóky Árpád: Ez valóságos czirkusz!

Fitner Zsigmond: Ti vagytok benne a bohócok!

Vinkovics Tivadar, Babics-Gyalszky Ljuba, Pribicevics Szvetozár, Zagorác István, Grahovác Mirkó és Popovics Dusán beszél horvát nyelven a javaslat ellen s az elnök a vitát berekeszti.

A miniszterelnök nyilatkozata.

Wekerle Sándor miniszterelnök nyilatkozni kíván a szakasz ellen tett kifogásokra. Kijelenti, hogy a gyümölcstermelőkkel szemben messzemenő engedelményt tesz a részletes intézkedések rendjén. A különböző adótételekkel való dolgozás képtelenségekre vezetne. Az adóemelés a termelést egyáltalán nem fogja károsan érinteni, sőt a kisfőzők a konkurrenzia révén még kedvezőbb helyzetbe jutnak. Nem dolgozhatunk 68.000 kisfőzővel, ha korszerű berendezést, a termelésnek megfelelő főzést akarunk. Szövetkezeti főzők fognak létesülni, amelyek a termelés valódi értékét fogják megadni a termelőnek. Ezzel nemcsak közgazdasági, hanem erkölcsi eredményeket is érünk el, mert ha a termelő tudja azt,

hogy jól fogja értékesíteni a szeszt, nem fogja hie-
teken tartó vigasságon saját maga elfogyasztani.
(Élénk helyeslés.)

Farkasházy általános tétéleket állít föl, anélkül,
hogy a javaslat intézkedéseire figyelne. Ma már
40 millióról ötven millióra emelte föl Farkasházy a
várható új jövedelmet (Derültség), aminek a szülő
csak örülni tudna, ha úgy volna. (Derültség.) Rész-
letes számadatokkal bizonyítja, hogy Farkasházy
számítása teljesen önkényes. Nem is a szegényebb
néposztály megterhelését jelenti az új jövedelem,
mert a fölemelt adótételek megtérülnek neki az ér-
tékemelés révén. Kéri a beadott indítványok mel-
lőzését.

A Ház a szakaszt változatlanul elfogadja.

A második szakasz.

Farkasházy Zsigmond a javaslat életbeléptetési-
séről beszél.

Az elnök: A képviselő ur megint eltér a tárgy-
tól. Aztán ne csodálkozzék, ha kénytelen leszek új-
ból megvonni a szót!

Farkasházy Zsigmond: Tovább folytatja fejtege-
téseit a javaslat életbeléptetéséről s az osztrák hatá-
ron való csempészséről. Ha Ausztriában meg nem
szavazzák a hasonló törvényt, ez a törvényjavaslat
Magyarországban nem fog életbe lépni.

Béla Henrik: Ezt már többször kifejtette!

Ugron Gábor: Hatodszor mondja el! Folyton
ismétli magát és a szakaszhoz sem tartozik ez!

Farkasházy Zsigmond: Sem Béla Henriknek, sem
Ugron Gábornak nincs joga engem figyelmeztetni!

Az elnök: A képviselő ur féltékenyen őrzi jogait,
de a Ház jogait nem akarja figyelembe részesíteni.
Tessék a tárgyról beszélni!

Farkasházy Zsigmond tovább fejtegeti az Ausz-
triával való viszonyt. A miniszterelnök, ugymond,
téved a számításaiban a gyümölcsstermelők érdekeit
illetően is. Még a parlamentarizmus elveire figyel-
meztetve a miniszterelnököt, annak kimondását kéri,
hogy a törvény mindaddig nem léphet életbe, míg
Ausztria hasonló törvényt nem hoz.

Főlküldetés: A balpárt új közös ügyeket csinál!

Bozóky Árpád: A javaslat szövegébe mindenütt
ezt a kitértelt kívánja iktatni: „Osztrák császárság”.
Erre indítványt is tesz.

Lorkovics Iván és Grahovac Mirkó a szakasz
ellen beszél. Az utóbbtól az elnök megvonja a szót.

Wekerle Sándor miniszterelnök reflektál az el-
hangzott kifogásokra. Farkasházyt az feleli, hogy
Ausztriával szemben semmiféle veszteségünk sem
lesz, mert a vám- és kereskedelmi szerződés szabá-
lyozta az eljárást. Ez vámsorompó nélkül is kielégítő
lesz, mert a modern elvámolás nem a határon törté-
nik, hanem átutalási eljárással. A szeszadó nyomában
különböző hírek keltek szárnyra. Ezek zsurnalisztikai
könnyedségre, politikai érdekekre és nem kis mérték-
ben magánérdekekre vezethetők vissza. Ezzel most
nem akar részletesen foglalkozni. Eljön majd az idő,
amikor a sajtó ügyét tárgyaljuk, hogy leplezetlenül
föl fogja fedezni azokat a rugókat, amelyek egyes
lapok állásfoglalását mozgatják. (Zajos éljenzés, he-
lyeslés és taps a függetlenségi párt.) A szeszadó-
javaslatról még annyit, hogy a kérdést a kormány
minden eshetőségre előkészítette és fönnakadás nem
fog történni.

A Ház a szakaszt változatlanul elfogadta s az
ülés három órakor végződött.

Budapest, június 25.

Pozsony, Fiume és Zágráb városok kölcsöne.
Wekerle Sándor miniszterelnök a képviselőház
mai ülésén törvényjavaslatot terjesztett be Pozsony,
Fiume és Zágráb városok kölcsönei dolgában. A ja-
vaslat szerint a Pozsony város és Fiume város és
kerülete által egyenként husz millió korona név-
érték erejéig, Zágráb város által tizenöt millió
korona névérték erejéig hasznos beruházások léte-
sítése, fennálló adósságaiknak konvertálása, illetve
függő kölcsöneik visszafizetése céljából felveendő
kölcsönökről kiállított fölkötvények s a kibocsátandó
részkötvények, valamint ezek kamatszélvényei bé-
lyeg-, illeték- és adómenteseknek nyilvánítottak. A
részkötvények csak kormányhatósági engedéllyel
bocsáthatók ki s a kölcsönök kezelésére vonatkozó
szolgálat kormányhatósági ellenőrzés alatt áll. A ke-
zelés és ellenőrzés módozatait a pénzügyminiszter
a belügyminiszterrel, illetve Zágráb város kölcsö-
nére vonatkozólag a horvát bánnal egyetértőleg álla-
pítja meg.

A javaslat indoklása elmondja, hogy a vidéki
városoknak ezideig csak a kommunális bankkölcsö-
nök felvétele engedtetett meg s a pénzpiacz közvet-
len felkoresésére csak Budapestnek volt alkalma.
Most azonban a vidéki városok is teljes garanciát
nyújtanak arra, hogy közvetlen kötvény-kibocsátás
útján is kielégíthetik a hiteligényeiket. A kölcsönök
szükséges és hasznos beruházásokra fektetik az em-
lített városok, amelyeket az ország gazdasági és kul-
turális életében tagadhatatlanul előkelő hely illet meg.
A kölcsön fedezetére vonatkozólag a három város
egyértelműleg kijelentette, hogy szükség esetén vá-
rosi pótdadóval fedezik a kölcsönök szükségleteit.

A t. Házból.

I. Fondorlatok.

Mikor tegnap a sürgősségi indítványt tar-
talmazó ivet Ugron Gábor összetépte, az volt
a hire, hogy Wekerle már nem siet a szeszadó-
javaslat megszavaztatásával, mert Ausztriában
akadályok keletkeztek és ha ott nem tudnak
reformot megszavaztatni, akkor nálunk se le-
het. Mire való lenne tehát a sürgősség, ha a
törvényt amugy se tudnák életbe léptetni.

Ugyanezeken azonban Popovics államtitkár
telefonált Bécsbe és onnan telefonáltak Buda-
pestre és amikor az államtitkár másodsor ki-
jött a szobából, már így szólt:

— Minden rendben van!

De hát ha így áll a dolog: miért kellett
Ugron Gáborral összetéptetni az ivet?

Maga Ugron azzal indokolta a cselekvést,
hogy a miniszterelnök a horvátoktól biztosíté-
kot kapott, hogy a részletes vitánál csak pro-
forma fog egy pár horvát felszólalni és szom-
batig az egész javaslatot letárgyalhatják.

A fifikusabbak ellenben ott kereskednek, a
hol időbeli különbséget tudnak találni az indít-
vány összetéptése és Popovics államtitkárnak
telefon-beszélgése között. Hogy ha talán előbb
beszélt volna Popovics telefonon, hát megcsi-
nálták volna a sürgősséget.

Mert a horvátok bizony beszélnek, beszél-
nek. Vagy százhusz paragrafusból áll a javaslat
és ma csak kettőt intéztek el. Ha egy kicsit
bőkezübbek lennének is, ha egy napra három
paragrafust szánnának, akkor is negyven napos
vita telnék belőle s a szomorú augusztus még
együtt találná a Házat. Ez pedig igazán nem je-
lentene se kompromisszumot, se meghódolást.

Tehát megint fondorlatos dolgok jönnek.
A horvátokkal még nem egyeztek ki, de a szük-
ség parancsolja, hogy kiegyezzenek velük. Ők
a szeszadó hasznából kéri a maguk sápiját. S
ha a horvátok átengedik a szeszadót, azt ne-
küünk kell megfizetnünk. És a balpárt még vir-
tust csinál belőle, hogy a horvátok követelését
elősegítse. Éppen mintha az is ellenzéki feladat
lenne, hogy minél több terhet rójanak az adó-
fizetők nyakára.

A horvátok az ő fondorlataikkal ellenséges
hangulatot keltenek, de a balpártiak, hogyha
igy haladnak, elérik őket és szintoly gyűlöle-
tesek lesznek.

Olyan ez a sülyedés, mint a régi idők Czo-
bor grófiának az esete. Hatalmas vagyonu em-
ber volt a gróf, de elpocsékolta. Élete utolsó
szakában valóságossal nélkülözéseket szenved-
ett, igen szegényes kegydíjből élt. Így ban-
dukolt egyszer az öreg gróf az országúton gya-
log, amikor egy vágatva rohanó gavalléros
kocsi majd elítette. Az öreg ur megismerte a
kocsiban ülőt, egy ifju, könnyelmű birtokost és
utána kiáltotta:

— Csak ne olyan gyorsan öcsém, mert
még utol találsz érni engemet.

... A kötekedő balpártiak is utol találják
érni népszerűtlenségben a horvátokat.

Ma pláne házszabályvitát rendeztek egy
szömegvonás miatt, amit Rakovszky István esz-
közölt Bozóky Árpáddal szemben azon a czi-
men, hogy Bozóky megsértette a függetlenségi
pártot, amikor azt mondta, hogy programját
szegre akasztotta.

És a házszabályvitának az az eredménye
lett, hogy a végén Rakovszky, mintha semmi
se történt volna, gunyosan sóhajto hangon szólt:

— Ki következik?

S a függetlenségi párt és az alkotmánypárt
is lelkesen üdvözölte a néppárti Rakovszky Ist-
ván alelnököt

Eképpen aztán annyira gyorsan halad a
balpárt, hogy a maga népszerűtlensége árán Ra-
kovszky Istvánnak is képes népszerűséget sze-
rezni a parlamentben.

II. A munka és a sport.

Szemere Miklós, aki a czéllövészetet ná-
lunk meghonosította, állandóan foglalkozik en-
nek propagálásával és figyelemmel kíséri terje-
dését.

Most Bécsben nemzetközi verseny lesz, a
melyre minden ország öt czéllövőt nevezhet.
A jelenzők mindenikének negyven lövést kell
tennie állva, negyvenet ülve, negyvenet fekvé.
Minálunk még nem jutottak odáig, hogy öt
ilyen czéllövő jelentkezhessék. De viszont még
csak hat évre visszatekintve is, az előrehaladás
bámulatos.

Szemere Miklós a folyosón beszélgetett a
czéllövő-sportról és általában a magyar faj ta-
nulékonyaságáról és ügyességéről.

— Csak az a legnagyobb baj — mondta —
hogy nincs kitarítás. Ez nem is annyira a sport-
ra vonatkozik, mint a munkára. Arra kell rá-
szoktatni az embereket, hogy a munka tulaj-
donképpen élvezet, akárcsak a sport.

... Ha ezt az okos beszédet esziünkbe
jutna applikálni a képviselőház tagjainak nagy ré-
szére, különös konkluzióra juthatnánk.

Sok embernek a képviselőház csak sport,
anélkül, hogy egy pillanatra is gondolna rá,
hogy valamely munkát is kellene végezni. S
a legsajátságosabb sport, mikor a képviselők ugy-
tesznek, mintha munkát végeznének, holott ép-
pen ellenkezőleg, másokat akadályoznak a mun-
kában. Amikor ok nélkül pocsékolják az időt
és a parlamentben fogva tartják a kormány
tagjait is, hogy a minisztériumok se dolgoz-
hassanak.

III. Beszélni fognak ...

A szeszadó-javaslaton kívül a végrehajtási
novella tárgyalásának terjedelmétől függ az,
hogy meddig tartanak még az ülések és mi-
kor kezdődjék a vakáció.

Egy képviselő, aki folytonosan tanulmá-
nyozza a beszéd-kilátásokat, a következőket
mondta e témáról:

— A végrehajtási novella tárgyalásával
nem végezhetünk gyorsan. Sokan fognak fel-
szólalni.

— Sokan? Kik?

— Hát a Ház ügyvédképviselő tagjai. Ők
valamennyien okvetlen beszélni akarnak. Nem
azért akarnak, mint hogyha az országnak szük-
sége lenne az ő beszédükre, de azért beszélnek,
mert az irodájuknak van szüksége reklámra.

IV. Vázsonyi és Visontai.

Vázsonyi, kinek a báró Schönbergernével
kapcsolatos szereplése annak idején nagy port
vert fel, találkozik Visontai Somával, aki Lujza
hercegnőt képviselte az ő szenzációs pörében.
Vázsonyi így fordul Visontaihoz:

Neked egy hercegnőt adott végzeted,
Nekem egy báróném volt,
S az is megveszett.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Sopron város ma tartott közgyűlésén elhatá-
rozta, hogy a Sopron községi h. é. vasut részére
már korábban megszavazott 50.000 korona segély-
összeget nem adja ki, mert eredeti tervétől eltérő-
leg Kopházán, a déli vasut keresztezésénél kitérő
helyett állomást létesítettek, ami a forgalmat a vá-
rostól elterelheti.

A végrehajtási törvény novellája.

— Az alkotmánypárt és a néppárt értekezlete. —

Budapest, június 25.

A végrehajtási törvény novellája ma este az alkotmánypártot és a néppártot foglalkoztatta. Mindkét párt külön-külön értekezleten tárgyalta a javaslatot, amelyet változatlanul elfogadtak.

A pártértekezletről tudósításunk a következő:

Az alkotmánypárt.

Az országgyűlési alkotmánypárt ma este 7 órakor Nagy Ferencz alelnök elnöklésével értekezletet tartott, amelyen a kormány részéről jelen voltak dr. Günther Antal igazságügyminiszter, Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter és Meskó László igazságügyi államtitkár.

Elnök az értekezletet megnyitván, előadja, hogy a napirend tárgya a végrehajtási eljárásról szóló törvényt módosító törvényjavaslat.

Heinrich Antal előadó részletesen ismertetvén a törvényjavaslat alapelveit, őszinte elismerését fejezi ki az igazságügyminiszternek egy olyan törvényjavaslat benyújtásáért, amelynek rendelkezéseit minden tárgyilagosan gondolkodó, elfogulatlan és ember-társai sorsát igazán szívén viselő ember csak megnyugvással és őszinte örömmel üdvözölheti.

Buday Barna a maga részéről is őszinte örömmel üdvözli a törvényjavaslatot, amelynek előterjesztésével a kormány a kisemberek iránt való régi kötelezettséget rótt le. Szembeszáll azzal a felfogással, mintha a kisember érdekeinek a felkarolása és a mezőgazdaság iránt való kiméleti idő a hitelképességet gyengítené. Különösen üdvözli azt a módosítást, amelyet a javaslat a mai végrehajtási eljárás 156. §-án eszközöl. A bánatpénznek a kikiáltási ár 80%-ára való felemelést szintén helyesli s a maga részéről ebben a tekintetben tovább is menne. A javaslaton előbbi életbelépését óhajtja.

Ajtay Aladár is örömmel üdvözli a javaslatot, amely nem új végrehajtási törvényt akar teremteni, hanem csak a mostaninak legégetőbb és legsürgősebb bajait kívánja orvosolni. Ha egyebet nem tenne a javaslat, mint — amit előtte szóló is kiemelt — a mai végrehajtási törvény 156. §-ának eltörlését hozná javaslatba, ez maga is nagy érdeme volna. Azt a módot, amelyen a javaslat a kisember hitelét megszorítja, szóló csak helyeselheti, mert ezzel a javaslat arra ösztönzi a kisembert, hogy a maga munkásságát, szorgalmát, takarékoságát tegye hitele alapjává, amely ezen az alapon csak növekedhetni fog.

Gróf Thorotzkay Miklós kérdést intéz az igazságügyminiszterhez, mennyiben jogosult a javaslat ellenzői részéről felmerült az az aggodalom, hogy 12 holdon aluli birtokok fundus instruktusának le nem foglalható volta az illető kiszáradt csak kárára válik, mert a hitelezők ennél fogva az ingatlanra fogják a végrehajtást vezetni. Erre nézve megnyugtató kijelentést kér az igazságügyminisztertől.

Dr. Günther Antal igazságügyminiszter: T. értekezlet! Nagyon szívesen adom meg a megnyugtató felvilágosítást. A dolog úgy áll, hogy a kiszáradt fundus instruktusa eddig le lévén foglalható, ezen lefoglalással és a fundus instruktus árverés alá bocsátásával a legnagyobb visszaélések követték el. (Igaz! Ugy van!) Megtörtént az, hogy az első jóhiszemű hitelező után következett egy második és harmadik hitelező, akik lefoglalták és elárverezték a kiszáradt fundus instruktusát, miáltal az elveszítette ingatlanának hasznosítására szolgáló eszközeit. Megtörtént azután nagyon gyakran, hogy az a második és harmadik nem jóhiszemű végrehajtó bérbeadta a gazdának igavonó jószágát és a felszerelést és folyt tovább a hitelezés nagyobb perccentre, mint azelőtt. Ennek a visszaélésnek megakadályozására, amely nálunk az uzsorának egy rettenetes fajtáját honosította meg, feltétlenül törvényhozási uton kell intézkedni. (Élénk helyeslés.) Mi lesz már most jövőben a helyzet? Azt mondják ezen intézkedés ellenzői, hogy most már azok a hitelezők az ingatlanra fognak menni. Hát, t. értekezlet, azok a hitelezők már ott vannak azon az ingatlanon. (Ugy van! Ugy van! Derültség.) Olyan kiszáradt, ki az ő fundus instruktusára külön kapna tehermentes ingatlan mellett kölcsönt, fájdalom, alig van Magyarországon. (Ugy van! Ugy van!) Az ingatlan rendszerint meg van terhelve és ha az ő fundus instruktusára kap is ilyen hátsó gondolat mellett kölcsönt, az eredmény az, hogy valóságos rabszolgájává lesz egy-egy hitelezőnek. Már most ez a fundus instruktus mentesítettét a lefoglalás alól, mi fog bekövetkezni? A könnyelmű és a kizsároló hitelezés meg fog szűnni és be fog állni egy más hitelezés, t. i. annak a kizsárolásnak munkája, szorgalma takarékosága, tisztessége fog a hitel alapjául szolgálni. Emellett pedig a reális biztosíték az lesz, hogy ez a becsültes, tisztességes, jóra való kiszáradt annál inkább meg fog tudni felelni

a maga fizetési kötelezettségének, mert a törvényhozás biztosította őt a rosszlelkű hitelezőkkel szemben. Ezen felvilágosítást voltam bátor megadni és megköszönve a megnyilvánult bizalmat, kérem a törvényjavaslat elfogadását. (Élénk éljenzés.)

Ezután az értekezlet a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta.

A részletes tárgyalás során Emödy József és Burdla Szilárd szóltak a javaslatához, amelyet az értekezlet Heinrich Antal előadónak, továbbá dr. Günther Antal és Darányi Ignác minisztereknek felvilágosító nyilatkozatai után részleteiben is változatlanul elfogadott.

Ezzel az értekezlet véget ért.

A néppárt.

Az országgyűlési néppárt ma este hat órakor gróf Zichy Aladár ő felsége személye körüli miniszter elnöklésével értekezletet tartott a végrehajtási novella tárgyalása céljából. Az értekezleten résztvettek dr. Günther Antal igazságügyminiszter és dr. Meskó László igazságügyi államtitkár is. A jegyzőkönyvet Beniczky Ödön vezette.

A javaslatot Tálos István ismertette.

Szmrecsányi György kevesli a novellaris intézkedést, ők a gyökeres revízió nyugtatná meg. Félti a javaslatot a kiszáradt és a tisztviselőknek hitelét s kéri ellensúlyozásul a tisztességes szövetkezeteknek állami támogatását. Szóvá teszi az ügyvédi visszaéléseket a végrehajtás körül és kéri, hogy az igazságügyminiszter az ügyvédi kamaráknak enyhe elbírálását szigorítsa.

Rakovszky István ezzel ellenkezőleg nagy haladásnak tekinti, hogy a hitel megszorították s a könnyelmű adósságszinálás megakadályozták. A javaslat első lépés egy egészségesebb gazdasági rendszer inaugurálására. Örömet fejezi ki, hogy bizonyos machinációk a javaslattal szemben meghiusultak és biztosítja az igazságügyminisztert a néppárt bizalmáról.

Dr. Günther Antal igazságügyminiszter bejelenti, hogy a homestead-javaslatot a jövő tilésszakban elő fogja terjeszteni. Az autonóm ügyvédi kamarákkal szemben neki eljárási nincs módja, egyébként a végrehajtási költségeket szaporító ügyvédek ellen a Kuria esetenként eléggé szigorúan jár el.

A párt a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Ezután kültagokat vettek fel.

A perzsa forradalom.

Budapest, június 25.

A teheráni eseményekről ma igen szűkszavú táviratok számolnak be. De ezekből is kitűnik, hogy a győzelmes reakció kiméltelenül leszámolt politikai ellenfeleivel. Több nacionalista vezért, kiket fogolyként hurczoltak a sah táborába, felakasztottak s magában a fővárosban már működik a rögtönítélő törvényszék.

A pillanatnyi siker, mit fővárosában ért el a sah, annyira fejébe szállt, hogy most nagy hangon hirdeti, hogy csapatai élén a vidéki városok ellen vonul, hogy vérbe fojtja ott is az ellene támadt mozgalmakat. Ez mindenképp vakmerő vállalkozás volna, mert a teheráni események a végsőig elkiserítették a nacionalistákat és vidéki politikai klubjaik erősen fegyverkeznek, ami annál jelentősebb, mert az ország belsejében levő csapatok erősen forradalmi pártiak.

Ily események után némiképp humorosan hangzanak azok a teheráni jelentések, — kétségkívül a sah környezetétől eredők, — melyek arról adnak hírt, hogy a sahnak eszéágában sincs a parlamentet feloszlatni, vagy a népet alkotmányos jogaitól megfosztani. Sőt a parlament bombázását is úgy magyarázzák, hogy a politikai klubok lövetése alkalmával, a tüzerek ügyetlensége folytán, néhány löveg a parlament épületébe tévedt.

Mai híreink a következők:

A bombázás előzményei.

A tegnapi bombázás előzményeiről ma a következő újabb jelentéseket kaptuk Teheránból: A sah és a parlament közt tárgyalások indultak meg és már-már békés fordulat következett be, mikor a sah a parlament küldöttségétől öt bűjtogató nacionalista pártvezér kiszolgáltatását követelte. A parlament és az endsurmenek ezt a követelést erőlyesen visszautasították. Időközben nagy néptömeg gyülekezett a főmeccset körül és egy politikai klub épülete előtt. Az izgatottság nőttön-nőtt s a sokaság türelmetlenül leste a parlament és a sah közt meg-

indult tárgyalások eredményét. Egyszerre hirtelen jött, hogy a sah újból megesküdött az alkotmányra. Nagy lett az öröm és az ujjongó tömeg azt hitte, hogy szent a béke. Ekkor kitudódott, hogy a sah öt politikai kiszolgáltatását követeli. A lelkesedést elkéserevés váltotta föl, amit még növelt az, hogy ugyanakkor a perzsa kozákcsapatok a politikai klub épületéhez közeledtek. A nép lármásan követelte a kozákok eltávolítását, majd némelyek kövekkel dobálták a katonaságot, sőt szidalmak közben néhány lövés is eldördült. A főmeccsetből és az endsurmen épületéből sűrű tüzelés kezdődött. A kozákok ekkor szintén puskához nyultak és több sortüzzel válaszoltak. Parancsnokuk időközben futárt küldött a Baagsa-kertbe. Alig telt el egy negyed óra, négy ágyú robbant elő és bombázni kezdte a meccset, meg a politikai klub épületét. Állítólag a tüzerek ügyetlensége tette, hogy néhány ágyugolyó a parlament palotáját érte.

A sah még nem oszlatta fel a parlamentet, sőt ellenkezőleg, azt hirdeti, hogy a nép jogait nem fogja elkobozni, de a forradalmat irgalmatlanul elfojtja. A letartóztatott vezérek egynémelyikét már kivégezték a katonai táborban. A nacionalista párt több tagja elmenekült Teheránból.

Fosztogató katonák.

A politikai klubok tagjai az angol követségre menekültek. A sah fel van bősztülve, hogy menedéket adott nekik az angol követség. A kozákok megszállották a város kapuit. Tegnap és ma sok bomba robbant föl. A perzsa kozákság rabol, fosztogat és ágyuzza a házakat, hogy könnyebben zsákmányolhasson a zürzavarban. A tiszték megengedték, hogy a rabolt holmit az ágyukra rakhassák fel és a táborba vihessék. A sah megparancsolta, hogy nyissák ki a bazárokat, különben azokat is ágyuztatni fogja. A parlamenti palota előtt elterülő téren még nem takarították el a lovak hulláit. A hőség tűrhétlen és a levegő meg van fertőzve.

A bazárok, amelyeket a parlament bombázásakor bezártak, ma ismét nyitva vannak. Ma reggel nyugodt volt a város. A kozákok egyes előkelő polgárok házait átkutatták, azt hívték, hogy politikai vezérek rejtőztek el azokban. A katonaság még fosztogat és akik ellenállnak, azokra lövöldöznek.

Kivégzett forradalmi vezérek.

A berlini perzsa követség hivatalosan közli, hogy Teheránban a sah elrendelte az ostromállapotot. A helyzet komoly, de az európaiak nincsenek veszedelemben. A Times-nak jelentik, hogy a meccset lerombolása megrémítette a népet. A sahnak nehezen fog sikerülni a nyugalmat és a rendet helyreállítani. Két nacionalista vezért a sah katonai táborában a Baagsa-kertben felakasztottak. A sah megígérte ugyan, hogy kimélni fogja a képviselők életét, mégis félt, hogy a parlament elnökét és a pártok nevesebb tagjait ki fogja végeztetni.

Katonaság szállotta meg a brit követség kijáratait s fenyegetőzik, hogy nyomban lelövi azokat a politikusokat, akik oda akarnak menekülni.

A sah fogadalma.

A sah környezetéből jelentik, hogy a sah még június 22-én így szólt kedvenc híveivel: „Nem marad más hátra, minthogy újból meghódítsam birodalmamat. Szilárdan el vagyok erre tökéve. Karddal fogom megvédeni hatalmamot”.

Mihelyt a zavargások Teheránban le lesznek verve, a sah csapatainak élén a vidéki városok ellen készül vonulni, hogy szétkeresse a politikai klubokat.

A sah serege, amelynek magvát az orosz instruktorok által kitűnően kiképzett kozákdandár teszi, jelentékeny és jól fel van fegyverezve, a politikai klubok is nagy sereget toboroztak össze, de ezeknek a csapatoknak a felfegyverzése hiányos.

Legújabb híreink.

A New-York Herald-nak jelenti teheráni tudósítója, hogy a sah tegnap reggel a Baagsa-kertben egy főpapot, aki egyuttal egy teheráni lapnak a kiadója is, felakasztatta. A katonai táborban a letartóztatott reformpárti poliikusokat kegyetlenül megkorbácsolták. A parlamenti pártok kilencz vezérét

láncokban huzozták a sah elé s mikor a városon végig kísérték őket, a csöcselék véresre verte a foglyokat. Az angol követségen harmincz képviselő kerésett menedéket. A kozákok bekerítették a követség épületét, de nem tudták, hogy mi a teendőjük, a követséget védelmezni a csöcselék ellen, avagy az odamenekült pártvezéreket letartóztatni, nehogy a követségen menedéket találjanak s így történt, hogy a menekülők bejutottak a követségre. A sah még a mult szombaton biztosította a parlament elnökét, hogy nem fogja az alkotmányt felfüggeszteni.

A vérontásra közvetlenül az adott okot, hogy valaki a katonai táborba bombát hajított. Még aznap elfogták a merénylőt s az illető bevallotta, hogy Zahir-Dowle házából küldték őt. A sah kozákokat rendelt ki, azok bekerítették a házat és sok összeesküvőt letartóztattak, aztán lövöldöztek a házra.

A párisi itteni perzsa követség közli, hogy a sah három nap előtt proklamációt adott ki, amelyben kihirdette, hogy először helyreállítja a rendet, megbünteti a vétkeket, aztán a parlament békésen tovább tárgyalhat. El van tőkélve, hogy az alkotmányt fenntartja és biztosítani fogja az ország fejlődését.

A Timesnak jelentik Teheránból: A parlament és a főmecset lerombolása után a kozákok hihetetlenül fosztogattak és a rablás egész nap tartott. A parlament szomszédságában a kozákok feldúlták Zill-es sultane és Aminid Dowle palotáit, majd békés polgárokat megtámadtak és kiraboltak az utcán. Megerősíti azt a hirt, hogy a sah a Bagsa-kertben két naczionalista vezért felakasztatott.

A pénzügyminiszter, Sadik Hasrek képviselő és a parlament titkára családjaikkal az olasz követségre menekültek. A sah a proskribáltak jegyzéke alapján naponként bombáztat egy házat. Ily alkalmakkor a katonák egyuttal teljesen ki is fosztják az illető épületet. Még az ajtófélfákat, ajtókat a kilincsekkel együtt elrabolják. A különböző követségek képviselői ma azt fizették a testőrgárda parancsnokának, hogy egyáltalában nem akarnak beavatkozni a belső ügyekbe. A magánvagyon fosztogatását és ártatlanok legyilkolását a legmélyebben sajnálják és elítélik.

Tebrizből jelentik, hogy a pártok egész éjjel harcolnak. Virradakor a reakciós pár győzött. A veszteség mindkét oldalon összesen 100 halott és sebesült. Most béketanácskozások folynak. Muhbar és Sadtane főkörmányzó elutazik Tebrizből Európába. Utódja valószínűleg Ennud Daule Sadr Aram lesz.

A Tageblattnak jelentik Teheránból: A sah sógorának palotája ablakából bombát vetettek a katonaságra és a robbanás négy kozákokat megölt. A sah azonnal bekerítette tüzérséggel sógorának palotáját és husz lépérről ágyuztatta. Ebben a házban, amely a német követség szomszédságában van, egy szabadkőműves páholy tartja helyiségeit. A bombázástól a páholy sok tagja elesett vagy megsebesült, de a kozákok részén is jelentékeny volt a halottak száma. A sah sógorának fiát a katonák elfogták, aztán a házat teljesen kirabolták. Városszerte tovább tart a fosztogatás. A német követség tolmácsának házat is feldúlták és kirabolták. A sah több ismert személyiséget felakasztatott. Több főpap a pénzügyminiszterrel és más politikusokkal a német követségen kerésett menedéket, de eddigelé nem fogadták be őket. Mások a francia és az angol követségek védelmét kérték. A parlament aelnökét is letartóztatták. A parlamenti irodát zár alá vették. Ma kiáltvány jelent meg, amelyben a sah elrendeli, hogy két hónapon belül legyenek az új választások. Az európai lakosságot még most sem fenyegeti veszedelem.

A perzsa előkelőségek házainak kifosztása ijesztő mérvet ölt. A sah újból lövetett a parlamenti irodára. Sok képviselő az angol követségre menekült. Amidón Sami Ed Dauleh pénzügyminiszter, valamint több pap és mások a német követségen kerésett menedéket, azzal a megokolással utasították el őket, hogy nincsenek közvetlen életveszélyben. A parlament elnöke francia védelem alá helyezte magát; az aelnököt elfogták. A sah parancsára két népszónokot, valamint egy lapszerkesztőt felakasztottak. A bazárok, a kényszernek engedve, nyitva vannak. A sah parlamenti új választásokra vonatkozó rendeleteket adott ki. A sah egy orosz kozák-erzedest nevezett ki Teherán katonai parancsnokává.

KÜLFÖLD.

Az osztrák helyzet. Báró Beck miniszterelnök tegnap hosszasan tanácskozott a pártoknak, különösen a lengyel pártnak vezéreivel. A tanácskozásnak az lett az eredménye, hogy a helyzet, amelyet még nagyon válságosnak tartottak, egészen váratlanul jobbra fordult. Báró Becknek sikerült a lengyeleket, akik eddig leghevesebb ellenzői voltak a szeszdó-javaslatnak, a javaslat számára megnyerni. Azt hiszik, hogy most sikerülni fog a javaslatot még a nyári szünet előtt elintézni. A javaslaton fognak ugyan apróbb változtatásokat tenni, de ezek oly rendelkezésekre vonatkoznak, amelyeknek nem kell a magyar törvényvel azonosnak lenni. A pártok ma fognak a törvényjavaslat sorsáról dönten.

Bécsi jelentések szerint az urakháza csak szombaton lesz abban a helyzetben, hogy a költségvetésről tanácskozzék. Az urakháza hangulatából ítélve, nem szándékozik az első, második és harmadik olvasást még júniusban elvégezni, sőt az sem bizonyos, hogy az urakháza a költségvetést július első napjainban elfogadja-e? Az urakháza már ismételtelen kifejezést adott elégedettségének amiatt, hogy a legfontosabb törvényjavaslatokat kevéssel a letárgyalási határidő előtt kell keresztülhajtania. Az urakháza, hogy a képviselőház illetén ügykezelése ellen tiltakozzék, ex-lexet akar előidézni. A fennálló költségvetési provizorium e hó 30-án lejár és arra az esetre, ha az urakháza nem siet a költségvetés elfogadásával, beáll az ex-lex állapota.

A Reichsrathban a költségvetési javaslat folytatásos tárgyalása során Schreiner képviselő az összes német pártok tömörülése mellett foglal állást. Felhatalmazási törvény alapján nem fogadható el a Szerbiával kötött kereskedelmi szerződés. Croi képviselő pártja nevében helyesli a cseh északi vasút államosítását, de azt kívánja, hogy a német részeket német hivatalnokok és munkások alkalmazzassanak. Liebermann a lengyelek klubjának magatartását hibáztatja.

Bécsből jelentik éjjel: A német parlamenti pártok vezetői ma délután bizalmas értekezletet tartottak, amelyről csak annyi szivárgott ki, hogy a szeszdó-törvényjavaslat is szóba került.

Fallières északi körutja. Párisból jelentik, hogy a czár és Fallières elnök találkozásának, amely végleges megállapodás szerint július 27-én megy végbe Revalban, nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak. Az entrevuen jelen lesznek Stolypin miniszterelnök, Iswolsky külügyminiszter és Dickow tengerészeti miniszter, azonkívül a Párisból hazarendelt Nelidow nagykövet és Oroszország párisi katonai és tengerészeti attachéja. A találkozáson tengerészeti és katonai kérdések kerülnek tárgyalásra. Pichon francia külügyminiszter a kamarától 400 ezer frank költségfedezetet kért az elnök kíséretében álló stockholmi, krisztianiai, oroszországi és kopenhágai utazása céljára.

A pápai nunczius afféréje. Ismeretes, hogy az ausztriai Wahrmond-ügyben milyen szerepet játszott Granito de Belmonte pápai nunczius, aki az osztrák kormányval és a külügyminiszterrel keményen összetűzött amiatt, mert a dogmaellenes tanokat hirdető egyetemi tanár megrendszabályozását követelte. Granito de Belmonte-nak most újabb afféréje támadt: Nem ment el a császári jubileum ünnepi felvonulására, sőt a meghívót is visszautasította. Gróf Wilcsek, az ünnep rendezője erre személyesen ment a nuncziushoz és tárgyalt vele, hogy jöjjön el a diszjelvonulásra. Granito de Belmonte ekkor kijelentette, hogy ő meg van sértve, mert a diplomáciai kar összes többi tagját a külügyminisztérium hívta meg hivatalosan, őt ellenben csak a bizottság. Ez szemrehányás volt Aehrenthalnak s még jobban elmérgesítette a viszonyt, mely a külügyminiszter és a pápa nuncziusa közt amúgy sem barátságos. Az egész ügyre vonatkozólag a külügyminiszteri sajtóiroda egyik vezetője ilyen nyilatkozatot tett egy újságíró előtt:

— A külügyminiszter jelenleg Schönbrunnban van s Bécsbe csak nagy ritkán néz be. Így nem lehet bizonyosat tudni. Tény az,

hogy a nunczius-affér annyira megérett, hogy a külügyminisztérium valószínűleg még a mai nap folyamán hivatalos nyilatkozatot fog tenni az ügyben.

Ennek a hivatalos nyilatkozatnak azonban la-punk zártáig se hirt, se hamva. A külügyminisztériumban nehezen szánják rá erélyes nyilatkozatra magukat.

A francia kamara ülése. A francia kamara mai ülésén a közoktatásügyi miniszter az iskola semlegességére vonatkozó törvényjavaslatot nyújtott be. A javaslat megállapítja azokat a törvényes lépéseket, amelyeket oly egyének ellen kell indítani, akik megakadályozzák a gyermekeket abban, hogy az iskolákat látogassák, valamint oly egyesülések ellen, amelyek korlátozni akarják a tanítót abban a tekintetben, hogy milyen könyveket használjon a tanítás folyamán.

A török-perzsa határról. A Törökország és Perzsia közötti határviszályokról a pétervári távirati ügynökség illetékes helyen a következő értesítéseket nyerte: Az utóbbi időben nemcsak a kurdok támadásai szaporodtak, hanem jelentések érkeznek arról is, hogy török rendes csapatok szintén elfoglalták a vitás zónán kívül eső perzsa terület egyes pontjait, köztük Szalmasz és Somaj kerületeket, amelyek aránylag nincsenek messze a kaukázusi határhoz. Évtizedek óta fennálló szokáshoz hiven, Oroszország és Anglia közreműködik a Törökország és Perzsia közti határviszályok elintézésén. Ennélfogva a pétervári és londoni kormányok megegyezése alapján elhatározatott, hogy a konstantinápolyi orosz ügyvivő ily megegyezés érdekében lépéseket fog tenni a portánál, melyeket az angol diplomáciai képviselő erőteljesen fog támogatni. Ennek megfelelően az orosz ügyvivő a leghatározottabban kijelentette a nagyvezér előtt, hogy Oroszország nem lehet továbbra is néma tanuja a kurdok mindinkább növekvő garázdálkodásainak és a török csapatok előnyomulásának. Az orosz diplomáciai ügyvivő rámutat arra, hogy a török csapatok megjelenése közel az orosz határhoz, kiváló jelentőséggel bír Oroszországra nézve és hogy a török csapatok további előnyomulása alkalmas komplikálni Oroszország és Törökország viszonyát, ami még inkább megnehezítené a török-perzsa határviszályokat. A két diplomáciai képviselő intervenciójára azt felelte a nagyvezér, hogy haladéktalanul utasítja Tahir basát, vonja vissza a török csapatokat a vitás zónákból és tartsa féken a kurdokat.

A filippinok mozgalma. Az amerikaiak, úgy látszik, sehogy sem bírják magukat megkedveltetni a filippinokkal. Az utóbbi időben egy titkos társaság a lakosság között egy lángoló szavu felhívást terjesztett szét, amelyben arra szólítja fel a bennszülötteket, hogy az amerikaiakat gyilkolják le, házaikat égessék fel és az életben maradtakat üzzék el. A felhívás azt mondja, hogy az amerikaiak nem mint szabadítók, hanem mint zsarnokok és rablók jöttek az országba. A felhívás ezenkívül még iszákosoknak és szemtelen zsarolóknak nevezi az amerikaiakat. Ugy hirdlik, hogy a titkos társaság egy második szicíliai vecsernyét akar rendezni.

Lemészárolt francia csapat. A francia gyaratügyi minisztérium táviratot tesz közzé, amely részleteket közöl arról az ütközetről, amely június 14-én a Tighicsától 80 kilométernyire lévő El Moian mellett lefolyt. A távirat szerint Manchin századost és 30 tevéen legénységét ismétlőfegyverekkel ellátott maurok megtámadták. A századost és egy közlegényt az ellenség megölt. A csapat különben is súlyos veszteségeket szenvedett. Dakkarból érkezett magántávirat szerint az egész csapatot lemészárolták és elvették ütegeit. Mauritániában oly nagyjerjedelmű lett a forradalmi mozgalom, hogy Francia-Nyugat-Afrika főkörmányzója parancsot adott, hogy az egyes katonai állomásokhoz erős fedezet mellett szállítsák az élelmet.

Marokkó. Tangerből megzafolják azt a hirt, amely szerint az olasz követ Fezbe fog menni. Szint-egy minden alapot nélkülöz az a jelentés, hogy kormányától hadihajók kiküldését kérte.

Mozgó képek.

A protik.

Már csak kevés napig tartanak a képviselőház ülései, azután jó nyaralást kíván az elnök a honatyáknak, ezek viszont neki és egymásnak kívánják, azután szerte-szétrebben az egész frekvencia: elnökök, miniszterek, képviselők.

Akinek valami kijárni valója van, az most siet koptatni a talpát, a nyelvét és a killnceket. Rizmszámra fogy a „miniszterpapiros“, akószámra az antracén-tenta, kilószámra az alumínium-toll. A finanszminisztérium jövedelme ugyancsak felszökik az okmánybélyeg tömeges fogyasztása révén.

A folyosók piros szőnyegén idegesen tipegnek-topognak idegen urak és hölgyek. A szolgák ki s be futkosnak, hogy X. vagy Y. képviselő urat megkeressék. A sarkokban, a félreeső pamlagokon, a társalgóban, az ablakmélyedésekben suttyogó párok láthatók és beszélgetésükből az arra járók ilyenféle morzsákat kaphatnak fel:

- Csak egy szavamba kerülj . . .
- Légy nyugodt . . .
- Örök hála . . .
- Örömmel . . .

A képviselők reggel tíz órakor még lapos zsebei déltájban már duzzadnak a kérvények, folyamodványok, névjegyek, levelek tömegétől . . . és — sajátosságos — az ülés végéig a képviselők zsebei kiürülnek, hogy az államtitkárok és miniszterek táskái, zsebei teljenek meg a szétpattanásig.

Nincs annyi ülés a máv. összes vonatain, amelyek meg nem telnének, ha Szeferi kegyelmes ur minden potyajegykérést figyelembe venne: nincs annyi tanítónői, postamesteri, telegrafista állás az egész országban, amely kevésnek ne bizonyulna a kereslettel szemben. Hát azok a járásbírók, akik Budapestre szeretnének áthelyeztetni! Vagy azok a művészek, akik stipendiumra vágnak! Vagy azok a bukott diákok, akik pótvizsgát szeretnének tenni! Vagy azok a felfalálók, akik állami segílyt kérnek! Vagy azok a végzett földbirtokosok, akik mandátumért esengnek! És a főispánjelöltek, a hivatalszolgáspírások raja!

Érdekes lenne a protekciókérés statisztikáját összeállítani, a pszichológiáját megállapítani, a határait kimérni. Díjat lehet kitűzni annak meghatározására, hogy hol kezdődik a protektor és kinél végződik.

Mert ez az utóbbi kérdés talán a legfogasabb. Tudok olyan esetet, hogy egy jobb poszton álló kolodus protegált egy szánalmasabb kollégát, — viszont az is köztudomású, hogy egy királyné névjegye döntött egy kinevezés ügyében.

Annyi bizonyos, hogy manapság „proti“-nak lenni nagyon kellemetlen dolog. Egy haragosra biztosan számíthatunk. Ha visszautasítjuk a protegálást, az lesz esküdt ellenségünk, aki bizalmasan fordult hozzánk; ha teljesítjük kívánságát, azzal gyűlik meg a bajunk, akit molesztálnunk kell.

Hanem a protik között is akadnak ötletes emberek. Bizonyos erre Wekerle. A miniszterelnök — állásánál fogva is — természetesen a legnagyobb ostromnak van kitéve. Amikor az ülés végén haza, vagy a minisztériumába megy, a kéro-papírosok egész Szalóki-csucsát kotorászsza ki a zsebeiből.

Amit megtehet, szívesen megtesz, hiszen ő maga deklarálta egy multkori beszédében, hogy nem elvi ellensége a protekciónak. A „felvilágosító“, informatív protegálást még hálásan is fogadja. Nem rajta mulik, ha olykor megfélekedezik egy tett ígéretéről. A miniszteri emlékezőtehetség befogadóképességének is vannak határai.

De egy idő óta furcsa tapasztalatot tesz. Határozottan megcsappantak a hozzáintézett folyamodványok. Hogyan! Veszített volna népszerűségéből? Lám, lám ez a balpárt . . .

A folyamodások és kérvények megcsappantak, de a Wekerléhez címzett levelek száma emelkedett. Ez pedig ugy értendő, hogy a miniszterelnök egy idő óta havonként átlag 20—30 olyan ajánlott levelet kap, melynek borítéka üres papírlapot tartalmaz.

Elsősorban véletlennek, szórakozottságnak gondolta. Később frappirozta a különös ismétlődés. Majd

tünődni kezdett a dolgon és végül kisírtotta — mit nem sírt ki Wekerle! — az egész titkot:

Azok a furfangos protik, akik a közbenjárást sem akarták megtagadni, sem a miniszterelnököt terhelni, ily módon bujnak ki kényes kötelezettségük alól.

És azok a szegény emberek, akik szívszorongva lesik, hogy a kérésük teljesül!

Rosta.

Az olvasóhoz.

Az „Egyetértés“ ugy politikai állásfoglalásban, mint társadalmi, közgazdasági, művészeti és irodalmi szerepében hű marad eddigi nagy multjához, amely a magyar olvasóközönség előtt oly kedvelté, politikai és társadalmi életünkben pedig mindenkor döntő fontosságú tényezővé tette.

Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományához híven, eddig irányította, ezentul is mindenben vezérelve lesz. A független, önálló nemzeti állam kiépítése, a magyarság állami erejének és mindenben parancsoló uralkodásának érvényesülése, ez az a cél, amelyért az „Egyetértés“ ezentul is törhetetlenül és megújuló Intenzívtással küzdeni fog.

Olvasóink ragaszkodása és szeretete egyedüli erősségünk, amely ebben a nehéz feladatunkban megsegít. Viszonzásul a legváltozatosabbban és a legmegbízhatóbban megszerkesztett nagy magyar napilapot adjuk, amely ugy irányelveink szigorú betartásával, mint a napl események részletes és pontos feltárásával ezentul is a vezető helyen fog állani.

Vasárnaptól kezdve olvasóink az „Egyetértés Vasárnapja“ című, gyönyörűen kiállított mellékletet is megkapják. Nyolcz oldalas, számos reprodukcióval tarkított mellékletünkön előfizetőink megtalálják a hét érdekességeit, a kül- és belföld nevezetes eseményeit. Kapnak ezenkívül elbeszéléseket, karczolatokat, színházi történeteket.

A magyar közönségnek az „Egyetértés“ a legkedveltebb lapja, ezt a szeretetet ezentul csak fokozottabb munkássággal fogja kiérdemelni.

Az Egyetértés előfizetési ára:

- Egy hónapra . . . 2 kor. 40 fill.
- Negyedévre . . . 7 kor. — fill.
- Félévre . . . 14 kor. — fill.
- Egész évre . . . 28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, szíveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

TÁVIRATOK.

A szerb válság.

Belgrád, jun. 25. (Saját tudósítónktól.) Milovanovics római követ ma ideérkezett és hozzálátott a koalíciós kabinet megalakításához, de aligha fog sikerrel járni fáradozása. Ilyen körülmények között valószínűleg az óradikális pártból fog kikerülni az új kormány, tekintet nélkül arra, hogy tetszik-e az ellenzéknek vagy sem. Ha az ujradiálisok obstrukcióval fogják lehetetlenné tenni a skupstina munkakepeségét, akkor az óradikális párt a néphez manifestumot fog intézni s bejelenti, hogy a párt valamennyi tagja leteszi mandátumát s ezért a felelősséget az ujradiálisokra hárítja.

Az Adria-vasut.

Konstantinápoly, június 24. A szerb követ átnyújtotta az összes nagykövetségeknek az Adria-vasutra vonatkozó jegyzék másolatát és kéri a nagykövetségek támogatását.

A francia szenátus ülése.

Páris, június 24. A szenátus a nyugati vasut államosítására vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalja. A pénzügyminiszter megezőfolia a Rouvier szenátor által felhozott érveket és kijelenti, hogy a parlament az országot érdekében védeni fogja azt a jogát, hogy a kiadásokat ellenőrizze. Rouvier szenátor konstatálja, hogy a pénzügyminiszter nem hogy megezőfolta volna a szótól által kifejtett általános elveket, hanem még csatlakozott is azokhoz.

Közgazdasági táviratok.

Newyork.	jun. 24.	jun. 25.
Buza	locobuza 95 ¹ / ₂	95 ¹ / ₈
	juliusra 95	94 ⁵ / ₈
	szeptemberrre 98	92 ¹ / ₂
Tengeri	juliusra —	—
	juliusra 78 ⁵ / ₈	78
Csikagó.		
Buza	juliusra —	—
	juliusra 86	86 ¹ / ₄
Tengeri	juliusra 68 ³ / ₄	68 ¹ / ₄

New-York, jun. 25. Gyapot New-Yorkban helyben 11.70 (11.80 tegnap), gyapot júliusra 9.95 (10.12) gyapot szeptemberre 9.68 (9.81), gyapot New-Orleansban helyb. 11¹/₂ (11.5¹/₂), petroleum stand withe New-Yorkban 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, június 25. (Zárlat.) Zsir júliusra 8.87 (tegn. 8.95), zsír szeptemberre 9.05 (tegnap 9.12), szatonna short clear, 8.12 (tegnap 8.12), sertéshus szeptemberre 13.75 (tegnap 13.85).

Kifosztott drogéria.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 25.

Kochmeister Frigyes utóda cég Hold-utca nyolczadik szám alatt levő gyógyszerárú nagykereskedésében az utóbbi két hét alatt az üzlet vezetői nagyszabású lopások nyomára jöttek. Észrevették, hogy az árukészlet szokatlan rohamosan, a bevételekkel abszolút aránytalanságban fogy. Keresték, kutatták az okot, de sehogy sem tudtak nyomára akadni. A cég erre a napokban ismeretlen tettesek ellen feljelentést tett a rendőrségen, ahol az ügyet Keresztessy Gyula rendőrfogalmazónak osztották ki, aki azonnal teljes apparátussal hozzáfogott a nyomozáshoz. Napokig figyeltette az alkalmazottakat, kutatta magánviszonyaikat és mindent, ami rájuk vonatkozott. Ma végre megkezdődött a nyomozás. Meggyőződött arról, hogy az üzlet árukészletét rendszeres fosztogató banda lopta meg és az ellopott áruk értéke meghaladja a negyvenezer koronát.

A feljelentés.

A Kochmeister Frigyes utóda cég által ismeretlen tettesek ügyében tett feljelentés tárgyában a mai nap folyamán a vizsgálatot vezető rendőrfogalmazó megállapította, hogy a cég áruraktárát Odor Sándor droguista segéd vezetése alatt álló banda fosztogattja rendszeresen. Beidézte mára Odor Sándort és hosszasan kihallgatta.

A terhelt segéd eleinte tudni sem akart a terhére rótt bűncselekményről. Közel egy óra hosszat tartott a kihallgatása, melynek befejezése után Keresztessy fogalmazó letartóztatta. Ugyancsak hasonló elbánásban részesült Odor Sándor felesége, aki a lopásban czinkosa volt férjének. Őt is letartóztatták.

Vallomásuk alapján a rendőrség kihallgatta a cég több alkalmazottját, akik eleinte szintén tagadtak.

Ezerötszáz üveg.

Eközben a rendőrség házkutatást tartott Banista Venczel nevű alkalmazottnál, akinél mintegy ezerötszáz üres parfümös üveget találtak.

Keresztessy fogalmazó megkérdezte tőle, hogy honnan kerül hozzá ennyi üveg, mire Banista naivul csak ennyit felelt:

— Nem loptam én ezeket. Tessék azt nekem elhinni. Nagyon szeretem az ilyen kis üvegeket. Tudvalevő, hogy a külföldi illatszerek ilyen kis üvegben érkeznek hozzánk és csak itt töltjük át nagy üvegbe. Egyébként is szokás volt, hogy az alkalmazottak házi parfüm, szappan és egyéb pipere szükségleteiket elvihetik minden kérés nélkül az üzletből. Higgye el fogalmazó ur, nem loptam!

Keresztessy azonban nem adott hitelt védekezésének és letartóztatás. A délután folyamán még két letartóztatás volt. Kiss Odön és Kovács Ferenc alkalmazottak kerültek a rendőrség börtönébe, mint olyanok, akikre náluk tartott házkutatás több terhelő adatot bizonyított.

Ezzel azonban a vizsgálat nincs befejezve. Este hat óra után házkutatást tartottak a czég Bécsi-ut 2128. telekkönyvi szám alatt levő vegyészeti laboratóriumában és itt megállapították, hogy a letartóztatottaknak még több czinkosa is van, akik közül kettő már tegnap délután neszét vette a dolognak és még idejekorán megszöktek.

Hét óra után, mikor az üzlet tisztviselői és alkalmazottai el szokták az üzlethelyiséget hagyni, Keresztessy fogalmazó megjelent a Hold-utca 8. szám alatt levő raktáraiban és irodahelyiségében és átkutatták a fiókokat. Ez is meglepő eredményt hozott. Több fiókban töménytelen mennyiségű lopott holmit találtak. Az itt felhalmozott lopott parfümök, szappanok és piperecikkek értéke szintén több ezer korona értékét képviseli. Ebből kifolyólag az éjszaka folyamán még egy letartóztatás volt. Keresztessy fogalmazó letartóztatta Kruholszky Istvánt, akinek fiókjában több terhelő bizonyítékot találtak.

Az orgazdák.

A rendőrség még az éjszakai nyomozás során megállapította, hogy a lopott holmikat több fővárosi kereskedő vette meg a bünszövetkeztől. A rendőrség már ismeri mindannyit, neveiket tudja és megállapította azt is, hogy tizenheten vannak. Holnap reggel több házkutatás lesz és igen valószínű, hogy holnapra több letartóztatás is lesz. Ma éjszaka már abszolút lehetetlenség volt ellenük eljárni. A vizsgálat eddigi bolgai annyira igénybe vették késő éjszakai a rendőrséget, hogy erre már nem kerülhetett a sor.

Odor Sándor a még egész rövid idő óta tartó vizsgálati fogságban teljesen megtört. Szenzációs vallomásában tizenkét előkelő fővárosi kereskedőt illet meg az orgazdaság vádjával. Elmondja, hogy az illetők mindannyian biztos tudatában voltak annak, hogy lopott árut vesznek, sőt voltak olyanok is, akik határozott megrendelést tettek a bünszövetkezetnél. A rendőrség a vizsgálat érdekében a kereskedők neveit titokban tartja és csak akkor hozza nyilvánosságra, ha az illetők ellen az eljárást megindíthatja, vagy amikor a bűnösöket már letartóztathatja.

Szivgörcs.

A vizsgálati fogság különben erősen megviselte a bandafőnök fejének feleségét, Odor Sándornét. Éjszaka még egyszer kihallgatta Keresztessy fogalmazó. Az asszony teljes beismerő és töredelmes vallomást tett. Vallomása mindenben fedi a férje által jegyzőkönyvbe mondottakat. Alig hogy befejezte vallomását, hírtelen összeesett és szivgörcsöket kapott. Keresztessy fogalmazó azonnal fölhevítette a beteghez dr. Faltai Sándor ügyeletes rendőrvost, aki megvizsgálta és csillapító szerekkel eszméletre térítette. Rendeletére még az éjszaka folyamán beszállították a rabkórházba.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Péntek, június 26. — Róm. kat.: Jéz. sz. szive. — Prot.: János és Pál. — Görög-ország: jun. 18. Aquilina. — Zsidó: Jj. 27. — A nap két reggel 4 óra 4 perczkor, nyugszik este 8 órakor. — A hold két éjjel 2 óra 33 perczkor, nyugszik délután 6 óra 37 perczkor. — A kereskedelmi miniszter fogad 4 órakor. — A belügyminiszter fogad 3 órakor. — A földmivelésügyi miniszter fogad 4 órakor. — A belügyi államtitkár fogad 2 órakor. — A közoktatási államtitkár fogad 4 órakor. — A Magyar földhitelintézet négy százalékos koronaértékű zálogleveleinek kisorsolása délelőtt fél 10 órakor. — Nyári kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9-6-ig. Belépő-díj 1 korona. — Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonja rendezés miatt zárva. — Az Uránia Kigyó-téri szalonja nyitva 9-8-ig. Belépő-díj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum régiségára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum nyitva 3-6-ig. — A Fővárosi Múzeum nyitva 9-től fél 2-ig. — Az Iparművészeti Múzeum zárva. — A történelmi képcsarnok nyitva 19-től fél 2-ig. — A földtani intézet muzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum nyitva 9-12-ig és 2-6-ig. —

A Széchenyi múzeum zárva. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva 9-1-ig és 6-8-ig. — A Ráth György Múzeum zárva. — Az Erzsébet-Múzeum nyitva 9-től fél 1-ig és 3-4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egyetemi könyvtár nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9-2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár zárva.

— **A király.** A király ma reggel hét órakor Schönbrunnból bejött a Burgba, hogy nyári üdülése előtt elintézzze a teendőket. A király holnap reggel utazik Ischlbe.

— **A német császári pár Jeruzsálemi útja.** A német császári pár 1910-ben újabb utazást tervez a Szentföldre. Akkor fogják ugyanis fölvenni a német zarándokoknak az Olajfák-hegyén épített új menedékházat, amelynek fölavatásán a német császári pár jelen akar lenni. A német császári pár 1910-ben tavasszal ismét ellátogat Korfu szigetére s onnan egyenesen utazik majd a Szentföldre.

— **Kihallgatás a királynál.** Bécsben ma délelőtt kilenc órakor a király báró Bienert osztrák belügyminisztert, tíz órakor Konrád altábornagy vezérkari főnököt, tizenkét órakor báró Aehrenthal külügyminisztert és fél egy órakor Korytowski osztrák pénzügyminisztert fogadta külön kihallgatáson.

— **Czmadományozás.** A király dr. Petri Pál miniszteri segédfogalmazónak a miniszteri fogalmazói címet és jellegzet adományozta.

— **Augusztus főhercegnő új udvarhölgye.** Augusztia főhercegnő eddigi udvarhölgye Szegedy Gina elhagyta a főhercegi udvart és helyére gróf d'Orsay Mária-t nevezték ki. D'Orsay grófnő azonban a napokban egy sétalovaglás alkalmával lebukott lováról és csonttörést szenvedett. A grófnő felgyógyulásáig most Zichy-Sonntag grófnő, a főhercegnő egyik korábbi udvarhölgye látja el a szolgálatot.

— **Gróf Andrássy Gyula Londonban.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter tudvalevően most Londonban időzik. Tiszteletére Rutkay Vilmos, a kereskedelmi minisztérium attaséja a Savoya-szállóban ebédet adott, amelyen nagyszámu előkelőség, a többi között gróf Fritzmaurice, Gladstone Herbert, Birell és Harcourt miniszterek, továbbá Denman lord, Wear dale lord és Earl of Percy vettek részt.

— **Albrecht Ferenc főherceg vizsgálja.** Az ifju Albrecht Ferenc főherceg, Frigyes főherceg fia, június huszonnyolcadikán, vasárnap teszi le a bécsi Teréziánumban az első gimnáziumi osztálybeli vizsgálatot, amelyre gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter, dr. Kármán Mór kir. tanácsos, budapesti tudományegyetemi tanárt küldte ki miniszteri biztosul. Az ifju főherceg nevelési programját a mostani iskolai év kezdetén a király hagyta jóvá és a király, valamint Frigyes főherceg és Izabella főhercegnő óhajítására Albrecht Ferenc főhercegnek minden tantárgyból magyarul és németül kell vizsgáznia. Az ifju főherceg folyékonyan beszél magyarul.

— **Bourbon herceg levele Güntherhez.** Bourbon Alfonz herceg, a párbajellenes liga Budapesten tartott kongresszusára vonatkozólag Günther Antal igazságügyminiszterhez Buchheimből a következő francia nyelven irt levelet intézte:

„Szívemből köszönöm excellenciádnak azt az irántam tanúsított nagy előzékenységet, melyet a kongresszus alatt tapasztalni szerencsém volt. E kongresszusnak igen nagy jelentőséget adott az a fényes beszéd, mely mindig emlékezetes lesz, melylyel excellenciád a kongresszust megnyitni méltóztatott. Az a fontos tény, hogy saját személyében méltóztatott erre vállalkozni, mindenütt a legrokonszenvesebb visszhangot keltette és azok az emlékeztet szavak, melyeket excellenciád hangoztatott, úgyünknek óriási sikert biztosítanak. Feleségem és én egymás között és összes ismerőseinkkel Budapestről, erről az elragadó városról beszélgettünk és azokról a feledhetetlen napokról, amelyeket önk között töltöttünk. A legnagyobb lelkesedéssel és meghatottsággal gondolunk arra a hasonlíthatatlan vendégszeretetre és fogadtatásra, melyben ott részesültünk s mondhatom, a magyarok mindig kiváló helyet foglalnak el szívünkben. Feleségem megbízott, hogy szívélyes üdvözlését adjam át excellenciádnak, fogadja Alfonso de Bourbon y Austria Este.”

— **Károly király és Konrád tábornagy.** A román király abból az alkalomból, hogy hőtendorfi Konrád vezérkari főnök nála Sinajában megjelent, a tábornagyot több tábornokkal és vezérkari tiszttel együtt dejeuner-re hívta meg. Ez alkalommal Károly király a következő pohárköszöntőt mondotta:

— Nagyon örvendek, hogy Ö császári és királyi felségének, az önk legfőbb hadurának jubileumi évében a császári és királyi hadsereg vezérkari főnökét és számos képviselőjét itt üdvözölhetem és megindultan ragadom meg a hön óhajtott alkalmat, amelyben Öfelsége egészségére ürithetem poharamat. Öszinte csodálkozással tekintünk a császárnak és királynak hatvan évi áldásos uralkodására és kérjük a gondviselést, hogy Öfelsége még számos évet érjen meg erőben, egészségben, népeinek boldogítására és mindnyájunk örömeire, akik benső szeretettel és ragaszkodással vagyunk Öfelsége iránt. Egyesüljünk tehát ebben a hön kívánságban és kiáltjuk szívvel-lellekkel: Eljen Öfelsége, I. Ferencz József császár és király!

— **Cleveland halálához.** Közöltük, hogy Cleveland, az Egyesült Államok volt elnöke, meghalt. Erre vonatkozólag ezeket jelentik New-Yorkból: Cleveland volt köztársasági elnök már hosszabb idő óta szenvedett gyomor- és bélbajban, amihez a legutóbbi időben szervi szív- és vesebaj járult. Az utóbbi napokban úgy látszott, mintha állapota jobbra fordult volna s már intézkedéseket tettek, hogy a beteget gyermekeihez elszállítsák, de egyszerre a nagy hőség következtében rosszabbul lett s az orvosok nem tudtak többé rajta segíteni. Cleveland utolsó pillanatáig eszméletlenül volt. A temetés holnap lesz. Roosevelt elnök a halálhír megérkezése után lemondott tervbe vett utazásáról. Az állam Cleveland özvegyének egy millió dollár nemzeti ajándékot fog adni.

— **Elmozdított török főtisztek.** Szkutarii konzularis táviratok jelentik, hogy pénteken tisztek és közkatonák megszállták az ottani távirati hivatalt és táviratilag kérték a szultántól Szaiulla basa váli, sógora, Kemal basa dandárparancsnok elmozdítását és pedig a fizetések és a zsold visszatartása miatt, amit az ő terhükre irnak. Vasárnap érkezett meg a válasz, amely szerint a szultán nevezetteket elmozdítja és őket igazolás céljából Konstantinápolyba rendeli. Többeknek kifizették havi járandóságukat, mire a helyőrségben ismét helyreállt a munkarend.

— **Gyászmise Horti Pálért.** Horti Pálnak, a kiváló magyar művésznek lelkiüdvéért, kinek hamvait tegnap tették le az anyaföldbe, az engedelmő gyászistentiszteletet pénteken délelőtt tartják meg a Terézvárosi pélbánia-templomban. Az istentisztelet tíz órakor kezdődik.

— **Reminiszcenciák Sándor szerb királyról.** Szomorú reminiszcenciák azok, amelyeket egy Belgrádban megjelent könyv felelevenít a tragikus végzetű Sándor szerb királyról. A könyv magasállású egyéniségek levelezéseit tartalmazza. Az egyik levelet egy előkelő hölgy írta s azt az ünnepelet vázolja, amelyet Sándor nagykorúsításának évfordulóján rendeztek.

— Az ezen alkalomból tartott bál színhelye — ezt írja a hölgy — a konak nagyterme volt. A terem feltűnő hiányos butorzatával és mesterségesen előidézett büszével elidegenítőleg hatott a belépőkre. Mikor a király hadségei kíséretében a számára fenntartott helyre vonult, senki sem törődött vele. A király nem az ünnepi egyenruhát viselte, hanem egy rosszul szabott fekete kabátot; a manzsettái nem voltak ingéhez gombolva és így az ujjait begörbitve tartotta, nehogy a bő manzsetták a padlóra pottyanjának. A király résztvett a kólóban és aztán a terem közepére állott, miközben a tánczolók rá sem hederítve, többször majdnem fellökték. Ráléptek a tyukszemére is, de elfelejtettek pardont mondani... Sándor király mindezt fásult közönyvel, álmos nemtörődőmséggel nézte...

A másik levél közvetlen a királyi pár lemeszárlása után kelt és az alábbiakat tartalmazza:

— A király tudta ugyan, hogy neje életére törnek; de a veszelly komolyságát csak akkor fogta fel, amikor már nem marad ideje Belgrádból menekülni. Amikor a gyilkosok elől elbujt, ezt nem gyávaságból, hanem reményből tette. Remélte ugyanis, hogy a gyilkosok beérik a királyné megölésével. Draga királynénak hozzá való segélykiáltozása azonban elárulta rejtekhelyét és nem kerülhette el borzalmas végzetét ő sem.

— Sok a munka a közös hadügyminisztériumban. A közös hadügyminisztérium harmadik osztályában, amelynek Ceipek vezérőrnagy a vezetője, annyira felhalmozódottak a teendők, hogy szükségesnek látszott ezt az osztályt kettéválasztani s már legközelebb új osztályt állítanak föl 3. R. megjelölés alatt. Az új osztály vezetője Smutny ezredes lesz, aki jelenleg a 15. dragonyos ezred parancsnoka.

— Szláv diák-kongresszus. Prágában ma kezdődött meg a szláv haladó diákság kongresszusa, amelyre valamennyi szláv nemzet diákegyesületei delegátusokat küldtek. Jelen van nyolcz orosz és pedig öt Pétervárról és három Mosztarból, tizenkét ukrainai, öt képviselője a bécsi cseh főiskolai egyesületnek, tizenegy lengyel, három fehér-orosz, számos szlovén, szerb, horvát, tót és bolgár, valamint a prágai szerb delegátusok. A mai ülés napirendjén van az elnökség megválasztása, az alapszabályok fölolvastatása, zárószóadások előterjesztése. Péntekre a középiskolai idő-kérdés, szombatra a főiskolai kérdés, vasárnapra a szláv kölcsönösség, hétfőre ugyanez és keddre a határozati javaslatok tárgyalása és a kongresszus berekesztése van kitűzve.

— A szász és a román iskolák magyarsága. Bozókóy Árpád balpárti képviselő a tavasszal interpellációt intézett gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a szebenmegyei iskolák állapotáról. A miniszter a vizsgálat megejtésére Jancsó Benedek főgimnáziumi tanárt küldte ki, ki már tizenegy nap óta vizsgálja egy a szász, mint a román nemzetiségű elemi iskolákat. Ez alkalommal a vizsgáló biztosnak alkalma volt meggyőződni, hogy a magyar nyelv tanítása tekintetében a román iskolákban a helyzet általában még jobb, mint a szászoknál. A vizsgáló biztos egyik szász tanító előtt ki is fakadt a konstatált eredmény láttára és meg is jegyezte az illetőnek, hogy ha tudni akarja, miképp kell sikeresen a gyermekeket a magyar nyelvre oktatni, menjen el a szomszédba, oláh kollégáihoz. Jancsó tanár legközelebb befejezi kiküldetését és jelentést tesz a miniszternek.

— Nagy katasztrófák. Rettenetes katasztrófa hírét hozza Korunából a táviró. A „Lavas” nevű, 1505 tonnás régi személyszállító gőzös elsüllyedt és százötvenegy utas a vízben lelte halálát. A hajó Kadixból jött. Két órákor hagyta el Vigót, ahol százöt utas leszállt róla. Alighogy Vigóból elindult a hajó, sziklába ütközött és csakhamar elsüllyedt. Százötvenegy utas a vízbe fullt, hatvanegy embert a halászkok bárkáikkal megmentettek. A halottak között van a gőzhajó kapitánya, az első hajóorvos és az első hajóorvos. — Turinból jelentik, hogy egy bárka, amelyben tizenkét személyült, a múlt éjjel, amidőn át akart kelni a Po folyón, az erősen megdagadt Szangone folyó áramlása következtében fölborult. A segítségre érkezett hajósok három embert megmentettek, míg a többi kilencz, köztük négy nő, a vízbe fullt. A hajósok egész éjjel erőtlenül kutattak a holttestek után.

— Hesszeni légy Biharmegyében. A biharmegyei Bélfényér község határában a köznyelven szipoly néven ismert hesszeni légy körülbelül kétszáz katasztrális hold buzavetést teljesen elpusztított. Ez a veszedelmes féreg vörösbarna légyfajta, amely petéit a gabonamagok leveleire rakja s hirtelen fejlődő álcájára a buza- és rozsvetéseket leveleit, szárait tönkreteszti. Pusztító hatásával szemben a gazdánép tehetetlen. A beéri járás főszolgabírája, egy a veszedelmes légyfajtából, mint a pusztuló vetésből mintát küldött be az Országos Rovartani Intézetbe és sürgős intézkedést kért a védekezés módjára nézve.

— A margithídi kocsiforgalom. Dr. Boda Dezső főkapitány ma a következő rendeletet adta ki: „Panasz tárgyává tetetett, hogy a Margithídnak azon a részén, ahol a Margitszigetre vezető híd betorkollik, a Margitszigetet látogató gyalogközönség testi épségét a hidon menő járművek által okozott veszélyeztetik. A közlekedés zavartalan lebonyolítása és a közönség biztonságának megóvása érdekében elrendelem, hogy a Margithídnak a margitszigeti híd nyílásával szembe eső szakaszán az összes járművek, úgy: lófogató kocsik, fint a villamos és egyéb gépjárművek mérsékeltek, csakis lépésnek megfelelő sebességgel haladjanak. Erről tudomás, foganatosítás és ellenőrzés végett a budapesti m. kir. államhidak felügyelőségét, a közúti villamos vasut igazgatóságát és az összes rendőrsz-

viselőket értesítem, és pedig a rendőrfőparancsnokot azzal, hogy a kérdéses helyen álló rendőrszemet oktassa ki és lássa el kellő utasítással aziránt is, hogy különösen vasár- és ünnepnapon, az esti órákban, amidőn a közönség nagyobb tömegekben jön ki a szigetről, a hidon haladó járműveket szükség esetén időnkint állítsa meg s ily módon a legkörülményesbben gondoskodjék arról, hogy a közlekedő közönség biztonsága megóvassék.”

— Öngyilkos bankárok. A Klopberg testvérek müncheni bankház tulajdonosai Tivadar és Miksa, akik unokatestvérek voltak, Klopberg Tivadar lakásán mérget vettek be s azután agyonlőtték magukat. Mind a ketten levelet hagytak hátra, amelyben azt mondták, hogy a nyári zavar miatt lettek öngyilkosok.

Münchenből jelentik tudósítónk: Az öngyilkos Klopfer testvérek bankháza tizennyolcz év óta megbízottja volt a darmstadti banknak Münchenben, mióta a Nationalbank és a berlini bank Münchenben megszüntette fiókjait. A Klopfer-bankház jelentékeny engagement-okban vett részt. Klopfer Tivadar holtteste mellett megtalálták a czég üzleti állásának exposéját. A kettős öngyilkosság leirhatatlan nagy feltűnést keltett. A két bankár a legnagyobb erőfeszítés árán sem volt képes két millió márkát idejében előteremteni, ennyi volt ugyanis az utolsó napokban a felmondott tőke s czégük bukását nem akarták bevárni. Eleinte azt hitték, hogy a letétek érintetlenek, de mivel a passzívák körülbelül három millió márkára rugnak, valószerű, hogy az öngyilkos bankárok a letéteket is saját céljaikra fordították.

— Molitor Olga ügye. Karlsruhe-ból jelentik: Ma délelőtt kezdődött az itteni Landgericht IV. sz. büntető kamarája előtt a Lindau Pál író ellen Molitor Olga megsértése miatt indított per tárgyalása. Délután a peres felek hírvilágot adtak, hogy megegyezés jött létre köztük. Dr. Lindau Pál a következő kijelentést tette: Egyoldalú, nem eléggé megbízható információk által tévútra vezetve, a czikk megírásánál nem voltam tudatában sértő jellegének. Bachelin alezredes és Molitor főhadnagy segédeitől 1907. szeptember 17-én nyert felvilágosítást által, valamint a Herzog-féle per bizonyító eljárása által meggyőződve, a sértéseket sajnálatom kifejezése mellett visszavonom és Molitor Olga kisasszonytól bocsánatot kérek. A vádat visszavonták és dr. Lindau Pál ellen beszüntették az eljárást. Dr. Lindau Pál viseli az összes perköltségeket.

— Automobil-szerencsétlenség. Brüsszelben tegnap délután egy automobil, melyben gróf Villers, gróf Ausenburg és Pirney úgyvédült, Orey közelében, Liège tartományban, tengelyének eltörése következtében nekiment egy fatörzsnek, felborult és négy méter magas lejtőről lezuhant. Az úgyvéd azonnal meghalt. Gróf Villers és a sofőr halálosan, gróf Ausenburg pedig könnyebben megsebesült.

— A pécsi bányász-sztrájk. A pécsi szénbányászok sztrájkja változatlanul tart. A bányászok túlnyomó része mezei munkát vállalt és amíg a mostani mezei munkaidő tart, a sztrájk megszüntésére nincs is kilátás. A sztrájkolók részén ugyan már engedékenyebb a hangulat és a munkások körében aláírásokat gyűjtenek egy új memorandum számára, amely tetemesen leszállított formában fogja megismételni óhajait. A pécsi bányagazgatóság azonban valószínűleg ezeket sem teljesíti, mert a követeléseket még olyan szerény mértékben is indokolatlannak tartja.

— Petárdarobbanás egy templomban. Turinból félelmes esemény híre érkezik. A domban Richelmy bíboros és a káptalan körmenetre készültek. Még mielőtt a kijáráshoz érkeztek volna, petárda robbant fel. A szörnyű dördülés az istentiszteleten résztvevő nagyszámú közönség körében nagy pánikot idézett elő. A robbanás ereje számos asszonyt a földhöz vágott. A gonosz csinyt a bíbornok ellen irányuló boszúvágy tulajdonítják. Miután a hívőket sikerült megnyugtanni, az istentiszteletet folytatták.

— Letartóztatott család. A rendőrség ma letartóztatta Gebuzek Ferencz pénzügynököt, akit több család elkövetése miatt már régóta köröznék. Gebuzek pénzközvetítéssel foglalkozott és nyakra-főre becsapta a hozzáfutó pénzeszoru embereket. Több mint százhusz ilyenféle nagyobb előlegeket vett fel. Egyre hitegette őket, hogy pénzt szerez. Mikor látta, hogy a becsapott emberek többé nem hisznek benne megszökött. Legutolsó áldozata Sisák József kereskedő. Ez megbizta a pénzügynököt, hogy négyszáztizenöt koronáról szóló takarékpénztári könyvére szerezzen kölcsönt. Gebuzek átvette a könyvet és megszökött. Ma este azután a Külső Váci-ut egy kis korcsmájában egy detektivnek feltűnt, hogy Gebuzek a takarékpénztári könyvet negyven koronáért eladásra kínálja. Igazolásra szólította fel, majd előállította a főkapitányságra. Gebuzek itt azzal védekezett, hogy Sisák tartozása fejében adta neki a takarékpénztári könyvet. Védekezésének azonban nem adtak hitelt. Ezért és régi büneiért a rendőrség letartóztatta.

— A gárda nem adja meg magát, de elszalad. Norvégiának általában kevés a katonája, de ez a kevés katona is alaposan neveltségessé tette magát, még pedig oly mértékben, hogy komoly következményei lehetnek. Krisztániában a norvég gyermekvédőbizottság ünnepi körmenetet rendezett a minap. A menetben volt egy kocsi, amelyen dajkák ültek, gyermekkel a karjukon s amelynek kocsisa egy leány volt, aki a gárdisták régi uniformisát viselte. A gárdistákat nagyon fölháborította, hogy régi egyenruhájukat s egyúttal a gárdistákat is profanizálják s ötvönen—hatvanan nekiestek a kocsinak, megverték a dajkákat, a kocsis-leányról pedig le akarták tépni a gárdista-ruhát. A közönség a nők pártjára állt, a gárdisták kihúzták oldalfegyverüket s elkezdett küzdelem fejlődött ki, amely azzal végződött, hogy a gárdisták megfutamodtak, a közönség pedig megostromolta a kaszárnyájukat. Az ostromnak a rendőrség vetett véget, de ekkor már negyvenkét ablak be volt törve, este pedig a vendéglőkben és mulatóhelyeken folytatódott a háborúság, s a közönség mindenhol megszalasztotta a katonákat. Másnap este megismétlődött a tüntetés a kaszárnyánál s az ostrom olyan elkecsereedett volt, hogy a hadvezetés már másnap felküldte a katonákat a hegyek közé gyakorlatozni, noha máskor csak július végén szokta ezt megtenni. Ezzel azonban még nem ér véget a katonaság és a polgárok ellenségeskedése, őszszel megújul majd, mert a gárdisták nagyon kihívón viselkednek. Két esztendővel ezelőtt megtámadták egy mulatóhelyen a kuplé-énekest, mert gárdista-ruhában énekelt, letépték róla a ruhát és kegyetlenül elverték. A közönség nem akarja eltűnni, hogy a nagyzás örületében élő katonák szentnek és sérthetetlennek higgyék magukat és utonálló módjára támadjanak mindenki ellen. A közvéleményben megérett az az elhatározás, hogy ha a király nem akarja vagy nem tudja a garázdálkodó legényeket megfékezni, akkor a parlament fölcsatolja a gárdát, mert az ország nem hajlandó anyagi áldozatot hozni fegyveres terroristák kitarthatásáért.

— Házasságok. Ujhelyi József, a Magyar Nemzeti Múzeum átlátárának preparátora, a kiváló szakember, június 28-án, délután 5 órákor esküszik örök hűséget Soós Paulával, a Kálvin-téri reform. templomban.

Soós Gyula Budapesten eljegyezte Kanzler Fannyt, Kanzler Bernát tiszafüredi kereskedő leányát.

— Nászajándékok. Jegygyűriük legelőnyösebben Polgár Kálmán műorás ékszerlepelén, Budapest, VII., Erzsébet-körut 29. I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmertve küldetik.

— Lezuhant munkások. Nagyteremián a vasuti állomás épületénél az építőállvány tulterhelés következtében leszakadt és a rajta lévő hat munkást maga alá temette. Török Lajos munkást a lezuhant gerendák agyonütötték; Leitner György ácsmester életveszélyesen megsebesült, a többi négy pedig könnyebben sérült meg.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-léle

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknek és székzsorultásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza

Kis üveg 40 fillér.

nagy üveg 60 fillér.

— A gázgyári munkások gyűlése. A gázgyári munkások ma este a Práter-utca 64. szám alatt levő Böhm-féle vendéglőben értekezletet tartottak, amelyen a gázgyár és a munkások között lejárt szerződés ügyében követendő magatartásukat beszélték meg. A gyűlést Kaszaky György elnök rövid beszéddel nyitotta meg és nyugalomra és komolyságra kérte a nagyszámban megjelent munkásokat. Simon ismerteti a gázgyár igazgatósága és a munkások megbízottai között folyó tárgyalásokat, majd Jancsó Károly lefesi azt a nyomoruságos helyzetet. Hatvan-hetven fokos hőségben kell dolgozniok meglehetősen silány munkabér mellett. A szervezkedés némiképp szabályozta viszonyait, a fizetést megnagyobbította és a munkaidőt leszállította. A már kiharcolt jogokat nem engedik. Jankovics Lajos munkás éles hangon kikel Semberer főmérnök ellen, aki a helyett, hogy az ellenátéteket elsimitaná, még jobban kiélesíti azokat a sálándó nehézségeket gördít az igazgatóság és a munkások között folyó tárgyalások elé. Végül határozati javaslatot fogadtak el, amelyben kijelentik, hogy helyeslik a kiküldöttek eljárását és hogy nem engedik a szervezőtöket megcsónkitani. Ezután Kaszaky elnök nyugalomra inti a munkásokat és kéri őket, hogy amíg döntés nincs, folytassák a legnagyobb nyugalommal a munkát.

— Öngyilkosok napja Kecskeméten. A tegnapi nap folyamán Kecskemét városában egyszerre három öngyilkossági eset fordult elő s mind három halállal végződött. Kovács János 50 éves napszámos a Völker-telepen életuntségéből a gerendára felakasztotta magát és mire észrevették, halott volt — Magyar József 30 éves családós ember összevesztett feleségével a szőlőben és dühében egy fára felakasztotta magát. A vékony zsinag egész csontig behatolt a torkán. — Juhász Varga József 23 éves legény szerelmi bánatában melbelötte magát és szörnvehalt. Érdekes, hogy ebben a városban a legtöbb öngyilkossági eset a nyári hónapokra esik, így tavaly június havában is Kecskeméten kilenc öngyilkossági eset fordult elő s leginkább az alsó néposztályból.

— Félbemaradt dráma. Családi dráma készült Gyetván János kocsis családjában. A kocsis, aki a Mester-utca 66. számú házában lakik, összevesztett a minap a feleségével. A harag a házastársak között annyira komoly volt, hogy az asszony el is hagyta az urát és vidékre ment rokonaihoz. De nem bírta az egyedüllétet s végső elkeseredésében elhatározta, hogy visszatér az urához és előtte agyonlövi magát. Revolvért vásárolt s úgy állított be férjének lakására. A férj ajtót nyitott, az asszony pedig abban a pillanatban elővette fegyverét, hogy magára lövjön. A férj azonban félreismerte az asszony szándékát és futásra vette a dolgot. De az öngyilkosságból sem lett semmi, mert a végsőig föllízgatott asszony, aki már azt hitte, hogy a halál torkában van, abban a percben, mikor tettét végre kellett volna hajtani, ájultan esett össze. A házbéliek rendőrt hívtak, aki, amint az asszony magához tért, a főkaptányságra vitte, ahol megigérték vele, hogy eláll öngyilkossági szándékától. Az asszony ezt megígérte, mire szabadon bocsátották.

— Leégett község. Tegnapi éjjel Szeszta községben tűz ütött ki. A nagy szélvihar szertehordta a zsarnokokat és pár perc múlva már lángban állott az egész falu. A nép tehetetlenül állott a dühöngő elemmel szemben. Oltásra gondolni sem lehetett, mert a nagy hőségben a kutak már napok óta kiszáradtak. A falu porrá égett. A házak csak kis részben voltak biztosítva, úgy hogy a kis község lakosai ugyszólván földönfutókká lettek és a legnagyobb nyomornak néznek elébe.

— Zászlók, címerek minden kivételben kaphatók Línhart színház festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

— Bőrbajok, hajhullás és kopaszság sokszor évekig makacsul daczolnak minden orvosi kezeléssel. Dr. Hönig Izsó elektroterapeutai intézetében (Károly-körút 24.) magas feszültségű árammal (D'Arsonvalisatio), kék fényvel és Röntgen-sugarakkal lesznek ezen és hasonló természetű betegségek teljesen fájdalomtalan és kényelmes módon (mert az áram a ruhán keresztül is hat) sikeresen kezelve.

— Fodor-féle vívóterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme, különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra

— Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

— Andrassy, Jupiter mozgókép-műtárlat. Naponként változó, remeknél-remekőbb képeket ölel fel a pazar műsorában. A mozgóképek gazdag tárházát mutatja be, mely olyan programmal rendelkezik, hogy úgy gyermekeket, valamint felnőtteket nemcsak szórakoztat, de oktat is. Kétórás előadás keretében 16—18 képet mutat be. Hatalmas villanyzelelőkkel teszi kellemebbé, hívőssé helyiségeit.

— Amerikai Park-Ösbudavára. A remek családi mulatóhely esténként tündéres fényárban uszik. A sétányon a magy. kir. honvédenekar monstre-hangversenye és a bersaglieri zenekar hangjai mellett szórakozik az a nagyszámu közönség, amely eped a friss levegő után. A Varieté-színpadon csak néhány napig látható még a szenzációs júniusi program, ugyszintén a csodaszép Tabarin-Moulin-Rougeban is, ahol pikáns, de amellet szigoruan diszkkrét táncmuntatványokat látni reggeli 4 óráig. A parkhoz a legjobb közlekedési eszköz visz. A közönség kényelme szempontjából mátol kezdve a földalatti villamos végállomásától egy „Amerikai Park” jelzői társaskocsi ingyen viszi a vendégeket a parkba, ahol esténként Klecker híres vendéglőjében polgári árak mellett kitünően vacsorázni lehet.

— Magyarok találkozója. Ujabb időben tömve van Bécsben a „Goldenes Lamm” szálloda, közel az udvari operaházhoz IV., Wiedener Hauptstrasse 7., magyarokkal, kik Bécsben való tartózkodásukat szívesen töltik a szállóban, mert úgy tisztaságánál, mint előzékeny kiszolgálásánál fogva méltán rászolgál a látogatottságra.

— Művészi képek. A Rafael fényképnagyító és festészeti műtermet művészi kivitelű fényképnagyítás és olajfestményeiért az 1908. évi párisi nemzetközi kiállításon az aranyéremmel tüntették ki. Alkalmunk volt meggyőződni e világegyék művészi munkájáról és ajánljuk mindazoknak, kiknek szikségük van fényképnagyításokra. A műterem Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46. sz. a. létezik.

— Minden órának leszakaszó virágát! Szépen és hősien mondja ezt a költő. Ámde jól jár, pontos és megbízható óra hiányában, miként lehessen számon tartani az órákat. A megoldás egyszerű. Polgár Kálmán órásmester (műhelye, raktárak és elárusítás: Budapest, VII., Erzsébet-körút 29. szám, I. emelet) órái oly megbízhatók, hogy az, aki az órái után igazodik, hiány nélkül szakaszhatja le minden órának virágát. Megbízható járásu pontos órák és divatos ékszerokról kívánatra nagy képes album-árjegyzéket bérmentve küld a cégvezetőség.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Sztrájk a Népszínház-Vigoperában. Az Ember Tragédiájának ma esti előadása előtt, az egyik munkás tetlenül járt fel s alá a színpadon. Mader igazgató, amikor észrevette a dologtalan embert, felszólította, hogy lásson munkához. A munkás azonban nem tett eleget a felszólításnak, mire az igazgató erőlyesebben figyelmeztette kötelességére. Erre heves szóváltásra került a sor, melynek csak az elősietett színészek és az igazgatóság tagjai vetettek véget. A Népszínház munkásai azonban nem hagyták annyiba a dolgot, szolidaritást vállaltak megfenyített munkástársakkal és kijelentették, hogy addig, amíg elégtételt nem kapnak, a munkát felfüggesztik. Már-már olybá tünt, hogy a ma esti előadást kénytelenek lesznek elhalasztani, amikor a színház statisztái önként vállalkoztak a munka elvégzésére. Az előadást így tehát zavartalanul megkezdheték, de az ügynek még valószínűleg folytatása lesz.

(*) Újságrólól rendező. A Magyar Színház igazgatósága rendezőnek szerződöttette Vajda László hírlapírót, kinek „Színészek” című darabja a Vig-színházban szép sikerrel került színre.

(*) Molnár Rózsi Makón. Vidorné Molnár Rózsi, a Nemzeti Színház művésznője három estén át vendégszerepelt Nádasy József soproni színgazgató Makón tartózkodó társulatánál. A művésznő a „Váljunk el”, a „Gretchen” és a „Liliomfi” című darabokban lépett fel és kiváló játékaival lelkes tapsokká aratott. Nádasy társulata július elsején Siófokra megy, ahol két hónapot tölt, azután megnyitja a veszprémi új színházat.

(*) Az Academie Francaise titkára. Thureau-Dangin történettudóst az Academie Francaise állandó titkárává választották.

(*) Zeneiskolai beiratás. A Fodor Ernő okl. zenetanár vezetése alatt álló zeneiskolában (akadémiai előkészítő tanfolyam) a beiratások az 1908/9. tanévre július hó 2-ig eszközölhetők naponta d. e. 10—12-ig és d. u. 4—6-ig az intézet Liszt Ferenc-tér 4. sz. alatti helyiségében. Beiratasi díj 10 korona. Ugyanekkor vannak a felvételek a „Szünidei tanfolyam”-ra is

FŐVÁROS.

Jelöltek.

— Tanítól, tanítónól és óvónól állások. —

Budapest, június 25.

A közoktatásügyi bizottság elé ma délután terjesztette a kiküldött albizottság a jelöléseit, melyeket változatlanul elfogadtak. A napirendre térés előtt, Szalai Mihály megismételte a tavaly tett azt a kívánságát, hogy a jelöltek minősítő-táblázatában a felekezeti jelleg ne legyen feltüntetve. Most nagyobb részt ismét előfordul ennek a jelzése. Kéri, hogy a jövőben egészen mellőzzék. Ember Károly nem osztja ezt a fölfogást. Nálunk Magyarországon történelmi fejlődés, hogy a hitfelekezeti meggyőződés tisztelik és senkinek semmiféle hátránya sem származhatik a hitfelekezethez tartozásából. Tehát e miatt szemrehányás nem illetheti az ügyosztályt, vagy az ezt vezető tanácsost. Lád Károly csatlakozik Szalai nézetéhez és kéri, mellőzzék a hitfelekezeti jelleg feltüntetését. Piperkovits Bátor tanácsos, mint elnök kijelenti, hogy ezt az ügyet a bizottság ma nem tárgyalhatja, mint amely a napirendre nincs kitűzve. Ezek után a következő jelöléseket tették meg:

A főreáliskoláknál: egy magyar nyelvű tanszék: dr. Horváth Cziráll. A felső kereskedelmi iskoláknál: egy francia nyelvű tanszék: Lányi János, dr. Tóth András, dr. Berki Miklós; egy könyvviteli kereskedelmi ismereti és levelező-tanszék: Szél Jenő, Görög Samu, Rákosi Herman Tibor; egy vegytani, áru-ismereti és földrajzi tanszék: Bankó Lajos, Kurucz Károly, Schey Bódog; egy könyvviteli, irodai munkálati és levelező tanszék: Rákosi Herman Tibor, Szél Jenő, Görög Samu. A felső leányiskolánál, egy német és franczia nyelvű tanszék: dr. Berki Miklós, Lányi János; egy német nyelvű tanszék, a szépirodai tanításával: Pogács Aurélné, dr. Somogyi Margit, dr. Náday Pál. Az ipariskolánál, egy építészeti tanszék: Schulek János, Reichl Kálmán.

A polgári iskoláknál: két igazgatói állásra: első helyen Ágh Géza, Magyar László, második helyen Garai Ede, Sziklás Adolf, harmadik helyen Maurer Rezső, Zsigány Zoltán; egy magyar nyelvű tanszék, földrajz- és történettantással: Demjén Gézáné, Orel Géza, Hajós Fülöp; két magyar nyelvű tanszék: első helyen Ballagi Malvin, dr. Netzer Irén, második helyen dr. Somogyi Margit, Belgráder Margit, harmadik helyen dr. Náday Pál, Gonda Irén; egy magyar-német nyelvű és történet-földrajzi tanszék: Oberle Károlyné, Kerékgyártó Margit, Pasteiner Fabiola; egy magyar-német nyelvű és történet-földrajzi tanszék, énektanítással: Fischer Frida, Surányi Sándorné, Bodányi Aranka; egy magyar nyelvű és földrajzi tanszék, tornatanítással: Vilhelm Francziska, Ellmann Anna, Buzogány Anna; egy német nyelvű tanszék: Pál Berta, Sréter Berta, dr. Simai Ödön; egy német nyelvű tanszék, a magyar nyelv tanításával: Ördönyi Emil, dr. Kaunitz Lajos, dr. Herzog Emma; két történet-földrajzi tanszék: első helyen: Gébel József, dr. Sebestyén Józsa, második helyen: dr. Zombory Ida, Erdődi Kálmán, harmadik helyen: Görög Margit, Patterson Orsolya; egy történet-földrajzi tanszék, tornatanítással: Krasznai István, Fráter Ágnes, Liszák Kálmán; egy földrajzi tanszék, vegytan- és természettan-tanítással: Kurucz Károly, Hahóthy Ilona, Loschdorfer János; egy természettan-vegytani tanszék, földrajz-tanítással: dr. Pell Mariska, Stojanovits Darinka, Kelemen Kálmán; két számtani-mértani tanszék: első helyen: Horváth F. Etelka, Dobó János, második helyen: Czako René, dr. Szücs Adolf, harmadik helyen: Juvancz Irenenszóné, Jancsó Ilona; egy számtan-mértani tanszék, könyvvitel tanításával: Kerecsi György, Antal Márk, Sztankovits Anna; egy számtan-tervezettan tanszék, tornatanítással: Lukács Mária, Hegedüs Leóna, Lustig Sarolta; egy számtan-tervezettan tanszék: Németh Lajos, Steiner Bernát, Janicsok Izabella; egy számtan-tervezettan tanszék, mértani rajz tanításával: Boros Jakab Ármán, Déri Zsigmond, Gyors József; egy számtan-vegytán-tervezettan tanszék, kézimunka tanításával: Debreczeny Józsa, Horváth F. Etelka, Sauersitz Margit; két szabadkézi és mértani rajzi tanszék: első helyen: Védródi István, Úrmös Péter, második helyen: Mayer Antal, Vladár Ernő, harmadik helyen: Garzó Bertold, Kovács Kálmán; egy rajz-szépírási tanszék: Tolnay Anna, Zsigány Zoltánné, Fährndrich Mária; egy ének-tanszék: Fusz Ferencz, Berényi Aladár, Barta Berta; egy kézimunka-torna-tanszék: Schuster Ilona, Sarlós Gizella, Vida Nóra; egy kézimunka-atorna-

tanszékre, a művirágkészítés tanításával: Krén Margit, Zadubánszky Irén, Debreczeny Józsa; egy torna-tanszékre: Sajóhelyi Dezső, Oleják Károly, Sárosi János; egy torna-tanszékre, a magyar nyelv tanításával: Erdődi Ödön, Krebesz Ferencz, Lenkei Lehel; egy torna-szépírástanszékre: Oleják Károly, Erdődi Ödön, Bozó József.

Az elemi iskolai tanítói állásokra. Első helyen: Bencze Dezső, Márkus Kálmán, Kerecsy György, Kmeňy Pál, Benkő Ede, Saskeőy Béla, Kiss József, Biró János, Székely Menyhért, Boromissza Ferencz, Klimpt Pál, Baráthy Mihály, Cicutti Lajos, Fodor Ernő, Galgoczi Gyula, Hock János, Stefka Jenő, Györke Géza, Szántó László, Ujlaki Sándor. Másszauer Gyula, Gyurkovits Zoltán, Batta Tibor, Kerekes Elemér, Lenkei Vilmos, Petik Kálmán, Demeczky Sándor, Rákósy Ödön, Frensz Géza, Zimmer Péter, Lantos Ferencz, Wilde Ferencz, Varsányi Lipót, Kurucz János, Pető Bálint, Reitter József, Szerényi Mór, Lévai Ferencz, Halász Aladár, Horváth Ernő, Wetztermayer Antal, Pataki Béla, Háray István, Jámbrik Alajos, Strázsa Andor, Horváth Gábor, Varga Győző, Cserhalmi Béla, Fehér Domonkos, Hárda József, Szokovits Endre. — Második helyen: Borus (Boroviczka) Adol, Dobsa Árpád, Gerhárd Lajos, Hettyey Ferencz, Dausz Gyula, Forstinger Antal, Váradi Gyula, Schröder Lajos, Rumpel Engelbert, Balassa Nándor, Vésey Győző, Lindner Gyula, Karvaly Viktor, Varga Károly, Matheidesz József, Benedek János, Szilágyi Béla, Nagy Zoltán, Telkes Ármán, Bihari Mór, Gergely Alajos, Baumgartner Dezső, Varsányi Géza, Mészáros Márton, Knapp József, May Vilmos, Steiner Rezső, Zomfaly Emil, Vándory Dezső, Töke Imre, Matheidesz Imre, ifj. Háy Ferencz, Deme Bálint, Lehoczky László, Zöld József, Markscheid Nándor, Távik János, Takách Gyula, Migray József, Benedek Abraham, Néder István, Szabó Kálmán, Mohácsy István, Édner Rezső, Molnár Zoltán, Berán Ferencz, Kárpáti Aurél, Pálfi Lajos, Szántó Lajos, Székely Andor, Csillag Lipót, Fenyő József. — Harmadik helyen: Szakács Ödön, Gerő Andor, Ballun Ferencz, Vida Alajos, Némethi Endre, Szidon G. Károly, Zimmer Elek, Kriener Jenő, Hon Győző, Rátonyi Ferencz, Kriener Simon, Adámkovits Bertalan, Bánk Ernő, Bereczky Béla, Füller József, Klócz József, Kucharik József, Perger Ferencz, Róna Ármán, Sente Lajos, Csányi József, Puskovits Endre, Salrek Mihály, Bottyányi László, Kanoszy Dezső, Erős István, Gondos Dávid, Móra József, Gurka Károly, Balla Béla, Reif Lajos, Kerekes Bálint, Hajos Mihály, Lebanovits Szilárd, Biró József, Száva István, Rapp Jakab, Bató József.

Tanítónői állások: Első helyen: Császár Gizella, Végh Róza, Pösch Aranka, Lukits Mária, Bertalan Ilona, Sik Mária, Miklósné Koszt Margit, Bartus Irén, Duráné Barthalos Linka, Prazenkáné Tajthy Aranka, Kiss Jolán, Domsits Vilma, Megascher Margit, Zsigmond Teréz, Bányay Gabriella, Nagy Etel, Szily Berta, Bohacsek Mária, Bárdy Lajosné, Czágányi Sándorné, Reichertné Kócsy Theodora, Láng Margit, Lindt Józsa, Kiss Kovács Rezsőné, Kroll Emma, Tholt Margit, Luftschtz Janka, Gecső Irén, Szinák Ilona, Kausser Melánia, Lipinszky Margit, Bakonyi Olga, Kövess Margit, Kerékgyártó Irén, Balicza Józsa, Havass Istvánné, Krazsof Emilla, Palóczné Verebes Ilona, Schader Vilma, Hittigné Benedek Erzsébet, Fallér Erzsébet, báró Podmaniczky Edith, Nikolics Deszenka, Ottlik Mária, Pásztoriné Dallos Erzsébet, Zechmeister Ilona, Parszthy Pálné, Molnárné Werner Józsa, Fábry Borbála, Schnöller Mária, Diener Katalin, Leviczky Katalin, özv. Darvas Jakabné, Sándor Kornélia, Klinezing Borbála és Csizmazia Ilona.

Második helyen: Fonyó Gizella, Madary Margit, Stóri Paula, Berthóty Paula, özv. Riegler Andrásné, Sillye Margit, Tétényi Frida, Ditrői Ella, Kliegl Gabriella, Demény Ottóné, Csák J. Istvánné, Márton Bianka, özv. Schwarcz Miks, özv. Szadovszky Hedvig, Schlick Margit, Pell Zelma, Janicsek Izabella, Kerékgyártó Margit, Cselényi Amália, Balassa Mathild, Huszár Zoltánné, Sobányi Emma, Vukovné Grentzner Róza, Kálmán Jolán, Krón Róza, Palay Margit, Bakonyi Jolán, Szabó Hermin, Burián Róza, Hagl Mária, Faith Gizella, Barcsy Paula, Sándor Margit, Krause Izabella, Lippert Luiza, Keeskeméthy Gizella, Záborszky Sándorné, Pallinay Ilona, Szóts Jolán, Szilvinyi Hugóné, Róza Ilona, Bursics Erzsébet, Lőrincz Erzsébet, Borsody Ilona, Trajter Mária, Spellenberg Margit, Held Anna, Serák Margit, Telek Viola, özv. Basa Lórántné, Mike Jolán, Wolffartné Schinabek Anna, Draskovich Elma, Róth Adél és Rekenye Mária.

Harmadik helyen: Marthon Mária, Zilahyiné Fodor Ilona, Goldheim Margit, Dunkáné Tátray Margit, Alaméthi Róza, Alföldi Irén, Vaszilievits Adél, Storch Irén, Subsilvány Józsa, Ormos Ilona, Szlovák Jolán, Rill Luiza, Lang Ilona, Irányi Olga, Franke Gizella, Jellen Jolán, Holl Vilma, Illás Ilona, Trautner Gizella, Göndör Ilona, Mátray Ilona, Krén Gizella, Sajó Margit, Bajza Margit, özv. Imre Mánóné, Márkus Margit, Érczhegyi Mária, Kömlödy Sarolta, Preisz Emília, Seydl Ilona, Szalacsy Ilona, Karkis Malvin, Erdős Margit, Krémer Irén, Molnár

Rózi, Pachner Irma, Nagy Gizella, Székely Piroska, Vadász Jolán, Varga Jolán, Sieglér Jolán, Vaczulik Ida, Wachsmann Emma, Fodor Margit, Hoffmann Hedvig, Váradi Jolán, Farkas Margit, Mindszenti Sarolta, Weimess Irén, Petsik Janka, Borsody Erzsébet, Gerber Margit, Berkes Mária, Farkas Irén, Blazsekne Oleják Mária.

Az óvónői állásra első helyen Csutay Ilona, Schindler Emilné, Mustetz Aranka, Edvi Illés Ödönné (Szunerics Anna), Bató Luiza, Nagy Ferenczné, Mihalik Gyözőné (Tauber Hermin), Kozlovsky Gizella.

Második helyen: Rohr Róza, Csató (Horner) Borbála, Kurucz Róza, gróf Nyáry Gyuláné, Kiss Róza, Schenkel Vilma, Kóbor Margit, Vas Hermin.

Harmadik helyen: Böhm Mária, Bayer Margit, Puskás Mária, Ruda Róza, Saska Mária, Piperkovics Aranka, Helvig Emília, Gavalya Szeréna.

Az öt elemi iskolai igazgatói állásra első helyen: Szabó István, Ross Nándor, Farkas János, Novák Izsó, Galambos László.

Második helyen: Szurics Géza, Georgi Sándor, Rakos István, Moussong István, Szabó Dezső.

Harmadik helyen: Tóth Kálmán (egri) Haiós Mihály, Szabó Ágoston, Linczenpolcz János, Diószeghy Béla.

(A jogügyi bizottság ülése. A jogügyi bizottság ma délután Fallér Ferenc tanácsos elnöke mellett a fővárosi tisztviselők és hivatalnokok szolgálati sorrendjére vonatkozó szabályzat-tervezetet tárgyalta. A főelve a tervezetnek, hogy a különböző szolgálati szakok az elméleti képzettség foka szerint sorakoznak egymásután; továbbá, hogy ugyanabban a szakban, különböző állások között, a fizetés nagysága állapítja meg a sorrendet, ugyanabban az állásban pedig elsősorban a megválasztás, vagy kinevezés ideje, második sorban a fővárosnál eltöltött összes szolgálati idő és ha ez is egyenlő, harmadik sorban az életkor a döntő a sorrend megállapításában. A bizottság hozzájárult ahhoz a javaslatához, hogy a vásárcsarnoki és közbiztonsági altisztek öt-öt évenként, három ízben, kapjanak 100—100 korona korpótléket. Végül általánosságban elfogadta a bizottság a fővárosi alkalmazottak nyugdíj-szabályzatának a tanács részéről megállapított tervezetét és rajta, csak a lényegét nem érintő néhány módosítást tett.

(A főváros képviselői a munkaközvetítő-intézetben. A tanács a budapesti ipari és kereskedelmi munkaközvetítő-intézet választmányában kilépés folytán megüresedett és a főváros által betöltendő két tagsági helyre dr. Bernát István és dr. Pető Sándor kiküldését javasolja a közgyűlésnek.

(Az ideiglenes alkalmazottak fogadalomtéttele. Bárczy István polgármester e héten rendeletet intézett a székesfőváros összes ideiglenes alkalmazottjához, melyben közölte velük véglegesítésüket s fizetési osztályokba történt beosztásukat. Egyben felhívta őket, hogy a fogadalom letétele végett június 25-én délután 4 órakor az Újvárosi ház közgyűlési termében jelenjenek meg E felhívás következtében ma délután mintegy 800 fővárosi alkalmazott gyűlt egybe, ahol a polgármester távollétében Vaszilievits János alpolgármester üdvözölte őket s rövid beszédben vázolta a fizetésrendezés okait és előnyeit, majd rámutatott arra, hogy a tanács az ideiglenes hivatalnokok munkálkodására épp oly súlyt helyez, mint a megválasztott rendes tisztviselők működésére (ugyanazt a munkát végzik legtöbb esetben), ezt az azal is kifejezésre öhajtja juttatni, hogy töltik fogadalom letételét kívánja. Ezután Földváry Antal főjegyző felolvasta a fogadalom rövid szövegét, melyet a jelenvolt hivatalnokok utána mondtak, mire a fogadalomtétel aktusa az alpolgármester zajos életése közt véget ért.

(Lakásbérlet felmondása a bérlő nevében. Érdekes határozatot hozott nemrégiben a VII. kerületi kir. járásbíró. Kimondotta ugyanis az ítéletben, hogy a lakásbérlet nevében történt felmondás nem érvényes. Erre az ítéletre az adott alkalmat, hogy midőn egy házfelügyelő, két tanu jelenlétében, megjelent az illető lakásban és — mivel a bérlő nem volt otthon — ennek a nevének mondotta föl a lakást. A nő kijelentette, hogy ő ezt tudomásul nem veszi, hanem mondianak föl a férjének. A háztulajdonos erre megbizta ügyvédjét, hogy a bíróság előtt mondassa ki érvényesnek a fölmondást, kötelezze a bérlőt a lakás elhagyására és az összes perköltségek megfizetésére. A bíróság azonban elutasította a fölperest; a fölmondást érvénytelennek mondotta ki

és kötelezte a háztulajdonost, mint fölperest, az összes költségek megfizetésére. A megokolásban elmondja a bíróság, hogy — habár a törvényes hites társ felelős vagyoniilag a lakásbérletért, a szerződő félnek a háztulajdonossal szemben mégis csak a férj kell tekinteni; e szerint a fölmondás ténye is csalnala történhetik. A háztulajdonos ügyvédje főlebbezést adott be az elsőbírósi ítélet ellen. Az eredményt széles körökben várják nagy érdeklődéssel amennyiben ilyen intézkedés a mi bíróságaink előtt még föl nem merült.

(A budal korzó. A várkert-rakpart helyzeténél és jellegénél fogva kiválóan alkalmas arra, hogy a nagyközönség sétá- és üdülőhelye legyen, épp úgy, mint a pesti korzó. Evégből nyomatékos utalással arra, hogy a város belsejében oly kevés az üdülőhelyünk, a közönség érdekében felkérte a közmunkatanács a fővárost, hogy a Várkert-rakpartot a Döbrentei-tér és az Ybl-szobor között a kocsiközlekedéstől zárassa el annál inkább, mert a kocsiforgalom lebonyolítására két teljesen alkalmas utvonat: a Döbrentei-utca és az alsórakparti ut áll rendelkezésre.

(Mozgalom az új fertőtlenítő intézet ellen. Az új fertőtlenítő intézetet a fővárosi tisztviselők hivatala tudvalevőleg a Terézváros külterületén, a volt zsidó temető helyére tervezi, daczára annak, hogy a temető környéke a legsűrűbben lakott része a külterületnek. A VI. kerületi II. számú iskolaszék, amelynek Neszmély Lajos fővárosi bizottsági tag az elnöke, a legutóbbi ülésén foglalkozott e kérdéssel, mert a fertőtlenítő fiókiintézet 3—4 rendkívül népes községi iskolának és óvodának, sőt templomoknak is a közvetlen közelébe kerülne. Az iskolaszék már az iskolák szempontjából is veszélyesnek tartja az intézet felállítását e helyen s ezért elhatározta, hogy memorandumban fordul a fővárosi tanácsshoz, nehogy a fertőtlenítő intézetek ez az ösforrása a sok ragályos betegségtől ugyanis agyonsanyargatott lakosságunknak a nyakára kerüljön és legyen még sokkal több bajnak az okozója.

(Uj utcák. A közmunkatanács az „Otthon” házépítő-szövetség I. kerületi csend-utcai tömbjének szabályozására és felosztására, továbbá a nyitandó két utca kiépítésére vonatkozó terveit elfogadta és az új utcákat „Otthon”, illetve „Társ”-utcáknak nevezte el.

(A millenáris emlékmű. Az Andrássy-ut terülatában tizenkét év óta épül a millenáris emlékmű. Tíz esztendei kemény küzdelemben került, amíg az emlékmű helyét körülzárt dísztelen (palánkot eltávolították. Azóta ugy van az a terület, a Városligetbe menő közönség mindig azt kérdezi, hogy mikor fejezik már be az emlékmű építését, hogy meg akarják-e várni a második millenniumot. A tanács is megsohalkalta már a dolgot s ma tartott ülésén, ki tudja hányadikszor elrendelte az emlékmű környékének a rendezését. Elhatározta ma a tanács azt is, hogy a Szépművészeti Múzeum és a Műcsarnok előtt levő kis parkokba szökőkutat állít.

(Gyermekóvó otthon. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter jóváhagyta a fővárosi közgyűlésének a „Csepeli Weisz Alisz-Gyermekóvó Otthon” létesítése tárgyában hozott határozatát. Ennek folytán, az új intézmény építkezését is engedélyezi a miniszter a bemutatott tervek alapján.

(A főváros és Cséry pöre. Nemrégiben azon az alapon támasztott keresetet Cséry Lajos — mint a szemétszállító és értékesítő vállalat főtulajdonosa — hogy a házi szemét köztől bolti szeméttel is kénytelen volt elszállítani. Ezért Cséry tíz évre visszamenőleg évi 178.000 koronát; tehát együttesen 1.780.000 koronát követelt. Ezt a követelést a főváros elutasította, mert csak azt teljesítette, amire őt a kuriailag megállapított ítélet kötelezte. Most ujában ismét 189.845 koronát követel Cséry a fővárostól és ebben az ügyben egészen más alapra helyezkedik. Azzal érvel, hogy a főváros elmulasztotta az Üllői-ut külső részét kiköveztetni és így neki nagyobb költségei támadtak, mint amire számított. A pör fölvétele július 13-án lesz, amikor is Cséryt Papp József ügyvéd, a fővárost pedig Kobler Ferencz tisztí ügyész fogja képviselni.

(A Markó-utcai vízvezeték telep áthelyezése. Az V. kerületi Markó-utcai vízvezeték telep mostani helyén tovább nem marhat, mert utjában van a város fejlődésének. Az áthelyezéssel kapcsolatos kérdések tárgyalására vegyes bizottság alakított, melybe a közmunkatanács dr. Zielinszky Szilárd, dr. Heltai Ferencz és Tolnay Lajos tagokat küldte ki. A vegyes-bizottság a tárgyalások fonalát még ezen a héten fogja felvenni.

SPORT.

A magyar uszók olimpiai próbaversenye.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 25.

Ma, csütörtökön este 8 órakor zajlott le a Császár-fürdő férfiuszodájában a londoni világbajnoki versenyekre benevezett magyar uszók próbaversenye, hogy eldöntsék azon, kik képviselik majd Londonban a magyar színeket. A verseny igen magas színvonalú volt s általában jó sportot nyújtott, bár a melluszás időbeli eredménye nem felelt meg teljesen versenyzőink múlt évi formájának. Fabinyi 200 yardos viágrekordja (2 p. 45 mp.) ugyanis átszámítva 200 m-re, 3 p. 01—02 mp.-es időnek felelt meg, bár Toldi és Baronyi ez évi pompás fejlődése biztatnak azzal is, hogy később meguszszák ezt az időt is. Miként előre jeleztük, a versenyen Fabinyi, ki pedig kétségtelenül a leghivatottabb lett volna a magyar színek képviselőjére, gyengébb volt társainál. Tréningjét azoknál csak jóval későbbben kezdhetette meg, úgy hogy neki csak alig 12 napi rendszeres tréningmunkája van, mert vegyész-mérnöki tanulmányai igen lekötötték, amit mutat az is, hogy kitűnő eredménnyel vizsgázott. — Hogy ilyen kedvezőtlen körülmények dacára csak 2 mp-el kapott ki a már fitt kondícióban lévő társaitól, az arra mutat, hogy Fabinyi klasszikus képességeit, amelyekkel a múlt évben egy még manapság is fennálló világrekorddal gazdagította sportunkat, ez évben is megtartotta. A ma mutatott tréningjéhez mérten, igazán meglepően jó uszása bizony remélni engedi, hogy a világbajnoki versenyig ledolgozza a még hátralevő 6—8 mp.-et, úgy, hogy Londonban már a múlt évi formájában állhat sarthoz, annival inkább, mert mint gyengébb forduló, a 100 m-es pályán is jobban érvényesül társainál. Erre való tekintettel leghelyesebb lenne mind a három melluszót kiküldeni, mert egyébként is tani lehet attól, hogy Toldi oldalú mozdulatai miatt odakünn, a rendkívül pedáns angolok diszkvalifikálják. A költségre fedezetet a birkózóknál fől-szabaduló két hely nyújtana, amelyre méltán számíthatnak az uszók, mert hiszen a fizikailag most gyengélkedő Fülöp is pompásan uszott a mesés formában lévő Kósza mögött, úgy hogy az ő hosszu tempói a forduló nélkül való pályán még jobban érvényesülnének. Igen szép volt a 200 m-es sprint-verseny is, ahol Halmay és Lastorres fel voltak mentve a próbaverseny alól.

A kiküldetések ez alapon így alakulnának: Egyéni sprint-versenyekre kiküldendők lennének: Halmay Zoltán, Lastorres Aladár, Hajós Henrik, Zachár Imre, Ónody József. Az első négy alkotná a csapatot, az ötödik a tartalékot. Hatodik ember (a második tartalék céljára) kiküldése teljesen felesleges, mert nem tételezhető fel, hogy gondos felügyelet mellett éppen a kijelöltek (akik Lastorres kivételével mind viharezett versenyzők) legyenek harcokképtelenek. A hatodik, Munk egyébként is több mint 3 mp.-el rosszabb a mindenképpen megbízható ötödiknél, Ónodynál. A legnagyobb valószínűség szerint tehát Munk igazán csak rendez szemlélő lenne Londonban. Kiküldendő lenne azonkívül a fennmaradó négy helyre Baronyi András, Toldy Ödön a mellre, Kósza Sándor és Fülöp Károly a hátra és a birkózásnál megtakarítandó két hely egyikéből Fabinyi József a melluszásra. Ugy, hogy hazánkat összesen 10 uszó képviselné Londonban, esetleg 11, ha a másik birkózó helyét is az uszók kapják.

A versenyek részletes eredményei egyébként a következők:

I. 200 m.-es melluszás. I. Holtversenyben Baronyi András és Toldi Ödön 3 p. 06 mp. 2. Fabinyi József 3 p. 08 mp. A két első az uszás első hosszban 2 m.-el lesprintelt Fabinyit. Ez a különbség végig megmarad. A versenyt egyébként arasznyi előnnyel Baronyi nyerte, de csak később érintette a célt.

II. 100 m.-es háttonuszás. I. Kósza Sándor 1 p. 24 mp. 2. Fülöp Károly 1 p. 25.3 mp. Gyönyörű verseny. Kósza az első hosszban 2 m. előnyt szerez, mit Fülöp csapásról-csapásra kb. 80 czm.-re csökkent.

III. 200 m.-es sprintverseny. Első előfu-

tamban: 1. Munk József 2 p. 41.2 mp. 2. Ádám Sándor 2 p. 43.4 mp. 3. Hegner Jenő 2 p. 44.2 mp. 4. Hornung Gyula 2 p. 44.4 mp. Meglepő Hornung gyenge uszása. Második előfutamban: 1. Hajós Henrik 2 p. 37 mp. 2. Zachár Imre 2 p. 37.6 mp. 3. Ónody József 2 p. 38 mp. A nap legszebb versenye. A tav legnagyobb részét Ónody vezette végig, míg Hajós és Zachár az utolsó hosszban nyomultak fel. Karcapással első és harmadik.

A bizottság határozata értelmében Munk matchelni fog Kiss Gézával június 30-ig, mert Kiss megsebesülése miatt ma nem uszhatott. A kiküldetések felett a MOB. uszósztálya végleg szombaton este határoz.

() A magyar olimpiai bizottság végrehajtó bizottsága tegnap este erősen látogatott ülést tartott dr. Gerenday György elnöke alatt. A vívószakosztály a folyó hó 22-én tartott ülésében hozott egyhangú határozatával a következő vívók kiküldetését javasolja: Zulavszky Béla, Szántay Jenő, Mészáros Ervin, dr. Tóth Péter, dr. Gerje Oszkár, Werkner Lajos, dr. Fuchs Jenő, dr. Földes Dezső, dr. Apáthy Jenő és mint versenybíró dr. Nagy Béla. Az evezős szakosztály: Levitzky Károly és Killer Ernő scullistákat javasolja kiküldeni, a nyolcas csapatban pedig a Pannonia Evezős Club szenior legénységét, kiegészítve Erdélyi Jenő és Bánó Manó, Duna Budapesti Evezős Együleti tagokkal és esetleg még Payr Hugóval, továbbá egy trainer kísérvél. A válogatott csapat végleges névsorát csak a vasárnapi szegeói verseny után fogják megállapítani, mert itt dől el teljes pontossággal, hogy az erőnek egy-egy oldalon való kiegyenlítése, ugyszintén a súlyozás szempontjából Payr Hugónak a csapatba való bevétele szükséges-e? A birkózó szakosztály még nem terjesztette be javaslatát, azonban Weisz Richárd és Payr Hugó birkózókat felmenti a próbaversenyen való részvételtől, míg a javasolt másik négy versenyző személyét illetően a hétfőn este megtartandó próbaverseny után fognak dönteni. A végrehajtó bizottság azt az álláspontot foglalta el, hogy bár hat birkózó kiküldetése van kontemplálva, mindazonáltal csak azokat a birkózókat küldik ki, akiknek a londoni sikeres szereplése reménységgel biztat. A végrehajtó bizottság e határozata általános meggyugyást kelt, mert a mi véleményünk szerint is Weisz és Payr kivül egyáltalában nincs komoly esélye egyik birkózóknak sem. Végül elhatározta a végrehajtó bizottság, hogy az olimpiára kiutazó magyar vezető sportférfiakból vezérő-bizottságot alakít, amelynek tagjai: Atlétika: Stankovits Szilárd, vívás: dr. Nagy Béla, uszás és birkózás: Brüll Alfréd, evezés: dr. Perger Ferencz, torna: Kmetykó János.

EGYESÜLETEK.

(—) A temesvári Arany János-Társaság szombaton, e hó 27-én délután tartja meg a nyári szünet előtt utolsó felolvasó-ülését, amelyen Stimm Adolf rendes tag verseket olvas fel. Járosy Dezső rendes tag a temesvári 1907—1908-iki színi-idény zenebírálóját terjeszti elő, Gálffy István rendes tag pedig „Dudás apó” ezimű víg elbeszélő költeményéből mutat be részleteket. A társaság elhatározta, hogy az ősz folyamán Temesváron, Lugoson és Pancsován irodalmi és művészeti ünnepeket rendez, melyre meghívja Beöthy Zsolt, Berczik Árpád, Kiss József és Rákosi Jenő tiszteletbeli tagokat.

(—) Kávésok gyűlése. A Budapesti Kávés-Ipartársulat ma délután Némai Antal elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott a Saskörben. A rendkívüli közgyűlésnek a minapi pinczér-mozgalom dolgában kötött megállapodásokat kellett szankcionálnia. Tudvalevő ugyanis, hogy a hentes-sztrájk alkalmával a pinczerek kollegialitásból nem akartak hentesáru-t kiszolgálni. Erre a kávésok ipartársulata május hó 26-án tartott rendkívüli közgyűlésén kimondta, hogy az ügyet a belügyminiszter elé terjeszti és a pinczerek elárulásának megtorlását foglák tőle kérni. Mielőtt azonban ezt a határozatát végrehajtott volna, jelentkezett a pinczerek szakegyesületének küldöttsége és kérte, hogy kísérték meg az ellentétek békés kiegyenlítését, mielőtt kenyértörésre vinnék a dolgot. Az ipartársulat erre hajlandónak mutatkozott s a békétárgyalások nyomában meg is kezdődtek. Ezeknek az volt az eredménye, hogy a pinczerek szakegyesülete a legmesszebbmenő garanciát vállalta a kollektív szerződés pontos betartására. Hasonló egyezség jött létre a kávéfőzők szakegyesületével is. A választmány ezt a megállapodást azzal a javaslattal terjeszti a mai közgyűlés elé, hogy hagyja jóvá az egyezséget. A közgyűlés a választ-

mány javaslatát magáévá tette. A rendkívüli közgyűlés után a megjelent kávésok értekezletre alakultak át, hogy a budapesti kávésok szövetségének megalakításáról tanácskozzanak. Az értekezlet vezetésére Harsányi Adolf indítványára Evva Lajost kérték fel. Ezután felolvasták a megalakítandó szövetség alapszabály-tervezetét, amelynek megvitatása előtt Boross Soma, az Építőiparosok Országos Szövetségének alelnöke szólalt fel és kijelentette, hogy az értekezlet elnökségének meghívására a legnagyobb készséggel hajlandó bővebben kifejteni az okokat, amelyek a munkaadók szervezkedését minden ipar terén halaszthatatlanná teszik. A nagy tetszéssel fogadott fejtegetések után a megjelent kávésok valamennyien tüstént jelentkeztek a szövetségbe való belépésre. Az alapszabály-tervezetet az értekezlet elfogadta s kimondta, hogy az alapszabályok jóváhagyása után megtartja a szövetség alakuló közgyűlést.

(—) Az Ujpesti „Luiza” Leányegyesület mulatsága. A „Luiza” Leányegyesület e hó 20-án Ujpester a Horváth-féle vendéglőben jótékony alapja javára fényesen sikerült mulatságot rendezett. Az első négyest 160 pár táncolta. Felülfizettek: Teszárík Antalné 2 K, Boczán Szeréna 1 K, Jakab Géza 4 K, Szűss Aladár 1 K, Magaziner Béla 1 K, Wolfner Lajos 1 K, Horváth Róbert 2 K, Polgár Márton 1 K, N. V. 1 K, Eisenstädter Ferencz 1 K, Bergsmann S. 80 f, Ludvig H. Endre 1 K, Thuróczy Gyula 1 K, kiknek az egyesület ez uton is köszönetet mond.

TÖRVÉNYSZÉK

§ A Magyar Jogászegylet hatszáz koronás pályadíjat tűz ki a következő kérdésre: „A részvénytársaság és szövetkezet igazgatóinak és felügyelő-bizottsági tagjainak vagyoni felelőssége, dogmatikai és kritikai szempontból.” A pályázatban nem egyéni tagok is résztvehetnek. A pályadíjat csakis önálló irodalmi értékkel bíró munkának adják ki. A bírálatot az egyelet igazgató-választmánya által kiküldött bizottság végzi. A pályamunkák beküldési határideje 1909. szeptember 1. A Fayer László-pályadíj 1908. szeptember 30-án jár le. A pályázati kérdés így szól: „Rendszeresen és kritikailag kifejtendő, miképpen szabályozza anyagi és alaki büntetőjogunk a titok védelmét?”

§ Fedák Sári sajtópöre. 1906. decemberében, az öngyilkos Vidor Pál halála után, Vidorné nyílt levelet tett közzé a lapokban, amelyben azt állította, hogy férje halálát a Népszínház tönkretevéi okozták s ezek között említette Fedák Sárít is, ki a levél miatt sajtópört indított az özvegy ellen. Mára volt kitűzve ezen rágalmozási sajtópör tárgyalása dr. Holz bíró elnöke alatt. A tárgyaláson Fedák Sári képviselőben dr. Nagy Dezső országgyűlési képviselő, az özvegy képviselőjében pedig dr. Guthi Soma ügyvéd jelentek meg. A tárgyalás megnyitása után Vidor Pál özvegye kijelentette, hogy a panasolt levél tartalmával Fedák Sári személyét sérteni nem akarta. Az özvegy ezen kijelentése után dr. Nagy Dezső Fedák Sári nevében kijelentette, hogy tekintettel a szomorú előzményekre és az özvegy akkori igazgatói állapotára, a mai kijelentés után az eljárást tovább folytatni nem kívánja és a vádat elveti. A tárgyaló bíró ezek után megszüntette a további eljárást.

§ A Matin pöre. A szajnamegyei esküdtbíróóság előtt ma ment végbe annak a becsületsértési pörnek tárgyalása, amelyet Humbert szenátor indított a Matin ellen. Humbert 100.000 frank kártérítést, valamint az ítéletnek 20 lapban, köztük a Matinban, való közlését követeli.

§ Gazdátlan váltó. Dr. Gonder Adolf lajossal szemben. A keresetet tehát az ügyvéd annak rendje és módja szerint beadta, azonban Nagy János kifogásokat adott be a váltó ellen, nevezetesen előadta, hogy a váltót tőle ellopták. Együttal lopás miatt feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen s mindjárt kifejezést adott azon gyanújának is, hogy a váltót Spitzer Miksa kecskeméti lakos vihette el, akit üzleti könyveinek átvizsgálásával bizott meg. A nyomozás során kihallgatták dr. Gondert, aki azonban az ügyvédi titoktartásra való hivatkozással, megtagadott minden felvilágosítást. Kihallgatták továbbá

Klein
alatt a
az ő a
hamis.
kezett
szerint
az ő
beszéd
dorok
hogy r
váltót
telre s
ellenbe
semmit
kerülte
Klein
irathar
irathar
Spitzer
ben dr
börtöl
dapesti
mislett
Adolf
lopás
roml
tes me
lentett
§

tótok
Szmiz
ban a
kal és
asszon
gyalta
Huszor
a vád
kettőt
mentet
részt,
is szid

DI
Ele
Inté
Buda

Gy
Elektr
tás.
Röngg
keze
Magas
mal
valis
Kék fé
Villam
tróth
Villam
Villam
ratic
Galván
áran
Villam
Bénes
Fő
Atalár
restl
— R
Szaló

nn

Dona

Norva

Vág

Rába

Dráva

Mura

Sáva

Szamos

Krazna

Atorcz

Saborca

Jug

...li köz...
...tté ala...
...ségének...
...et veze...
...va La...
...akítandó...
...megvi...
...sok Or...
...kijelen...
...ívására...
...kifeje...
...zedé...
...zik. A...
...megje...
...ztek a...
...erveze...
...az alap...
...svetség

...mulat...
...péster...
...javára...
...lsó né...
...ik An...
...4 K...
...er La...
...n 1 K...
...ann S...
...a 1 K...
...nd.

K

...pálya...
...társ...
...bizott...
...és kri...
...tagok...
...odalmi...
...z egy...
...tottság...
...1909...
...szep...
...szól...
...éppen...
...títok

...en, az...
...nyilt...
...litotta...
...kozták...
...levél...
...a volt...
...a dr...
...k Sári...
...kép...
...u thi...
...yítása...
...a pa...
...nyél...
...után...
...ttette...
...z öz...
...entés...
...és a...
...meg-

...roság...
...rnék...
...Ma...
...mint...
...köz-

...ajos...
...300...
...ügy...
...áltót...
...ellen...
...egbi...
...rli a...
...Nagy...
...nnak...
...ános...
...elő...
...miatt...
...djárt...
...áltót...
...akit...
...nyo...
...zon...
...meg...
...bbá

Klein Bélát. Gonder sógorát, akinek felperessége alatt a váltópör megindult. Klein kijelentette, hogy az ő aláírása úgy a váltón, mint a meghatalmazáson, hamis. Három héttel utóbb azonban Klein újra jelentkezett a rendőrségen és előadta, hogy emlékezete szerint beleegyezését adta ahhoz, hogy dr. Gonder az ő nevét felhasználhassa. Erre aztán Gonder is beszédes lett és elmondta, hogy a váltót Weisz Izidor kecskeméti lakostól kapta azzal az utasítással, hogy más néven pörölje. Tanuk is igazolták, hogy a váltót valami Deutsch Salamon kínálgatta megvétele s így kerülhetett Weisz kezébe. Weisz Izidor ellenben kijelentette, hogy az egész váltóhistoriáról semmit sem tud. A nyomozat befejezése után negyven kerültek a vádlottak padjára: Spitzer Miksa, Klein Béla és Weisz Izidor lopás és magánokirathamisítás, dr. Gonder Adolf pedig magánokirathamisítás miatt. A kecskeméti törvényszék Spitzert, Kleint és Weisz Izidort felmentette, ellenben dr. Gonder Adolf ügyvédet hat hónapi börtönrre ítélte. Felebbezés folytán az ügy a budapesti kir. ítélőtáblához került, amely ma megsemmisítette a törvényszék ítéletét és dr. Gonder Adolfot felmentette, ellenben Spitzer Miksát lopás miatt az enyhítő szakasz alkalmazásával három hónapi fogságra ítélte. A főügyész helyettes megnyugodott, az elítélt semmisségi panaszt jelentett be.

§ A lucskii asszonyok a bíróság előtt. A lucskii tótok még mindig hadilábon állanak plébánosukkal, Szmiszár Bertallal. Az asszonyok a múlt hónapban a templomból kijövő lelkészt éktelen szidalmakkal és fenyegetésekkel fogadták. A plébános az illető asszonyok ellen bünvádi feljelentést tett. Tegnap tárgyalta a rózsahegy kir. törvényszék ezt az ügyet. Huszonhárom asszony ült vallás elleni kihágás miatt a vádlottak padján, kik közül a törvényszék csak kettőt ítél el öt napi fogsázbüntetésre, a többi felmentették, mert csak a csoportosulásban vettek részt, de azt nem lehetett rájuk bizonyítani, hogy ők is szidalmazták a plébánost.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

- Telefon 102-39.
- Gyógytényezők:**
- Elektromágneses gyógyítás.
 - Röntgen sugarakkal való kezelés.
 - Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
 - Kék fényvel való kezelés.
 - Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
 - Villamos fényfürdők.
 - Villamos masszázs (Vibratio).
 - Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
 - Villamos vízfürdők.
 - Szénasavas fürdők.
- Főbb javallatok:**
- Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
- Idéggengesség állapotok:**
- Almatlanság.
 - Hűdések (Paralysis).
 - Idégfájdalmak, idegzsibák (Neuralgiák, Ischias).
 - Gerincvelősorvadás (Tabes).
 - Szívbetegségek.
 - Vérredés, telmeszesedés.
 - Köszvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, ízületi és csontbetegségek).
 - Székrekedés.
 - Anyagserebajok. (Elhízás, ozukorba, vérszegénység).
 - Bőrbetegségek.
 - Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).
 - Aranyeres csomók.
- Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig.**
- Általános egész napon át. — Kívánatra prospektus.**

VIZALLAS.

m é t e r		m é t e r	
nn	jun. 25. jun. 24.	Ujva	jun. 25. jun. 24.
Eberding	2.10 1.06	M.-Sajta	0.14 0.20
Donna	2.00 3.76	Tekchaza	0.00 0.37
Linz	0.30 0.23	V.-Namény	0.23 0.37
Bács	0.13 0.20	Tokai	0.07 0.30
Pozsony	2.03 2.07	Tiszafüred	0.08 0.16
Komárom	3.00 2.97	Szolnok	0.26 0.19
Budapest	2.40 2.44	Csongrád	0.70 0.57
Paks	1.08 3.05	Szeged	0.04 0.10
Mohács	3.10 3.18	T.-Hocse	2.81 3.70
Gömbös	0.00 3.57	Titell	1.00 0.00
Ujvidék	3.12 3.21	Hoór	0.48 0.50
Pancsova	0.00 1.81	Bárta	0.80 1.10
Orsova	2.96 2.42	Budreg	0.80 1.10
Novafalu	0.40 0.60	Sajó	1.54 1.60
Zala	0.84 0.93	Harmád	0.19 0.30
Trencsén	0.68 0.43	Horvát	0.18 0.26
Szered	0.88 0.88	Margitta	0.24 0.22
Szt.-Gothárd	0.40 0.40	H.-Ujfalva	0.60 0.60
Sárvár	0.00 0.00	Ceucs	0.00 0.19
Győr	2.48 2.42	N.-Város	0.30 0.56
Vasas	1.86 1.90	Belényes	0.16 0.19
Zákány	0.02 0.21	Tonke	0.16 0.19
Parca	0.94 1.01	Gurahono	0.16 0.19
Eszék	2.04 2.04	Borosjenő	0.16 0.19
M.-Szerdah.	0.84 0.00	Békes	0.01 0.31
Zágráb	0.68 0.10	Gyoma	0.06 0.25
Sziszok	0.71 0.70	Gy.-Fehérvár	0.06 0.14
Mitrovicza	1.41 1.40	Bonyháska	0.49 0.18
Dés	0.28 0.28	Sohorján	0.00 0.00
Szatmár	0.22 0.18	Arad	1.21 1.20
N.-Majlány	0.72 0.52	Makó	0.24 0.22
Munkács	0.18 0.20	K.-Köszvény	0.19 0.00
Homonna	0.25 0.25	Kiszéto	0.08 0.70
Péregcsény	0.08 0.04	Temesvár	0.78 0.70
		Bácskerek	0.04 0.00

KÖZGAZDASÁG.

A Creditanstalt tőzsdemanipulációja.

Budapest, június 25.

A budapesti értéktőzsdén ma olyan botrány játszódott le, aminő még alig volt s ha valami, úgy az ilyen és ehhez hasonló eset igazán mindennél alkalmasabb, hogy a tőzsde intézményét lejárassa s a nagyközönség és a kereskedő-világ bizalmát a tőzsde szoliditásában megingassa.

Beocsinban Ohrenstein Henriknek már rég idő óta nagykereskedésű cementbányái voltak, amelyeknek feltárásába és használhatóvá tételére egész nagy vagyonát felhasználta. Ugyannyira, hogy mikor végre ott tartott, hogy a bányát minél intenzívebben üzemben tartsa, erre a forgó tőke hiányában képtelen volt s vállalatának finanszírozásához kellett látnia. Ennek nálunk legszokásosabb módja a részvénytársasággá való átalakulás s Ohrenstein is ehhez folyamodott.

A segítő kezét is hamar megtalálta a bécsi Creditanstaltban, amely mindig két kézzel kap az után, hogy virágzó magyar vállalatokat megkaparítson s a beocsini cementgyárat is 1906-ban a Creditanstalt a Magyar Általános Hitelbank közvetítésével átalakította részvénytársasággá 7,600,000 korona alaptőkével, mely 38,000 darab 200 koronás névértékű részvényre osztott föl s a részvények felénél nagyobb részét magának tartotta meg.

1906 júliusától, mikor az alakulás megtörtént, egész a mai napig ezeket a részvényeket bécsi pénztárában őrizte, nemrég azonban elhátározta, hogy azokon lehető nagy haszonnal tud ad. Ennek első feltétele az, hogy a részvények számára a kottirozást a bécsi és budapesti tőzsdén kieszközölje, ami nem volt neki nehéz annál a viszonynál fogva, amelyben a bécsi tőzsdével s a Magyar Általános Hitelbank révén a budapesti tőzsdével áll. A kottirozás napját azonban titokban tartotta, míg végre ma úgy a bécsi, mint a budapesti tőzsdén megkezdte a részvények árusítását.

Ha csak a mérleg szabta volna meg a beocsinai árfolyamot, ezen az üzleten elérhető nyereséggel nem igen elégedett volna meg a Creditanstalt s éppen azért már jó ideje szinte egy hadvezér körültekintésével és ravaszágával igyekezett a teret a maga számára kiaknáztathatóvá tenni. Hogy a vállalat tekintélyét emelje, Ohrenstein Henrik alelnök számára legalább egy udvari tanácsosságot igyekezett kieszközölni. Az előterjesztés ez iránt már megtörtént, de mind-ezideig a legnagyobb presszió daczára sem sikerült s az akta elintézetlenül érkezett vissza a kabinetirodából Budapestre. Minthogy azonban a Creditanstalt nem az az intézet, mely megszemenő terveit egy litérkartyára teszi fel, a sajtó támogatását is meg akarta a Beocsini Cementgyár r.-t. számára szerezni. Egy idő óta a hírlapokba nagy hirdetésekkel adott föl a beocsini cementgyártól s ezekért 30-40 korona helyett, melyet a tarifa szerint fizetnie kellett volna s amely árt is rendes körülmények közt csak nagy nehezen tudtak volna a lapok a maguk számára kieszközölni, önként ajánlott föl a részvénytársaság 100-150 koronát.

A hirdetések meg is jelentek, de bizony kereskedői és tőzsdei körökben nem nagy hatást értek el. Ekkor még egy fogáshoz nyult. A bécsi mint budapesti tőzsdén egy csomó ügynököt szerződtetett a mai napra, hogy ezek a bevezetés első napján, mesterségesen olyan árfolyamra verik föl a beocsini részvénytársaság részvényeinek árát, amely aztán a Creditanstalt céljainak megfelel. Az ügynökök, akik erre nagy jutalom reményében vállalkoztak, a budapesti tőzsdén egymásnak adogatták el a 200 korona névértékű részvényeket 510, utóbb 525 koronára verve fel az árakat, csak azért, hogy az árfolyamba ezen horribilis, és a kellő értéknek egyáltalán meg nem felelő forgalmi értékkel kerüljenek. A tőzsdei körökben izgalommal és megvetéssel nézték ezt a manipulációt, mikor azonban az árfolyam megállapításra került a sor, hangosan tiltakoztak az ellen, hogy ennek a botrányos eljárásnak a tőzsde hivatalosan is

tápot nyújtson s daczára annak, hogy egyetlen egy igazi kötés sem történt, a szinleges árak kerüljenek az árfolyamba. Ez a tiltakozás célra nem vezetett, amint hogy a Magyar Általános Hitelbank állván az ügy mögött, kézen fekvő okokból nem is vezethetett. S így ma a beocsini részvények/ hivatalos értéke 524 korona.

Nem kell bővebben magyarázni, hisz egy tekintet a legutolsó mérlegre mindenkit meggyőzhet arról, hogy azok a részvények, melyek 1906 július 5-én 200 koronával bocsátattak ki, ma, nem is egészen két év multával nem érhetnek 524 koronát s hogy csakis a spekuláció verte föl az árakat, hogy aztán, mint azt a Creditanstalt már nem egy ízben tette, a birtokában levő részvényeken nagy haszonnal tulajdon s nem gondolva azokkal a milliókkal, amelyeket ily módon a nagyközönség zsebéből kikaparított, az egész vállalatot a maga sorsára bizza.

Ha ez nem volna állandó gyakorlata a Creditanstaltnak, talán nem is lett volna a tőzsdei körök felháborodása olyan nagy, mint volt ma, mikor már ők maguk megsokalták azt a portyázást, amelyet a magyar iparvállalatok közt a Creditanstalt állandóan gyakorol.

A Creditanstalt egyenesen illuzóriussá teszi az egész iparpártolási akciózt, mert óriási anyagi erejével és ravasz számításával óriási pusztítást visz véghez a magyar iparvállalatok közt. Készségesen vállalkozik arra, hogy minden egészséges magyar nagyipari vállalatot finanszírozzon, hogy aztán ily módon azt a kezébe kaparinthassa. A részvények felét mindig megtartotta a maga számára, hogy aztán teljesen osztrák érdekkörbe vonhassa a vállalatot. Teletömi osztrák hivatalnokokkal, s a magyar tisztviselőket és szakembereket a legsufabb módon kergeti el onnan s teszi működésüket lehetetlenné. Nagy befolyásával állami szubvenziót és állami kedvezményeket csikar ki, s mikor minden hasznót a vállalatból kiszipolyozott, akkor mint kifacsart citromot dobja el magától, előbb azonban mint a mai eset is bizonyítja, tőzsdei és egyéb machinációkkal igyekszik a részvényeket a nagy és naiv közönség nyakába varrni.

Szakkörökben és a tőzsdén az osztrák Creditanstalt ezen manipulációi közismertek. Legalább husz olyan gyár és nagy iparvállalat van az országban, a melyet a hazai tőke, a hazai vállalkozói szellem hozott létre, s amelyet aztán a Creditanstalt kaparintott meg, mikor egyszerűen csak mások munkásságának eredményét kellett learatnia, s mikor a magyar állam által nyújtott kedvezményeket ugyszólván ellenérték nélkül kapta meg. Nem szabad azt gondolni, hogy a nagy iparpártolási akcióz célja csak az volt, hogy itthon a parlagon heverő munkáskezek foglalkoztassanak. Ha csak ez volna a cél, akkor csakugyan mindegy volna az, hogy az osztrák tőke minő formában vesz részt a magyar ipari vállalkozásokban. De a cél az volt nálunk is, mint mindenütt, ahol állami protekcióval teremtett meg a gyáripár, hogy a kereskedelmi mérleg javíttassék s hogy az állami behozatal csökkentessék. De nálunk nem az történt, hanem még sokkal rosszabb, t. i. az állam fizetési mérlege rosszabbodik állandóan és észrevétlenül, mert nincs sem statisztika, sem egyéb mód arra, hogy az ily módon osztrák zsebekbe folyó magyar adófillérek ellenőrizhetők legyenek. Pedig a Creditanstalt révén az állami szubvenzió és a gyárvállalatok jövedelme osztrák kezekbe jut. A Creditanstalt révén Ausztriával szemben még jobban eladósodunk, mert hisz az iparpártolási törvény új eszközöt és új módot teremtett arra, hogy az osztrák tőke bennünket még jobban kiszipolyozzon, hacsak ennek nem vesszük elejét.

A mai eset csak egy szem abban a lánczban, melylyel a Creditanstalt a magyar gyáripárt csirájában meg akarja fojtani, de azt hiszszük, végre itt az idő, hogy mindenkinek felnyiljanak a szemei.

Az arad-csanádi vasutak telítő-telepe. Az arad-csanádi vasutak motorüzemének a kudarczáról annak idején megemlékeztünk. A motorüzem nem vált be s fokozta a bajokat több kártérítési pör is, melyeket a vasut egyes alkalmazottjai indítottak az igazgatóság ellen. Most arról értesülünk, hogy az arad-

csanádi vasutak igazgatósága a MÁV. példájára a tölgy-talpiák helyett a bükk-talpiát akarja meghonosítani s elhatározta, hogy Aradon egy telítőtelepet létesít. Ugy látszik a talpa-üzemet az arad-csanádi vasutak igazgatósága teljesen házi kezelésbe akarja venni s ezért építi meg a felítőtelepet, no meg azért is, hogy vonalait a MÁV.-éhoz hasonlóan elsőrendűvé kívánja átalakítani.

Uj gabona díjszabás. A délnémet-osztrák-magyar vasuti kötelekben június 30-ára felmondott gabona stb. díjszabás helyébe már július 1-ével új díjszabás lép életbe. Ezen díjszabás díjtételeinek megállapításánál a kereskedelmi kormányzat intézkedése folytán az érdekelt tényezők különös tekintettel voltak arra, hogy a cs. kir. osztrák államvasutak által felmondott eddigi olcsó díjszabás megszüntése folytán az ország gabonakivitele elé, díjdrágulások által nehézségek ne gördítenek. Általában véve, az eddigi díjtételek változatlanul megmaradtak. Azon állomások, melyeknél 100 kg.-kint egy márkát meghaladó díjdrágulások beállanak, a következők: Dévényujfalunál 2 márká, Hegyeshalomnál 11-13 márká, Hollcsnál 2 márká, Mezőlaknál 4 márká, Moson-Magyar-Óvárnál 5-9 márká, Pándornánál 15-20 márká, Stomifánál 3 márká, Zuránynál 11-16 márká. Ezzel szemben azonban az ország déli, délkeleti, továbbá a Dunán túl délen fekvő állomásaival való forgalomban, sok fontos viszonylatban az eddigi díjtételeknél valamivel olcsóbbak, fognak kivételünk részére rendelkezésre állani.

A MÁV. új telítő-telepe. Megírta a napokban, hogy a MÁV. már régebben folytat kísérleteket az irányban, hogy a tölgy-talpiát bükk talpiakkal helyettesítse s hogy e kísérleteket már három éve rendszeresítette is. Az eddig létesített négy telep azonban már nem elégséges arra, hogy az államvasutaknak mindinkább megnövekedő talpa-szükségletét impregnálhassák; ezért határozta el az államvasutak igazgatósága, hogy Aradon egy új telítőtelepet létesít s az építésre már árlejtést is hirdetett. Aradi kollégánk, az „Aradi Közlöny” leközölvén hírünket, hozzá a következő megjegyzéseket teszi: „Érdeklődünk az aradi üzletvezetéség építési osztályában az ügy iránt s ott azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az árlejtést már csak azért sem írhatták ki, mert az üzletvezetéség még most végzi a földmúrákat, amelyekből a talaj nyelő képességét állapítják meg. A telepek ugyanis rendkívül bővízű helyen kell lennie s még ezt a hevet ezideig nem jelölték ki.” Erre csak az a megjegyzésünk, hogy az „Egyetértés” mai számának tizenötödik oldalán van a MÁV. igazgatóságának 1,382,296/908. számú hirdetménye, melylyel egy Arad környékén létesítendő talpiatelítő-telep gépészeti berendezésére ajánlati versenytárgyalást hirdet. Tehát kiírták az árlejtést.

A Magyar Helyi Érdekű Vasutak r.-t. közgyűlése. A Magyar Helyi Érdekű Vasutak Részvénytársaság ma tartotta közgyűlését Láncezy Leó elnöke alatt. A közgyűlés elé terjesztett igazgatósági jelentésből kitűnik, hogy a társaság tárczájában lévő helyi érdekű vasuti elsőbbségi részvények beszerzési ára újabb részvények átvétele által 44,922,026 K 50 fillérre emelkedett, szemben a múlt évi 40,936,288 K 73 fillérrel. Ennek ellenében forgalomban lévő kötvényei 44,922,400 K-t tesznek ki, a múlt évi 40,940,800 K-val szemben. A mérlegzámia adatai szerint a társaság teljesen befizetett alaptőkéje 10,000,000 K, a múlt évi 10,000,000 K-val szemben, valamint tartalék-alapja 1,400,000 K, a múlt évi 1,180,000 K-val szemben, mely utóbbi ma 1,700,000 koronára emelkedett. A társaság 1907. évi zárszámadása 1,096,921 K 97 fillér tiszta nyereséggel zárul, hozzá elővitel múlt évről 85,304 K 01 fillér, így 1,182,225 K 98 fillér nyereség áll a közgyűlés rendelkezésére. Az igazgatóság azt javasolta, hogy ebből 800,000 K, azaz részvényenként 16 K, 8% osztalék fejében osztassék ki, a további 382,225 K 98 fillérből pedig az alapszabályszerű 29,846 K 09 fillér helyett 300,000 K a tartalék-alap javára fordíttassék, miáltal ez 1,700,000 koronára, tehát a részvénytőke 17%-ára fog emelkedni, míg a fennmaradó 82,225 K 98 fillér új számlára irasék elő. A közgyűlés az igazgatóság jelentését egyhangulag elfogadta s úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt minden irányban megadta. Az 1907. évi osztalékszabvány e hó 26-tól fogva kerül beváltásra a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank pénztáránál.

Uj vízvezeték megnyitása. A Magyar Helyi Érdekű Vasutak r.-t. mai közgyűlésének azt jelentette az igazgatóság, hogy az Erdély-délvidéki vasut halozatának kiegészítéseképpen épülő Brassó-fogarasi vasut előreláthatólag nagyobb részben még június

havában s egy kisebb részvonala pedig már 1908. szeptember havában fog megnyitni. A Szlavonai-délvidéki vasut halozatának hátralévő vonala, Belisce-Eszék, valószínűleg október hónapjában szintén át fog adni a forgalomnak. Az építés alatt álló Borzsavölgyi gazdasági vasut megnyitása pedig előreláthatólag szeptember havára várható.

Legelő és erdőrendezés sürgetése. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület nagyjelentőségű kérdést vitatott meg a legutóbb, melynek folyományaként felirattal fordult Günther igazságügyminiszterhez, kérve, hogy a gazdaközönség és munkásnép érdekében a legelő és erdőhasználati jog, ennek megővése, valamint az állag feletti rendezés ügyében sürögő törvényhozási intézkedés tétessék.

A Kühne-cég részvénytársaság. Jeleztük annak idején, hogy a Kühne E. gépgyári cég a Hazai Bank égisze alatt részvénytársasággá alakult át „Kühne mezőgazdasági gépgyár részvénytársaság” cím alatt. Az új társaság — amelyet most cégeztek be — alaptőkéje két millió korona, amely 10,000 darab 200 koronás teljesen befizetett részvényre oszlik. A vállalat tárgya: A Kühne mosoni bejegyzett cég tulajdonát képező gyárnak, valamint ezen cég mosoni, budapesti, debreczeni és temesvári üzleteinek (áruraktárainak) tulajdonjogi megszerzése s ennek alapján mezőgazdasági gépeknek s másodsorban a gépjáratás egyéb szakmaiba vágó gépeknek és czikknek előállítás, valamint a most mondott árukkal való kereskedés. Jelenleg igazgatósági tagok: Aich Ferencz, Kühne Károly, Raubauer Károly, Szécsi Pál, Weegmann Adolf és Németh Elemér.

Az osztrák Lloyd közgyűlése. Az osztrák Lloyd ma tartott közgyűlésén elhatározták, hogy a 8,003,509 korona bruttó nyereségből 1,559,006 korona az elsőbbségi kölcsönök kamataira, 3,345,033 korona leírásokra, 250,000 korona a hivatalnokok nyugdíjalapjára és a biztosítási alapra és 1,096,740 korona a prémiumok fizetésére fordítandó. Ezek levonása után 1,752,720 korona tiszta nyereség marad, amelyből, miután meghaladja a befizetett részvénytőke 6%-át, a 6%-ot meghaladó összeg egyharmada, vagyis 8240 korona az államkormányzatnak fizetendő ki, 5% a rendes tartalékalaphoz csatolandó, a részvénytőke 4%-a, tehát 1,152,000 korona a részvényesek között osztandó ki. A megmaradó 502,256 koronából alapszabályszerűleg a fele, 252,628 korona a tartalékalap gyarapítására fordítandó, továbbá 1/2%-os pótszalék kerül kifizetésre és 108,628 korona új számlára irandó elő.

Az Osztrák-Magyar Bank osztaléka. Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa pénteken Budapesten ülést tart, amelyen az első félévnek hozzávetőleges üzleteredményéről az igazgatóság be fog számolni. Az 1907-iki év első felének üzleteredménye igen kedvező volt és az 1906-iki első félév eredményével szemben 5.6 millió emelkedést mutat. Az 1908-iki év kamatlába átlagban alacsonyabb és a tárczaállomány is lényegesen kisebb volt. Ez okok folytán az idei első félév nyereségét 1-2 millióval alacsonyabbra becsülik, mint a múlt év megfelelő időszakát. Az 1907-ik év osztaléka 107 korona 40 fillér, azaz 7.671 százalékos tét ki. Jóllehet a félvévi mérlegből pontos osztalékszámításokra még nem lehet következtetni, mégis igen valószínű, hogy az 1908-iki üzletév 6 százalékos osztalékos fog eredményezni.

Nagy talpiaszállítás. A brüsszeli tőzsde legközelebb árlejtést fog tartani az 1909. és 1910. években szükséges fehértölgy és fehérbükk talpiák, ugyszintén fehértölgy törzsek szállításának biztosítására. A vállalkozás két részre osztott be: I. 1909. évben szállítandó: a) 510,000 darab fehértölgy vagy fehérbükk talpa, bármiféle eredetű és b) 54,912 darab fehértölgy vagy fehérbükk fatörzs, bármiféle eredetű, a különleges készülékek alapozásához, 264 különféle és elválaszthatatlan részre osztva. II. 1910. évben szállítandó: a) 150,000 darab fehértölgy vagy fehérbükk talpa, bármiféle eredetű, 2.60x0.28x0.14, vagy 2.60x0.26x0.13 méter mérethen. b) 10,400 darab fehértölgy faragott fa, bármiféle eredetű, a különleges készülékek alapozásához, 50 különféle elválaszthatatlan részben beosztva. Bővebb felvilágosítást nyújt De Rudder, administrateur des voies et travaux, Brüssel, rue de Louvain 11.

Villamos világítás a MÁV. állomásain. A magyar királyi államvasutak igazgatósága a vasuti beruházási kölcsönből rendelkezésére bocsátott összeget igyekszik a többek között olyaténképpen is felhasználni, hogy a MÁV berendezéseit a vidéki vasuti gőcpontokon is tőkéltesítse. Egyelőre az egyes nagyobb vidéki állomások világítási berendezéseinek

tőkéltesítését vette tervbe s már is néhány állomás villamos berendezésére hirdetett nyilvános pályázatot. Így legutóbb a zimonyi, nagykikindai, debreczeni állomások villamos világítási berendezésére tette közzé a pályázati felhívást.

3%-os konverzionális nyereségekötvények sorolása. A Magyar Jelzálog Hitelbank 3%-os, illetve konverzionális nyereségekötvényeinek ma történt nyereséghuzása alkalmával nyert: 100,000 koronát 919 sorozat 45 szám, 4000 koronát 844 sorozat 53 szám, 1500-1500 koronát nyertek 2915 sorozat 11 szám, 3435 sorozat 64 szám, 2227 sorozat 89 szám, 400-400 koronát nyertek: 919 sorozat 45 szám, 844 sorozat 53 szám, 2915 sorozat 11 szám, 3435 sorozat 64 szám, 2227 sorozat 89 szám, 1639 sorozat 89 szám, 598 sorozat 36 szám, 219 sorozat 57 szám, 2480 sorozat 38 szám, 3117 sorozat 88 szám, 724 sorozat 30 szám, 724 sorozat 63 szám, 2065 sorozat 32 szám, 2065 sorozat 64 szám, 1918 sorozat sorozat 9 szám, 2213 sorozat 34 szám, 2256 sorozat 34 szám, 1141 sorozat 35 szám, 2004 sorozat 86 szám, 3139 sorozat 43 szám. A 3%-os nyereségekötvények ugyanekkor megtartott tervszerű 20 koronás díjhuzásán a következő 1-100 számig terjedő sorozatok huzattak ki: 56, 231, 1598, 2121.

Megkötötték a talpbörkartell. Már több ízben foglalkoztunk a talpbörkartell s kifejtettük, hogy ez a kartell csak megnyomortója lesz az amugy is silány iparunknak. Azt azonban, hogy ez a kartell a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének égisze alatt fog megalakulni, még remélni sem mertük. Sajnos azonban megtörtént az, hogy éppen a magyar gyáriparosok szövetsége égisze alatt alakult meg ma ez a kartell, amint ezt a következő felhivatalos jelentés mutatja: „A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének helyiségében ma délelőtt tartották a magyar és az osztrák talp- és gépszijbörgyárosok összes ülését, amelyen teljes megegyezés jött létre a gyárosok között és ennek eredményeképpen megalakították a talp- és gépszijbörgyárosok kartelljét. Egyidejűleg egy magyar és egy osztrák végrehajtó-bizottságot is választottak”. Ehhez igazán nem kell kommentár. Mi ezideig azt hittük, hogy a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének az a hivatása, hogy megvédje a magyar ipart az osztráktól, most azonban azt látjuk, hogy a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége egy kalap alatt van az osztrákokkal. S ezt sajnálattal konstatáljuk.

Az Osztrák-Magyar Bank állása június 23-án: Bankjegyforgalom 1,740,990,000 —11,357,000, érczkészlet 1,506,655,000 +3,323,000, leszámítási tárcza 425,643,000 +1,369,000, lombardkölcsönök 69,778,000 —2,105,000, adómentes bankjegytartalék 165,665,000 +14,681,000.

Newyork állam pénze a Magyar-Amerikai Bankban. A múlt évben alapított Magyar-Amerikai Bank ugylátszik sikerrel küzd le mindazt a nehézséget s gyakran mesterségesen támasztott akadályt, mely fejlődése és megerősödése elé gördült. Egy newyorki távirat most a banknak újabb térfoglalásáról ad hírt. Jelenti ugyanis, hogy Newyork állam a bankot azon intézetek közé sorozta, amelyeknél az állami letétek és illetve kincstári készletek elhelyezendők. És ezt a hírt römmel vesszük, mert ezzel csak a magyar érdekek diadalát látjuk.

A német birodalmi bank állása június 23-án: Aktívák: Érczkészlet áriolvamképes német pénzben, aranyrudakban vagy külföldi érmékben, fontját 1392 márkával számítva 1,117,819,000 +40,649,000, birodalmi pénztárjegyek 69,364,000 +1,033,000, más bankjegyek 32,254,000 +6,149,000, váltótárcza 902,108,000 —16,096,000, lombardkövetelések 63,542,000 —10,001,000, értékpapírok 52,704,000 +28,275,000, egyéb aktívák 176,760,000 —13,292,000. — Passzívák: alaptőke 180,000,000 változatlan, tartalék-alapok 64,814,000 változatlan, bankjegyforgalom 1,396,275,000 +15,973,000, napról-napra esedékes kötelezettségek 730,516,000 +19,833,000, egyéb passzívák 42,946,000 +811,000.

Gazdasági iskola Nagybeeskereken. A vallás- és közoktatásügyi miniszter — amint értesülünk — leiratot intézett Nagybeeskerek városához, amelyben közli, hogy hajlandó Nagybeeskereken gyakorlati oktatást célzó gazdasági iskolát felállítani.

Szappangyártási tanfolyam. A budapesti kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelt feleket, hogy a m. kir. Technológiai Iparmúzeum folyó évi november 15-től fogva egyhónapos szappangyártási tanfolyamot szervez, amelyen kizárólagosan a modern szappangyártásról legrészletesebb tudnivalókat — elméletieket és gyakorlatiakat — tárgyalják.

E tanfolyam célja a tanulóknak a szappangyártás gyakorlati ismereteket átadni, melyek a szappangyártás iparjában nagy jelentőséget játszanak.

M. h. 2.

Jésterm.

Az

vényt

méből

méba,

méba

Fi

let ma

Gaour

resked

Feidak

András

resked

Huszt.

So

4%-os

lását,

387 da

zálogle

tatni.

Mu

mozgal

megye

lentésé

a munk

szembe

kásszül

ahol na

ket ese

sének

bizta,

ság ta

meg is

Kiv

Kin

niszter

nitő,

számít

iskoláh

igazsá

tblái i

dr. Lab

igogyak

törvény

széki j

fi. dr.

nokot a

Lipsey

altiszt,

gittai j

minisz

zeti lé

teri fi

niszter

lakos, i

tébe di

Ath

dár na

vényes

Meg

ter Kath

iskolai

sította.

Pály

állásra

mesteri

lásra 3

zsatiszi

nyeket.

A M

11 óraker zárulnak: Osztrák hitel. 620.—, Magyar hitel. 739.—, Länderbank —, Allamvasut 694.50 —, Elbavölgyi vasut —, Déli vasut 127.50 —, Alpesi bányatársulat 644.—, Rimamurányi 543.50 Májusi járadék 97.15, Magyar koronajár. 93.—, Orosz érték 95.80 Török sorsjegy 186.25, Német márka 117.61.

1 óraker jegyezték: Osztrák hitel 619.75, Magyar hitel 739.—, Länderbank 436.25, Unio-bank 537.—, Allamvasut 694.25, Anglo-bank —, Bankverein —, Déli vasut 12.750, Gőzhajó —, Alpesi bányarészvény 644.25, Májusi járadék 97.15, Magyar koronajáradék 93.—, Török sorsjegy 186.50, Német márka 117.62, Elbavölgyi vasut 443.50, Rimamurányi 545.—, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. —, Kárpáti petroleum —.

Bécs, június 25. (Osztrák értékek zárulata.) 4-2 százalékos papír-járadék 97.05, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.10, 1860-as sorsjegy 150.30, Osztrák hitelsorsjegy 471.—, Angol osztrák bankrészvény 295.25, Bécsi Bankverein 518.50 Osztrák-magyar bank 1747.— Déli vasut 127.25 Dunagőzhajózási társ. 993.— Dohány rész. 428.— Cs. k. arany (vert) 11.35 Német bankv. 117.60 Osztr. Lloyd 411.— 4-2 száz. ezüst. jár 97.05—99.40, Osztr. koronajáradék 97.20, 1864-es sorsjegy 261.—, Osztrák hitelintézeti részvény 620.50, Union-Bank 536.50, Osztrák Länderbank 436.50, Osztrák-magyar államvasut 694.50, Elbavölgyi vasut 443.—, Alpesi részvény 643.75, 20 frankos 19.13, Londoni váltóár 239.92 Lipótkohó —, Töröksorsjegy 185.75. Szilárdult.

Bécs, június 25. (Magyar értékek zárulata.) 4 százalékos arany-járadék 111.15, Tiszai és szeg. köles. sorsjegy 142.50, Magyar hitelbank részvény 738.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény 469.—, Rimamurányi 545.30, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 405.25, Magyar koronajáradék 93.—, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 93.25, Magyar nyer.-k. sorsjegy 186.—, Kassa-Oderbergi vasut részvény —, Magyar jelzálogbank 429.50, Magyar keresk. bank —.

ÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDE.

Berlin, június 25. (Tőzsdei jelentés.) Ma sem lehet örvendeteset jelenteni a tőzsdéről, miután a vállalkozási szellem hiánya teljesen megbénította az üzleti működést. Aránylag legtöbbet a bankok szenvedtek, melyek egy müncheni bankcég fizetésbeszüntetésére mintegy 1/2%-kal estek. Bányáértékek kevés kivétellel majdnem változatlanok maradtak, míg vasutak egészen egyenetlen irányzatot követtek. Szintugy járadékok is, miután oroszok valamivel magasabban, német birodalmi kölcson valamivel alacsonyabban jegyezték. Gőzhajós-részvények szinte változatlanok voltak. A készpénzpiac ipari értékei kevésbé változott árfolyamok mellett csendesek voltak. Napipénz 2 1/2%, ultimópenz 4 1/2%, magánleszámítolási kamatláb 3 1/2%.

Zárulatakor jegyeztetik: 4-2 százalékos papírjáradék 99.—, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.60, osztrák hitelrészvény 194.20, Déli vasut 25.10, orosz bankjegyek 214.15, 4 százalékos új orosz kölcson 78.—, Disconto Commandit 170.70, Dinamit-truszt 162.40, Harpeni 196.—, Unifikált török járadék 96.20, 4-2 százalékos ezüst-járadék 97.—, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.30, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 148.70, Bécsi váltóár 84.95, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 208.50, Gelsenkircheni 185.—, Laurakohó 201.50, Gyenge.

Frankfurt, (Zárulata) június 25. 4-2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.75, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.40, Osztrák hitelintézeti részvény 194.30, Osztrák-magyar államvasut 148.75, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 203.75, Bécsi Bankverein —, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcson —, 4-2 százalékos ezüstjáradék 99.10, Osztrák koronajáradék 96.85, Magyar koronajáradék 92.95, Osztrák-magyar bank 125.40, Déli vasut részvény 25.—, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 84.95, Párisi váltóár 81.15, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény —, Nyugodt.

Hamburg, (Zárulata) június 25. 4-2 százalékos ezüstjáradék 98.90, 1860. sorsjegy 150.25, Déli vasut 24.80, 4 százalékos aranyjáradék 98.70, Osztrák hitelrészvény 194.25, Osztrák-magyar államvasut 148.50, Olasz járadék 150.90, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.25 Nyugodt.

London, június 25. Angol consol 87 1/2. Páris, június 25. (Zárulata) 3 százalékos Francia járadék 94.40, Osztr. aranyjáradék 98.80, Magyar aranyjáradék 95.60, 5 százalékos Boigár kötelez. ny 1896. évről 501.50, 4 százalékos Olasz jára-

dék 104.45, Déli vasut elsőbbségi kötv. 299.—, 5 százalékos marokkói járadék 515.—, 4 százalékos 1890. Román kölcson 96.50, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 90.—, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 92.50, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.27, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 508.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. —, 4 százalékos spanyol járadék 97.07, 4 százalékos unifikált török jár. 96.42, Török sorsjegy 180.—, Török dohányrészvény 455.—, Osztrák földhitelintézet 1116.—, Osztr. Länderbank 466.—, Magyar Jelzálogbank 454.—, Banque de Paris 1466, Banque Ottomane 724.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 120.—, Meridional vasut 688, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 540.—, Rio Tinto 16.43, Sucrerie d'Egypte 26.—, Tula 243.—, Thomson Houston —, Urikányi köszén —, Chartered 21.25, De Beers 282.50, East Rand 103.50, Jagersfontein 92.—, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 55.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.56, Váltó német piacokra (rövid) 123.12, Váltó Bécsre (rövid) 104.62, Váltó Belgiumra (rövid) 1/16, Olasz aranyváltó (rövid) 1/16, Váltó Svájcra (röv) pari. Csek Londonra 251.25, Magánkamatláb 1 1/8. Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Vágómarhavásár.

Budapest, június 25. (Braun József és fia jelentése az "Egyetértés" részére.) Felhajtott: 3245 darab Vágómarha és pedig 1998 darab magyar és tarka ökör, 760 darab magyar és tarka tehén, — darab bosnyák ökör, — darab bosnyák tehén, 261 darab magyar és tarka bika, — darab bosnyák bika, 123 darab magyar bivaly és — darab bosnyák bivaly.

Következő árak jegyeztettek métermázsanként élőszuliban levonás nélkül:

Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 66.— 74.— koronáig, kivételesen — 76.— koronáig, középminőségű 58.— 64.— koronáig, silány minőségű 48.— 56.— K.-ig. Tarka hizott ökör legjobb minőségű 72—86 koronáig, kivételesen 90 K, középminőségű 62—70 koronáig, silány 48.— 60.— koronáig. Magyar paraszt ökör legjobb minőségű 58.— 64.— kor.-ig, középminőségű — kor.-ig, silány 44.— 56.— koronáig. Magyar tehén legjobb minőségű 46.— 62.— koronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Tarka tehén legjobb minőségű 44.— 70.— koronáig, kivételesen 75.— koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Bika legjobb minőségű 60.— 72.— koronáig, kivételesen 76.— koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőség 48.— 58.— koronáig. Bivaly legjobb minőségű 34.— 44.— koronáig, kivételesen 48.— koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Kicsontozni való marha 32.— 40.— koronáig. Boszniai ökör legjobb minőségű — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Növendékmарha 42.— 64.— koronáig. Mind 100 kilónként élőszuliban.

A felhajtás körülbelül 500 drbbal nagyobb volt a múlt hetinél, melyben sokkal több gyenge minőség foglaltott, ennél fogva az irányzat igen lanya volt, csupán legjobb minőségek — melyekből kevés volt felhajtva — tartották meg némileg mult heti árait, míg más minőségek 2—4 K-val mm.-kint alacsonyabb árat jegyezték. Néhány száz drb eladatlanul maradt.

Budapesti szurómarhavásár.

Budapest, június 25. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 815 darab élő borju (közte 32 rugott) Fizettek elsőrendű élő borjukért 80—86 fillért, kivételesen 88—90 fill., középminőségű élő borjukért 70—78 fillért, silány és rugott borjukért 54—60 fillért kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat élénkebb volt, az árak 2—4 fillérrel kg.-ként emelkedtek.

Bécsi szurómarhavásár.

Bécs, június 25-én. (Saját tudósítónk telefon-jelentése) A mai vásárra fölhozottak 4335 darab borjut, 2220 darab fiatal sertést, 1389 levágott sertést, 116 darab levágott juhot, — darab élő juhot, 219 darab bányánt.

Eladási árak kilogrammonként: Levágott borju 96—110 fillér; elsőrendű 116—136 fillér; legeleje 140—148 fillér; élő borju 90—110 fillér; hizott hussertés 114—128 fillér; hizott sertés 88—118 fillér; levágott nehéz sertés I. rendű 92—118 fillér; II. rendű — fillér; könnyű sertés — fillér; elsőrendű süldő 116—118 fillér; levágott juh 80—104 fillér; bárány 16—32 korona bárány elsőrendű — korona páronként

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, június 25-én. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő szuliban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül szuliban) 128—130 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő szuliban) 130—132 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 134—138 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül szuliban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm szuliban) — fillérig.

Sertéslelészm: 1908. évi június 23. napján volt készlet 39811 drb., 1908. június hó 24-én felhajtott 188 darab, 1908. június 24-én elszállított 261 darab, 1908 június 25. napjára maradt készletben 39738 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan csendes

Sertéskonsumvásár.

Budapest, június 25. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 1156 darab sertés, 33 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő — malacz. Mai napi felhajtás 1090 darab sertés, 60 darab süldő, — darab malacz, összesen 2246 darab sertés, 93 darab süldő — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 905 drb sertés, 66 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirterés öreg elsőrendű 350 kg-on felül ételszuliban 100—102 fillér, ételszulylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig, 94—100 fillér, ételszulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — 100 fillérig, ételszulylevonással 128—134 fillérig; fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig, — fillér, ételszulylevonással 124—134 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — 72 fillér, ételszulylevonással 125—134 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül — könnyű 140—300 kgr.-ig — fillérig, ételszulylevonással — fillérig. Belföldi süldő — fillérig, horvát süldő — fillér Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élőszuliban értendőek.) A vásár irányzata közepes. Az árak a nagy fölajtás következtében 2—4 fillérrel hanyatlottak.

IDŐJÁRÁS.

A meteorologiai központi intézet távirati jelentése. 1908. június 25-én reggel 7 óraker.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az utóbbi 24 óra alatt Erdély túlnyomó részén, az ország déli határán, meg dél nyugaton fordult elő kisebb-nagyobb csapadék, a mely a dél-délkeleti határon 10 és 30 mm. között ingadozott. Számos helyen élénk szél uralkodott. A hőmérséklet többnyire észrevehetően csökkent; maximuma: Eszéken 29 C°, minimuma: Tátrafüreden 3 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Lényegtelen hőváltozással; legfeljebb délen és keleten zivataros esők várhatók.

Table with columns: Allomás, Legmagasabb hőmérséklet, A hőmérséklet csökkenése, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm, Hőmérséklet mín. A table listing weather data for various locations including Szatmár, Ungvár, Kővár, Kosonca, Jevalla, Budapest, Terény, Kőszthely, Pécs, Záhony, Pápa, Sopron, Szeged, Komárom, Nagyvár, Kolozsvár, Nagyvárad, Szatmár, Kézdivásárhely, Aradvár, Solymos, Komárom, Magyaróvár, Sopron, Ózod, Járkvenca, Kőbriest, Kőszmet, Jászberény, Arad, Szombolya, Vöröcs, Orsova.

EGYETERTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: FAJOR MAT YAS

Table with columns: Buza, 100 kilogramm ára, 100 kilogramm ára. Rows include: Iiszavideki, Fehérmegyei, Pestvidéki, Bácskai.

Table with columns: Egyéb gabonaművek, 100 kilogramm ára. Rows include: Rozs, Arpa, Zab, Tengeri magyar, Repce.

Table with columns: Burgonya, Fehér, Sárga. Rows include: Dunántúli, Felsőmagyarországi, Erdélyi, Bácskai, Pest.

Table with columns: Különféle termények, Faj, 100 kilogramm ára. Rows include: disznózsír, szalonna, szilva készlet, diómag.

Table with columns: Államadésság közközlésnök, 100 kilogramm ára. Rows include: Magyar aranyáradek, Kassa-oderb. v. 1889. fr. 4%, Bankok részvényei, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalomok, Különféle vállalatok.

Table with columns: Ujlaki téglák és mészkő, 100 kilogramm ára. Rows include: Ujlaki téglák és mészkő, Bazilika sorsjegye, Pénzmekek és váltók.

A NAGY TITOK

IRTA: W. COLLINS.

— Megörült ön? — Nem, nem vagyok megörülve — folytatta egészen megváltozott hangon. — Érdeklődtem anyósának lakása után; ismerem nagyon jól a szállásadóját, Miller urat, a Strandstrasse 11. szám alatt. Az öreg hölgyet Makallan asszonynak hívják, özvegye az elhunyt Makallan generálisnak, a fia tehát nem Voodville és ebből következtetve ön —

keresztül élesen rám nézett, alkalmasint nagyon megleptem őt. — Mit óhajt tudni? — kérdezte. — Ma hallom először, hogy az ön neve Makallan — szoltam én. — Az ön fia Voodville név alatt esküdt meg velem; az egyetlen magyarzat ezen körülményre csak az lehet, hogy az én férjem az első házasságából származó fia lehet. Az életem boldogsága függ ettől. Képzelmé el magát az én helyzetembe! Kérem engedje meg, hogy feltegyem a kérdést: kétszer volt ön férjénél és vajon első férjét Voodville-nek hívták-e? Egy kevéssé gondolkodott, mielőtt felelt. — Az ön helyzetében ez a kérdés igazán természetes — szolt aztán. — De én jobbnak tartom ezt választ nélkül hagyni. — És miért? — Ha erre a kérdésre felelek, az megint más kérdésre vezetne, amelyre megtagadnám a választ. Ha házassága előtt kért volna tanácsot, teljes bizalommal feleltem volna önnek. Most már késő! Ön házasságra lépett. Azt tanácsolom önnek, igyekezzen a dolgot legjobb oldaláról megfogni és a helyzettel így, ahogy van, megbékülni. — Bocsásson meg nagyságos asszony — feleltem én. Miképpen nyugodtam meg, mikor azt sem tudom, vajon tényleg érvényes-e a házasságom? — Kétségen felül kizárt dolognak tartom, hogy ön ne lenne törvényes felesége a fiannak. — felelte Makallan asszony. — De különben erősen nagyon könnyen meggyőződhetik, még pedig teljesen hitelesen. Akármilyen hibái is vannak a fiannak, arra képtelen, hogy egy leányt tudatosan félrevezessen, vagy megcsaljon, aki szereti őt és bíz benne. Ha pedig öntudatlanul mégis elkövetett volna hibát, ezt jóváteszi. Ha ez a felvilágosítás az ön igényeit nem elégíti ki, megígérem önnek, hogy minden kérdésére válaszolni fogok. Azonban meg vagyok győződve róla, hogy ön törvényes híve a férjének. Kö-

vasse a tanácsomat és elégedjék meg férje szerelmével. Ha lelki békéjét és élete boldogságát meg akarja tartani, akkor tegyen le arról a gondolatáról, hogy még többet is megtudjon, mint ezideig már tud. Olyan arc kifejezéssel ült le, mely mintha azt árulta volna el, hogy az utolsó szót kimondta. — Ön nagyon keményen bánik velem, nagyságos asszony, — szoltam én s elmenni készültem. Ekkor hirtelen felpillantott és szeme, valamint jószágos öreg arca egy pillanatra sugárzott a jószágtól, amint így szolt: — Isten a tanum, gyermekem, hogy szívem mélyéből sajnálom önt! Ez után a különös érzelmi kitérés után felvette ismét a kézimunkát; szótlanul meghajoltam előtte és kimentem. Mikor a vendéglőnk aajtájához értünk, férjemet láttam fel-alá sétálni, alkalmasint reám várakozott már. Gyorsan, izgatottan elém sietett. — Nagy kegyet akarok tőled kérni. Valéria, — szolt hozzám. — Kisérj el engem a legközelebbi vonattal Londonba. Kérdőleg néztem rá. — Egy üzleti ügyben, mely érdek és mely megkívánja személyes jelenlételemet. Semmi ellenvetésem sem volt az utazás ellen; sőt ellenkezőleg, ez az ut csak kellemes lehetett nekem. Londonban megtudhatom a kívánt részleteket, vajon házasságom teljesen jogérvényes-e. Londonban nagy segítségemre lehet minden tekintetben az öreg Benjámint, akit nagyon szeretek és akiben legjobban megbízom. Starker nagybátyámat bármennyire is szeretem, de most ebben az állapotban semmi esetre sem fordulnék hozzá. Felesége különösen lebeszélte ezen házasságról és büszkeségem tiltakozott, hogy aggodalmaikat beigazoltnak lássák még a mézesetekben (Folyt. köv.)

S Z I N H Á Z A K
Pénteken, 1908. június 26-án.

Nemzeti Színház
Zárva

N. Kir. Operaház
Zárva

Nepszínház-Vinopera
Zárva

Az ember tragédiája
Dramai költemény 3 szakaszban előadással. Irtá: Madách Imre. Színe alkalmazta Hovesi S. dr.

Vígjáték
Tatárjárás.

Magyar színház
Zárva

Király színház
100 év múlva
Énekes, táncos, látványos tréfa 3 felvonásban, 9 képben, írta Martos Ferencz, zenéjét össze állította Mathon Géza.

Városligeti Nyári Színház
Tótlány Amerikában.

Fővárosi nyári színház
Monna Vanna

Várszínház
Zárva

Úránia színház
Zárva

Erzsébet királyné
Sanatorium sorsjegyeket
eladunk havi részletfizetésre és pedig:

10 darabot	28 havi	4.—	koronás	törlesztésre
20	28	7.90		
25	28	9.80		
50	28	19.50		

Évente 3 huzás.
Legközelebbi huzás július hó 1-én.
Főnyeremény 100.000 korona.

Általános Bank R.-T.
Budapest, VII., Erzsébet-körút 39.
Alapítéke 2.000.000 korona.

ITT a tavasz!!
elmult a tél

de visszamaradt sok durva és vöröses arc és kézbor!
Gyorsan és biztosan eltüntetni azokat az elismert kitanú
Rogátsy-féle

Magyar-Pipere-Borax
Állandóan használvá az arca, kéz és láb, a testbőr puhán
údon és tisztán megtartja

Rogátsy-féle MAGYAR PIPERE-BORAX
eltüntetett szeplőt, pörsonyl, atrát miltossort palanást
előfoltot, a rángos bőrt bársónymivá, a vörö
vagy nársáritott bőrt fehérre teszi.

Gyermekápolásnál, fürdőzésnél nélkülözhetlen
Künn hatással bír szomgyuladásnál, valamint for-
és szájaápolásnál. Mosás és vasalásnál a ruhát hófehérre
és tükörsimává teszi, a nélkül, hogy a ruhának árta
Vidékre 10 nagy doboz

Ara 30 és 75 fillér. — bérmentve.

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-krém K 1—
Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K—80.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb
fűszerüzletben. — Csak dobozban, nem kímérve
Egyedül **Rogátsy Kálmán** drogéria Bpest.
Készítője **Rakoczi-ut 10**

Teljesen ujja szervezett
szőnyeg osztályunkra
felhívjuk a n. 4. közönség szives figyelmét,
Először mintafu, izléses
szin összeállítású szalon-
és futószőnyegek
Csipke és szőnyeg függönyök
Asztal, ág, díván és zón-
gára takarók.
Paplanok flanel és teve-
szőr takarók.
**Cócusfutók, lábőr-
lők, japán gyékények**

Kunz József és Társa
Buda-
Pest, Rákóczi-utca és Deák
Ferenoz-utca sark

A MAGYAR LOVAREGYLET
1908. június 28., 29., július 1. és 2-án Alagon
LOVERSENYT
rendez.

Kezdeté délután 4 órakor.

Helyárak:

Napi jegyek	I. hely	I. oszt. vas. szelvényvel	9.—	kor.
	II.	"	8.—	"
	III.	"	7.—	"
Vasúti szelvény nélkül	I. hely	"	7.—	"
	II.	"	6.—	"
	III.	"	5.—	"

A jegyek előre válthatók a Magyar Lovaregylet
irodájában (IV., Semmelweis-u. 17. II. emelet)

Külön vonatok a helyszinre közlekednek.
Frissítő helyek minden osztálynál.

A külön elküldött fogadási helyre (bookmakerek korebe
mind a négy napra 35 korona. — Napi jegy 10 korona.

Bendes vonatok: 2.5, 1.10, 2.35.
Vissza: 7.8, 8.08, 8.26
Külön vonatok: (nyug pályaudvarról) 2.00,
2.45, 2.55, 3.00, 3.10, 3.20.
Közbányáról: (alsó pályaudvar) 2.51.
Vissza: 6.57, 7.07, 7.15, 7.20, 7.30, 7.35, 7.45.

A külön vonatokot ugy az o a, mint a vissza uta-
zásnál csakis azok vetetik igen be, akik vasúti szel-
vényi tartalmazó beléptijeggyel vannak ellátva.

BEKETOW CIRKUSZ Városligeti
Telefon 107-41

Fényes Előadás
az egész új műsorral
Halálgrás az automobilal a csirussz teleferről.
Hadj Mahomed Ben Ali csoport 16 személy és az egész
művészcsapat

AMERIKAI-PARK
TELEFON 4-49 UJ ÓS-BUDAVÁRA igazgató-
Friedmann A

Nyitva d. u. 8 órától reggeltől 4 óráig.
MA NAGY ELIT-ESTELY
A honvédeknek monstre vonás-hangversenye.
A VARIETEREN:
Johnson és Dean: Adler Gusztl és György
és 12 szenzációszám.

A Tabarin Moulin Rougeben:
SYLVIA keleti és HADI HADJA török három tán-
cosnők. — Valódi francia kanon, macsica, krobata,
quadilla, spanyol, arab és amerikai táncművészek.
26 száma 26 JELETT A TENGER PÜRDÖBÉN
előadja 12 szép angol nő!
A földalati villamosról Állandóan saját nagy omnibusz
ingyen viszi ki a közönséget a parkba.

Kedvezményes jegyek kaphatók minden főszében.
Belépőjegyek: este 9 óráig 60 fill. azután 1 kor.

IFJ. SCHOLLER FERENCZ
nagyvendéglője
VI. kerület, Andrássy - ut 29. szám.
A szalmafényegyek legkedveltebb étterme.
Mórakelt árak! * Kifőnő kiszolgálás

Butor
kézpénzért és részletre
3 szoba teljes berendezés 360 forintért
mely áll 1 háló, ebédlő és szalon, 100 szoba Állan-
dóan késsén raktáron a leggyorsabb kivitteltől a leg-
finomabbig. Képes árjegyzék ingyen, Album 50 fillér
bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési
vállalata.
Budapest, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sark.)

DELI étterem és kávéház
a Dunaparti korzón, Wurm-u. sarkán
Kín és mindennap délután 4-5-ig és este 10-11-ig kezdve az
európai biró

CISKOVSKY
quartette hangversenye, képző változatos műsor.
Kávé és meleg ételek. Bendes polgári árak.

Ajtók és ablakok
régi és új vasredőnyök
teljes vasalással. Kapuvás
ráncolatok, kerkeretek,
keramittalapok, Kőhőml
lapok olosón kaphatók

Kelemen Mór,
épület-bontás vállalkozónál
Budapest, Nádor-n. 72-74
Kökök közl. Sziget-ut 8.

Csiz
A kontinensen a legérősebb
jód bróm gyógyfürdő. A meg-
lepő gyógyeredményeknek neve-
zésre szorok let az ivóvíz
nagy radioaktivitásának,
melyet Lengyel Béla egykori
tanár legújabb vizsgálata fel-
delelt. Megnyitás május 1-én
Szamos elsőrendű bérház, uszna-
tórium, gyógyfür, szauna, kávé-
ház, lawn-tennis, focipálya, k
zárdelesek. Vasút-állomás, post-
távíró helyben. Hivatalos orv.
Dr. Kallós Jenő Katona
titkosa, Állambiztonsági
elő és utó idényben 60-
kötvezmény. Prospektus
szolgálat a fürdőigazgató*
Az uszánviz rendelhető ha-
nális uszánviz a fürdőga-
láloságnál és Kőcskuty L.
Kővárnál. — Budapest.

Legjobb Szakácskönyvek

Valódi Magyar Szakácskönyv
Irtá: Zilahy Agnes
Olédik és teljesen átírt, hazi czuk-
rással és a belső készítéséről szóló
jegyző bővített kiadás. **3.60 fill.**
Ara szep kötésben...

A BEFOTTERROU Irtá: Zilahy Agnes.
gyűjtemény, főzők és a láta épen való
elárta. A legújabb tapaszt. **1.60 f**
Ara köte után...

Modern Könyv Irtá: Kovácsos Mátyas.
484 finom, különleges étel receptjét tar-
talmazza, melyet a szokásos szakács-
könyvekben hirtelen korábban... **K 5.—**

Singer és Wolfner kiad. sa Bpest Andrássy-ut 10

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
fegyverek, flóbertek,
revolverek és karabélyok
osekély **HAVI részletfizetésre**
kaphatók

Aufrecht és Goldschmied
fegyveráruházában
Budapest, VII. Rákóczi-ut 26. szám.
Arjegyzék ingyen!

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSY

v. es. és kir. enyredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgycsőfolyást, hólyagbajot, sebeket, bujakórt (syphilis), bőrbajokat, elgyengült férleket, idősebbeknél is, érzéketlen és annak utóbjait, ideg- és hágerincbajot, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 8-4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körút 2.

Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik. Levél útján is biztos gyógyásiker.

Rendkívül olcsó és kényelmes hajójáratok Budapest, Vác és Nagymaros között.

Az Első es. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy kedvező időjárás esetén f. 6. június hó 28-án és 29-én azaz vasárnap és hétfőn rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat tart fenn Budapest-Vác-Nagymaros között.

Indulás Bpest-Petöfi-térről	8:00 órakor de.	és 2:30 órakor du.
> Batthyány-térről	8:05	>> 2:35
> Ó-Budáról	8:20	>> 2:50
Erkezés Vácra	10:00	>> 4:30
> Nagymarosra	11:00	>> 5:30
Ind. vissza Nagymarosról	11:30	>> 8:00 este
> Vácra	12:15	dél >> 8:45
Erkezés Bpest-Obudára	1:10	du. >> 9:40
> Batthyány-térről	1:25	>> 9:55
> Petöfi-térről	1:30	>> 10:00

Ezen járatok rendkívül mérsékelt menetdíjai a következők: Budapestről-Vácra vagy megfordítva

I. hely 40 fillér, II. hely 30 fillér

Budapestről Nagymarosra vagy megfordítva

I. hely 1 korona, II. hely 70 fillér.

Vácra Nagymarosra vagy megfordítva

I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér

Négy és tíz év közötti gyermekek féláron, katonatisztek és katonai hivatalnokok az I. osztályon féláron, katonák (legénység) a II. osztályon féláron a m. kir. állami és udvari hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az I. osztályon a II. osztályú jeggyel utazhatnak. Azonkívül az utazó közönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és térítjegyek adatnak ki és pedig Budapestől Nagymarosra és vissza

I. hely 150 fill. II. hely 120 fill.

Vácra Nagymarosra és vissza

I. hely 90 fillér, II. hely 75 fillér.

Fenti járatok alkalmával egy nagy s minden kényelemmel ellátott termes gőzhajó közlekedik, melyen a közönség eső elöl is védve van. A hajón jó vendéglő van polgári árákkal s pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között csavargózás közlekedik, melynek állomása Nagymaroson közvetlenül a hajó kikötőhelye felett van. Ha e járatokat bármily okból abban kellene hagyni, úgy arról a társulat idejekorán hirdetést fog közzé tenni.

Budapest, 1908. A forgalmi igazgatóság

BIZTOS

gyógyulást keresőknek

nemi betegségben szenvedőknek,

mint húgycső és hólyagbajok, húgycsőszűkület, vizelési zavarok, éjjeli magömlések, sebek és bujakorok bántalmak (syphilis), az érzéketlen utóbjaként fellépő idegbajok, korai férfierő elgyengülés, bármily bőrkülsők stb. nőknél fehérlejtés, méh bajok, alapos, gyors és gyökéres gyógyítására szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógymódjainkat fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL

v. es. és kir. osztály főorvos országos híres és a legnépszerűbb, 32 éve fennálló rendelés intézet

Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült húgycső és hólyag bajok vizsgálata villamos húgycsővizetők segítségével. Vidékiek levelekre kimerítő választ és szakaszerű tanácsot nyernek, gyógyszeréről gondoskodik. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

Lawn-teniszjátékaink

fiuknak, leányoknak és felnőtteknek

legelőszükségesebb és árdekes társas sportjátékot nyújt.

Tenisz-rakétok:
Kezdőknek 2,25, 3,25 frt.
Haladóknak 4,50 c
Jó játékosoknak 7,— frt.
Versenyzőknek 9—12,— c
Bajnokoknak 15—19,— c

Pályakerítő-háló (8 m. mag) méterje . . . 16 kr.
Fehérszövő-teniszlapda tucatja 9, 6, 7, 8, 9 frt.
Teniszárjegysők és pályatervező ingyen.
Pálya és Haas lawn-tenisz-üzlete, Budapest, VI., Andrassy-ut 13. szám.

A legtöbb tenisz-klub szállítója, Külön rakétajavítás-tarifa ingyen.

Magyar kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

20487/08. szám. A magyar királyi államvasutak Budapest-kelenföld állomásán lévő pályavendéglő bérletére, az 1908. évi szeptember hó 15-ikétől számított öt évi időtartamra, azaz 1913. évi szept. hó 14-ig leendő bérbeadása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

Az I korona bélyeggel és „Ajánlat a magyar királyi államvasutak Budapest-kelenföld állomásán lévő vendéglő üzletnek bérbevételére a 20487. számhoz” felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönböztetve a kellő okmányokkal (erkölcsi bizonyítvány, iparendély, honossági igazolvány, stb.) felszerelt ajánlatok 1908. évi június 30-ikának déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőség titkári hivatalához (Budapest, VIII., Kerepesi-ut 3. szám) posta útján térítvényvel együtt nyújtandók be.

Bánatpénz fejében pedig 400, azaz négyszáz korona készpénzben vagy állami letételre alkalmas értékpapirokban nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztárána 1908. június 29-ének déli 12 órájáig leteendő.

Értékpapírok a budapesti illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, tizennygy napnál nem régebb árfolyam szerinti értékben, de legföljebb csak névértékben foknak számíthatni.

A vendéglő bérletére vonatkozó egyéb felvilágosítások ezen üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Budapest, VIII., Kerepesi-ut 3. sz. I. em. 30. ajtó) vagy a győri és szabadkai forgalmi főnökségnél a hivatalos órák alatt megszereshetők, miert is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve kötelezőnek elfogadják.

A feltételekről eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatok figyelembe vételét nem fogadjuk.

A magyar királyi államvasutak fenntartják maguknak a jogot, hogy az ajánlattevők közül — tekintet nélkül a felajánlott bérre — szabadon választhassanak.

Tájékoztatásul még megjegyezzük, hogy az I—II. osztályú étterem fűtése és világítása iránt a bérlő saját költségén köteles gondoskodni, a III. oszt. váró- és étterem ezen költségeit azonban felerészben a vasút viseli.

Budapest, 1908. május hó 15-én.

Az üzletvezetőség.

A bosznia-hercegovinai államvasutak üzemkimutatása

1908. május haváról. — Üzemhossz 940 km.

Időszak	Továbbított		Bevételek	Összehasonítás a múlt 1907 évvel	
	személyi száma	Áruk tonnákban		bevételek	különbség
1908. január 1-től április 30-ig	56.69	417.44	8.507.78	983.35	57.664
1908. május 1-től május 30-ig.	233.65	1.484	1.18.804	98.756	4.098
Összeg	798.677	542.228	4.637.232	3.916.071	721.161

Sarajevo 1908. június 10-én.

Az igazgatóság.

Fodrászoknál az urak

miert követelik, hogy borotválkozás után valódi DIANA-SÓSBORSZESZ-szel fecskendezék arcukat, vagy fejbőrüket bedörzsölgék, vagy hajukat megnedvesítsék?

- Mert mindenkinek többé-kevésbé ég az arca a borotválkozástól, ami rögtön elmúlik, sőt lehűti a tüzeségét a bőrnek, ha borotválkozás után Diana-sósborszesz-szel bespricceltetjük.
- Mert nagyon gyakori, hogy borbélyoknál bőrbetegséget kapunk, ami teljesen ki van zárva, ha borotválkozás után Diana-sósborszesz-szel fecskendeztetjük arcunkat.
- Mert nem kaphat senki pattanást, ha arcát vagy nyakát borotválkozás után Diana-sósborszesz-szel beteccskendeztetjük.
- Mert hajhullása vagy korpa képződése nem lesz, ha fodrásza Diana-sósborszeszt használ.
- Mert a haj őszülése megakadályozható, ha Diana-sósborszesz-szel dörzsöli haját.
- Mert kopaszfejű egyéneknek is erősíti hathatósan a fejbőrt és roppant kellemesen hűsíti az egész fejet, miáltal az embert frissíti.
- Mert meleg napokon a Diana-sósborszesz fejbédörzölés új munkakedvet önt a kifáradt egyéneknek.

A Dianarsósborszesz bevásárlásánál csak arra kell vigyázni, hogy minden üveg sárga burkolatu papirban van forgalomban, amely papiron kívül látható már e két szó:

DIANA-sósborszesz.

Postán szétküldi az egyedüli készítő:

Erényi Béla

DIANA-gyógyszertára

Budapest Károly-körút 5. sz.

Egy eredeti üveg ára 20 k.

